

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΝΤ

Κίνδυνος αναστάτωσης στις αγορές

Η χρηματοπιστωτική κοινότητα μπορεί να είναι υπερβολικά αισιόδοξη για τη δυσκολία τήσασσης του πληθωρισμού, που στη συνέχεια αυξάνει το είδος του κινδύνου για τη σταθερότητα, τον οποίο οι κεντρικές τράπεζες μπορεί να μην είναι εξοπλισμένες να χειριστούν, προειδοποίησε η πρώτη αναπληρωτριά γενική διευθύντρια του ΔΝΤ Γκίτα Γκόκιναθ. Σελ. 9

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ Γ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ

Ανάγκη συνετής νομισματικής πολιτικής

Την υιοθέτηση συνετής νομισματικής πολιτικής με στόχο πρωτογενή πλεονάσματα στο 2% του ΑΕΠ, καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, προέταξε ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος Γ. Στουρνάρας, κατά την παρουσίαση της έκθεσης νομισματικής πολιτικής. Η ΤΓΕ αναμένει ανάπτυξη 2,2% φέτος. Σελ. 16

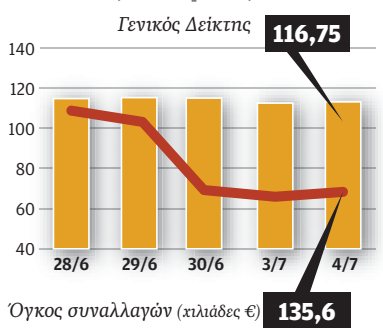

ΕΠΙΣΚΕΨΗ 6-9 ΙΟΥΛΙΟΥ

Στην Κίνα η Γέλεν για να σβήσει φωτιές

Επίσκεψη υψηλών προσδοκιών στο Πεκίνο πραγματοποιεί η υπ. Οικονομικών των ΗΠΑ, Τζάνετ Γέλεν, σε μια προσπάθεια να αμβλύνει τις εντάσεις μεταξύ των δύο μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου. Το ταξίδι της Γέλεν (6-9 Ιουλίου) σημειώνεται μετά την επίσκεψη του Αμερικανού ΥΠΕΣ τον Ιούνιο, σε μια ταρταμένη περίοδο στις σχέσεις Ουάσινγκτον - Πεκίνου. Σελ. 11

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

«Παγώνουν» οι εκποιήσεις πρώτης κατοικίας

Αναστολή έως το τέλος Οκτωβρίου, οπότε αναμένεται να υποβληθούν νέες προτάσεις από την κυβέρνηση

Προς αναστολή των εκποιήσεων πρώτης κατοικίας αξίας έως 350 χιλιάδων ευρώ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου οδηγείται η Κύπρος. Το «ημίμετρο» αυτό δίνει χρόνο ώστε να προλάβει είτε η κυβέρνηση, είτε η Κεντρική Τράπεζα, είτε και οι

δύο να επιστρέψουν μετά τις θερινές διακοπές με προτάσεις που θα λειτουργούν ορθά για το όλο ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανειών. Χθες, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης κάλεσε τα μέρη που σχετίζονται με το θέμα των

εκποιήσεων και σε ρόλο «μαέστρου» θέλησε να αποσβήσει τα γεγονότα που αναμένονται την Πέμπτη, δηλαδή του να ψηφιστούν οι τέσσερις προτάσεις νόμου που σχετίζονται με το πλαίσιο των εκποιήσεων και ειδικά αυτή που

θα δίνει τη δυνατότητα στον οφειλέτη να σταματά τη διαδικασία της εκποίησης, αφού έχει αμφισβητήσει τα χρεωστούμενα του. Η πρόταση που αποφασίστηκε να ληφθεί από τις τράπεζες και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων με

τη σύμφωνη γνώμη της πολιτείας, θα εφαρμοστεί μόνο σε δάνεια πρώτης κατοικίας και σε καμία περίπτωση δεν θα εφαρμοστεί σε δάνεια και δανειολήπτες που είναι στις παρυφές των «στρατηγικών κακοπληρωτών». Σελ. 3

ΜΕΙΩΣΗ ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

Ο υπερτουρισμός διώχνει τους ξένους

Ταξίδια σε προορισμούς ή και σε περιόδους με λιγότερο κόσμο επιλέγουν ολοένα και περισσότερο οι Ευρωπαίοι, καθώς επιζητούν καλύτερες υπηρεσίες και χαμηλότερες τιμές. Έτσι, ο Ιούλιος και ο Αύγουστος τείνουν να έχουν λιγότερες αφίξεις ξένων επισκεπτών σε σχέση με πέρυσι σε δημοφιλείς προορισμούς όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη. Σελ. 13

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ

Το 25% των Γερμανών δεν θα πάει διακοπές

Πολλοί Γερμανοί δεν έχουν χρήματα για να απολαύσουν έστω και μία εβδομάδα διακοπών φέτος. Σύμφωνα με έρευνα, ποσοστό 19%, δηλαδή σχεδόν ο ένας στους πέντε, δηλώνει ότι δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να κάνει διακοπές. Άλλη έρευνα αεβάζει αυτό το ποσοστό σε 25%. Αυτό σημαίνει ότι ο ένας στους τέσσερις θα στερηθεί τις διακοπές του. Σελ. 12

«ΚΡΥΒΕΙ» 3 ΔΙΣ. ΔΟΛ.

Το Πεκίνο κάθεται σε 6 τρισ. δολάρια

Γνωστή για τα δυσθεώρητα εμπορικά πλεονάσματά της αλλά και για τα ιλιγγιώδη συναλλαγματικά της διαθέσιμα, όπως και για το τεράστιο χρέος των ΗΠΑ που κρατάει, η Κίνα φαίνεται πως έχει ένα ακόμη μυστικό όπλο: κάθεται πάνω σε 6 τρισ. δολ., τα μισά από τα οποία είναι «κρυμμένα», γι' αυτό και αποτελούν μια νέα απειλή για την παγκόσμια οικονομία. Σελ. 9

Κύρια πηγή ενέργειας παραμένει το πετρέλαιο

Κυβερνήσεις και ηγέτες δεσμεύονται να στηρίξουν τη στροφή στην πράσινη ενέργεια και να απεξαρτηθούν τις οικονομίες τους από τα ορυκτά καύσιμα. Όμως το πετρέλαιο θα παραμείνει μαζί με το φυσικό αέριο η κύρια πηγή ενέργειας για τον κόσμο για πολλές δεκαετίες ακόμη. Στη διάσκεψη για την Ενέργεια της Ασίας, που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στην Κουάλα Λουμπουρ, οι μεγαλύτεροι παράγοντες της βιομηχανίας τόνισαν πως η παγκόσμια οικονομία θα εξακολουθήσει να χρησιμοποιεί ως κύρια πηγή ενέργειας τους υδρογονάνθρακες για αρκετές δεκαετίες ακόμη. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Hess Corporation, για τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία ο κόσμος πρέπει να επενδύει 4 τρισ. δολ. ετησίως. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας εκτιμά ότι οι επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια θα αυξηθούν σημαντικά φέτος και αναμένεται να φτάσουν παγκοσμίως στο 1,7 τρισ. δολάρια. Παράλληλα, η ζήτηση για πετρέλαιο και φυσικό αέριο θα εξακολουθήσει να αυξάνεται. Σελ. 10

Πιέσεις σε επιχειρήσεις για μείωση τιμών και κερδών

Αυξάνονται οι κυβερνήσεις ευρωπαϊκών χωρών που προσπαθούν να πείσουν τις επιχειρήσεις να μειώσουν τις τιμές τους, καθώς θεωρούν τα κέρδη τους υπερβολικά υψηλά. Η μείωση του πληθωρισμού το τελευταίο διάστημα αποδίδεται στην υποχώρηση του ενεργειακού κόστους, ενώ σε τρόφιμα και άλλα βασικά αγαθά οι ανατιμήσεις συνεχίζονται. Στη Γαλλία, όπου οι τιμές των τροφίμων έχουν ενισχυθεί πάνω από 14% τον τελευταίο χρόνο, η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της χώρας να προβούν σε μειώσεις, στη Βρετανία, επιτροπή της Βουλής καλεί προμηθευτές να δικαιολογήσουν τα κέρδη τους, ενώ στην Ουγγαρία το πλαφόν σε συγκεκριμένα είδη παρατείνεται. Σελ. 8

Οι κάρτες «εκθρονίζουν» τα μετρητά

Στοιχεία για Ευρωζώνη

Τις ανέπαφες πληρωμές με κάρτες προτιμούν οι Κύπριοι αλλά και οι πολίτες των κρατών της Ευρωζώνης. Το 2022 οι πληρωμές με κάρτα ανήλθαν στο 34%. Μερικά από τα στοιχεία αυτά παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο συζήτησης με τον πρόεδρο της ΕΒΑ, José Manuel Campa και τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κ. Ηροδότου. Σελ. 4

Κοινωνική προσφορά από PwC Foundation

Δράσεις σε 3 πυλώνες

Νέα πνοή στην κοινωνική προσφορά φέρνει η δημιουργία του PwC Foundation. Το Ίδρυμα επενδύεται σε 3 πυλώνες: την Εκπαίδευση & τον Πολιτισμό, τη Νεανική επιχειρηματικότητα και την Προσφορά των ανθρώπων του οργανισμού. «Στην PwC Κύπρου, είναι μέρος της κουλτούρας μας να επενδύουμε στους ανθρώπους», σημειώνει ο CEO της, Φ. Ψωσειλιος. Σελ. 4

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Σελ. 5

Πώς ο τουρισμός επηρεάζει το κλίμα. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

ΚΥΠΡΟ ΑΡΘΡΟ

Θα απαιτηθεί όραμα

Αν και πολύ λίγο απασχολεί τον Τύπο, οι οικονομίες της Ευρώπης βρίσκονται σε διαδικασία μετάβασης προκειμένου να επιτύχουν την κλιματική ουδετερότητα και βιωσιμότητά τους. Αυτή η διαδικασία θα απαιτήσει χρηματοδότηση και θα εμπλέξει ένα μεγάλο αριθμό φορέων που θα πρέπει να συντονιστούν προκειμένου να φέρουν σε πέρας το δύσκολο έργο. Κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας αυτής της προσπάθειας είναι η ύπαρξη ενός λεπτομερούς, αξιόπιστου και ρεαλιστικού μακροπρόθεσμου πλάνου που θα περιγράφει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Μόνο τότε θα μπορεί να οικοδομηθεί η αντίληψη και η βεβαιότητα ότι οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται συνεισφέρουν με ουσιαστικό τρόπο τον επιδιωκόμενο στόχο. Σε αυτή την φάση η κατάσταση

κρίνεται ως απογοητευτική καθώς σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν έχει ακόμη γίνει κατορθωτό να συμφωνηθεί ένα σχέδιο δράσης. Προς το παρόν υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις στο ζήτημα, τις οποίες ο ΟΟΣΑ κωδικοποιεί σε μια προσπάθεια να συμβάλει επικοινωνιακά στη συζήτηση. Σύμφωνα με την αποτύπωση του ΟΟΣΑ η χρηματοδότηση της μετάβασης θα πρέπει να επικεντρωθεί σε δραστηριότητες και φορείς που έχουν αρνητικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, δεν έχουν διαθέσιμες «καθαρότερες» εναλλακτικές και είναι σημαντικοί για την μελλοντική ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας. Ο πιο πάνω ορισμός, εκτός του ότι έχει ως στόχο να θέσει το πλαίσιο των μελλοντικών ενεργειών, επιδιώκει να διαχωρίσει την χρηματοδότηση

της μετάβασης από την πράσινη χρηματοδότηση που επικεντρώνεται σε βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον δραστηριότητες. Η επισήμανση γίνεται για να αναδειχθεί και να τονιστεί ότι οι δύο δραστηριότητες είναι εντελώς διαφορετικές, αν και πολύ σημαντικές. Να υπενθυμίσουμε ότι μέχρι το 2030 η Ε.Ε. στοχεύει στη μείωση κατά 55% των ρύπων, ενώ μέχρι το 2050 επιδιώκει να πετύχει την κλιματική ουδετερότητα. Αν και σε παγκόσμιο επίπεδο η κατάσταση δεν εκπέμπει αισιοδοξία, η Ε.Ε. έχει ήδη προκαθορίσει την πορεία της με νόμους προκειμένου να ενισχύσει τις επιδιώξεις της και κυρίως να μην επιτρέψει πωγωνίσματα. Προκύπτει όμως ένα σημαντικό χρηματοδοτικό κενό που η ύπαρξη του και μόνο προσφέρει επιχειρήματα

στους επιφυλακτικούς να εκφράζουν την άποψη ότι οι στόχοι που έχουν τεθεί είναι μη ρεαλιστικοί. Γίνεται λοιπόν ξεκάθαρο ότι για να πετύχουμε τη μετάβαση δεν μπορεί η ευθύνη να αφηθεί αποκλειστικά στους ώμους του δημόσιου τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να εμπλακεί, και για να το πράξει θα πρέπει να του δοθούν κίνητρα πρώτον, για να ασχοληθεί και δεύτερον, για να επιδιώξει συνεργασίες με τον δημόσιο τομέα. Οι ευκαιρίες για τη δημιουργία θετικών δυναμικών μέσα από αυτή την μετάβαση είναι καλά γνωστές. Όσες χώρες θα καταφέρουν να πρωταγωνιστήσουν θα έχουν καλύτερες ευκαιρίες για να καινοτομήσουν και να «κτίσουν» την ανθεκτικότητά των οικονομιών τους. Νέες αγορές, προϊόντα και ευκαιρίες θα ανοιχθούν για όσους θα ποτέψουν

στη μετάβαση και θα εργαστούν για να την υλοποιήσουν. Η Κύπρος διανύει την καλοκαιρινή περίοδο με πολύ θετικούς ρυθμούς, καταγράφοντας εντυπωσιακή τουριστική επίδοση. Ο συγκεκριμένος κλάδος εκτός από σημαντικό για την κυπριακή οικονομία είναι και ιδιαίτερα εύλογο στα περιβαλλοντικά ζητήματα, και ως τέτοιος θα πρέπει να προστατευθεί. Ήδη πολλές αναπτύξεις με αμφίβολο περιβαλλοντικό αποτύπωμα έχουν υλοποιηθεί ή σχεδιάσει και βρίσκονται σε πορεία υλοποίησης. Παρόλες τις αστοχίες, υπάρχει χρόνος για τους φορείς του τουρισμού να σχεδιάσουν την επόμενη μέρα και να διασφαλίσουν την ανθεκτικότητά και βιωσιμότητα του πολύ σημαντικού αυτού κλάδου. Πέραν από διάθεση όμως για συνεργασία, θα απαιτηθεί και όραμα.

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

Εκθεση ReThinking Identities

Σε ποιον τελικά ανήκει η πολιτιστική μας κληρονομιά και πώς θα την προσδιορίσουμε αλλά και αξιοποιήσουμε στο μέλλον; Αυτά τα ερωτήματα αποτέλεσαν τον ακρογωνιαίο λίθο του ευρωπαϊκού προγράμματος Horizon 2020 «Redefining the Future of Culture Heritage, through a disruptive model of sustainability» (ReInHerit), το οποίο αποτελεί κοινή συνεργασία πολλών πολιτιστικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Σε μια συλλογική διαδικασία, τα τρία μουσεία-εταίροι, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, το Μουσείο του Γκρατς (Αυστρία) και το Μουσείο Κυκλαδικών Τέχνης (Αθήνα), ανέπτυξαν τρεις περιοδικές και τρεις ψηφιακές εκθέσεις με θέμα «Social Issues- Κοινωνικά θέματα» με τις πιο κάτω θεματικές:

- ReThinking CRAFTSMANSHIP (ΠΙΤΚ) - Μάρτιος - Μάιος 2023
- ReThinking CONFLICTS (Graz Museum) - Ιούνιος - Ιούλιος 2023
- ReThinking IDENTITIES (Μουσείο Κυκλαδικών Τέχνης) - Ιούλιος - Αύγουστος 2023

Τα αντικείμενα που παρουσιάζονται ψηφιακά στον χώρο από τα τρία μουσεία λαμβάνουν μια αντισυμβατική μορφή προβολής, η οποία προσφέρει καινούριους τρόπους αλληλεπίδρασης. Τα θέματα και οι προβληματισμοί αυτών των εκθέσεων είναι οι διαφορετικές δεξιότητες και ικανότητες, τις οποίες καλλιεργούμε προκειμένου να αντιμετωπίσουμε κοινωνικά ζητήματα. Τίθεται ακόμη το ερώτημα πώς οι μουσειακές συλλογές μπορούν να λειτουργήσουν ως αφηγητές για την προβολή, την ερμηνεία και την πλαισίωση των κοινωνικών θεμάτων μέσω μιας πανευρωπαϊκής αντίληψης.

Η έκθεση ReThinking IDENTITIES: Ταυτότητα σε εξέλιξη, η οποία αποτελεί την τρίτη έκθεση της τριλογίας, θα ανοίξει για το κοινό στις 8 Ιουλίου 2023 στον χώρο του Πολιτιστικού Ίδρυματος Τράπεζας Κύπρου. Στη σημερινή εποχή, οι έννοιες του φύλου, της διαφορετικότητας και των διακρίσεων είναι πιο επικρατές από ποτέ. Συνεχώς ερχόμαστε αντιμέτωποι με ζητήματα φύλου, περιπτώσεις διακρίσεων σε όλους τους τομείς της ζωής μας, ενώ παρατηρείται και μια αλλαγή στη στάση των ανθρώπων απέναντι στη διαφορετικότητα ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Όλα αυτά φυσικά δεν αποτελούν θέματα που εμφανίζονται για πρώτη φορά στην εποχή μας.

Οι διακριτοί ρόλοι των φύλων υπήρχαν πάντα στην κοινωνία από την προϊστορική εποχή έως τον σύγχρονο κόσμο. Αν και δεν είναι εύκολο να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για τον ρόλο ανδρών και γυναικών στην Πρωτοκυκλαδική κοινωνία, μπορούμε να υποθέσουμε πως άνδρες και γυναίκες κατείχαν διαφορετικούς, αλλά εξίσου σημαντικούς ρόλους. Περισσότερες πληροφορίες για τους διαφορετικούς ρόλους ανδρών και γυναικών προκύπτουν κατά τη διάρκεια των Ιστορικών Χρόνων.

Οι γυναίκες διαδραμάτιζαν σημαντικό ρόλο στο σπίτι και επέδρασαν την ανατροφή των παιδιών τους. Έβγαιναν από το σπίτι προκειμένου να συμμετέχουν σε ταφικές και άλλες θρησκευτικές τελετές. Οι άνδρες ήταν ενεργοί στον δημόσιο βίο. Μπορούσαν να αναλαμβάνουν αξιώματα, να γίνονται πολεμιστές, κορυφαίοι τεχνίτες ή αθλητές και συνεπώς, εξέχοντα μέλη της κοινωνίας. Οι γυναίκες δεν συμμετείχαν στην κοινωνική ζωή και οι άνδρες διασκέδαζαν σε συμπόσια μαζί με άλλους άνδρες. Εξαιρέση αποτελούσαν οι εταίρες, οι οποίες ως χειραφετημένες ήταν και οι μορφωμένες γυναίκες της εποχής. Κατά τη διάρκεια των εορτασμών, ήταν σύνθησι οι άνδρες να εκφράζουν δημοσίως τον θαυμασμό τους προς άλλους άνδρες. Οι άνδρες έρχονταν κοντά και συμμετείχαν σε κοινές δραστηριότητες με άντρες που ανήκαν στην ίδια κοινωνική τάξη.

Οι πληροφορίες μας για την καθημερινή ζωή και τον ρόλο των ανδρών και των γυναικών στην κοινωνία προέρχονται, τόσο από γραπτές μαρτυρίες όσο και από τις παραστάσεις των πύλων αγγείων. Οι αγγείοι διακοσμούσαν τα αγγεία με εικόνες από την καθημερινή ζωή και τις συνθήκες της τάξης των αριστοκρατών. Σε αυτή την έκθεση παρουσιάζονται, μέσα από τρία αντικείμενα, το θέμα της ταυτότητας από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας.

Πληροφορίες

Διάρκεια: 8 Ιουλίου 2023 - 11 Αυγούστου 2023
Χώρος: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, ώρες λειτουργίας: 10:00-19:00 (καθημερινές και Σαββατοκύριακα)

Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Φανερωμένης 86-90, Λευκωσία.
Περισσότερες πληροφορίες τηλεφώνω 22 128157 | www.boccf.org

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

6ο Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού και Ιστορικού Ντοκιμαντέρ Κύπρου

Για έκτη χρονιά, από τις 17 έως τις 23 Ιουλίου, ο μη κερδοσκοπικός πολιτιστικός οργανισμός AEI Audiovisual Forum διοργανώνει το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού και Ιστορικού Ντοκιμαντέρ Κύπρου (AEI Film Festival). Στο πλαίσιο της φετινής διοργάνωσης, θα προβληθούν 37 ταινίες από 14 χώρες. Συγκεκριμένα, θα προβληθούν 10 ταινίες από την Κύπρο (ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές παραγωγές), εννέα από την Ελλάδα και τέσσερις από τη Βρετανία, ενώ με δύο ταινίες συμμετέχουν η Τουρκία, η Ιταλία και η Χίλη και με μία ταινία η Ουκρανία, η Γαλλία, το Ισραήλ, η Ρουμανία, ο Καναδάς και η Βουλγαρία. Επίσης, παράλληλα με τη διεξαγωγή του Φεστιβάλ σε φυσικό χώρο, θα υπάρχει η δυνατότητα ταυτόχρονης διαδικτυακής προβολής των ντοκιμαντέρ, μέσα από την πλατφόρμα www.eventive.com, ώστε να δοθεί η δυνατότητα συμμετοχής στους ενδιαφερομένους εντός κι εκτός των συνόρων της Κύπρου, να παρακολουθήσουν τις ταινίες και να συμμετέχουν στις συζητήσεις μέσω της εφαρμογής live

Στο μη διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ θα προβληθούν αξιόλογα ντοκιμαντέρ ξένων και Κύπριων δημιουργών, καθώς επίσης τέσσερα ειδικά αφιερώματα η προβολή των οποίων θα ακολουθείται από συζήτηση.

streaming. Όπως αναφέρει ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ Σταύρος Παπαγεωργίου τα τελευταία έξι χρόνια έχουν επιτευχθεί σημαντικά βήματα σε ό,τι αφορά το κομμάτι της αναγνώρισης του AEI Film Festival, το οποίο πλέον θεωρείται ισότιμο και ανταγωνιστικό των υπολοίπων διεθνών κινηματογραφικών φεστιβάλ αρχαιολογικού, ιστορικού και εθνογραφικού ενδιαφέροντος, διευκρινίζοντας ότι από φέτος καθίσταται διεθνές και διαγωνιστικό, προνοεί δηλαδή χρηματικά έπαθλα στα διαγωνιζόμενα ντοκιμαντέρ έπειτα από αξιολόγηση των μελών της διεθνούς κριτικής επιτροπής.

Διαγωνιστικό μέρος του Φεστιβάλ

Για το φετινό AEI Film Festival έχει συσταθεί διεθνής κριτική επιτροπή - με πρόεδρο τον διάσημο συγγραφέα, καθηγητή ιστορίας και σκηνοθέτη dr Pedro Olalla. Μέλη της Διεθνούς Κριτικής Επιτροπής είναι επίσης, ο καλλιτεχνικός δι-

ευθυντής του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανιών Ματθαίος Φραντζεσκάκης, η καλλιτεχνική διευθύντρια του Φεστιβάλ Αρχαιολογικού Ντοκιμαντέρ Φώκαιας Deborah Semel Demirtas, ο σκηνοθέτης και καθηγητής κινηματογράφου David Hands και η Κύπρια σκηνοθέτις και καλλιτεχνική διευθύντρια του Διεθνούς Φεστιβάλ Μικρού Μήκους Ταινιών Πάφου, Σύλβια Νικολαΐδου. Τα μέλη της κριτικής επιτροπής θα αξιολογήσουν τα διαγωνιζόμενα ντοκιμαντέρ και στη συνέχεια θα απονέμουν τα εξής χρηματικά έπαθλα: Το Βραβείο PIK ύψους €1.000, για την Καλύτερη Ταινία. Το Ειδικό Βραβείο AEI ύψους €300 για το Καλύτερο Ντοκιμαντέρ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού ή Ιστορικού περιεχομένου. Επιπλέον, προνοείται η απονομή βραβείων για τις εξής κατηγορίες: Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας, Βραβείο Καλύτερης Φωτογραφίας, Βραβείο Καλύτερου Σεναρίου, Βραβείο Μνήμης - Κύπρος 1974. Το τελευταίο βραβείο θα απονεμηθεί

σε ντοκιμαντέρ κυπριακής παραγωγής που θα καταφέρει ν' αναδείξει με τον καλύτερο τρόπο την ειρηνική συμβίωση μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και να προάγει την ειρηνική επανένωση της Κύπρου. Επιπλέον, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί η τελετή τιμητικής βράβευσης του σκηνοθέτη Πανίκου Χρυσάνθου για το συνολικό του έργο, τη συμβολή του στην καταγραφή της ιστορίας της Κύπρου.

Το μη διαγωνιστικό μέρος

Στο μη διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ θα προβληθούν αξιόλογα ντοκιμαντέρ ξένων και Κύπριων δημιουργών, καθώς επίσης τέσσερα ειδικά αφιερώματα η προβολή των οποίων θα ακολουθείται από συζήτηση. Συγκεκριμένα, θα υπάρξει ειδικό αφιέρωμα για τη Χοροθεατρική του κινηματογράφου «ΕΛΛΑΣ» Στροβόλου, που έγινε τον Οκτώβριο του 1959. Η παρουσίαση θα πραγματοποιηθεί από τον συγγραφέα

- ιστορικό ερευνητή dr Χρυσάνθου Χρυσάνθου. Το ειδικό αφιέρωμα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανιών, για το οποίο θα μιλήσει, μετά την προβολή, ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανιών, Ματθαίος Φραντζεσκάκης. Το BCEEFF, ένα σημαντικό περιβαλλοντικό κινηματογραφικό φεστιβάλ από τον Καναδά, συστήνεται στο κοινό του AEI μέσα από μια ειδική παρουσίαση διάρκειας 15 λεπτών. Η παρουσίαση θα παρέχει μια επισκόπηση της αποστολής, της προσέγγισης και της δυνατότητας συνεργασίας μεταξύ των δύο Φεστιβάλ, του BCEEFF και του AEI. Στο πλαίσιο της παρουσίασης, θα παρουσιάσει μια περιβαλλοντική ταινία μικρού μήκους που συμπικνώνει την αφοσίωση του Φεστιβάλ στα περιβαλλοντικά θέματα και την εποχιακή ακριβεία στον κινηματογράφο. Οι άνθρωποι του Φεστιβάλ θεωρούν ότι αυτή η συμβιωτική σχέση θα μπορούσε να ενισχύσει την ποικιλομορφία του προγραμματισμού τους και θα προσεγγίσει ένα ευρύτερο κοινό, διευκολύνοντας τις εκδηλώσεις του AEI στον Καναδά και διεκδικώντας το παγκόσμιο αποτύπωμα του Φεστιβάλ. Τέλος ένα αφιέρωμα στο κυπριακό κίνημα «ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ». Μετά την προβολή του ντοκιμαντέρ θα ακολουθήσει συζήτηση στοχευμένη με την αντιμετώπιση του κινήματος από την κυπριακή κοινωνία.

Οι παράλληλες δράσεις

Κατά τη διεξαγωγή του Φεστιβάλ, στους χώρους του Πολιτιστικού Ίδρυματος Τράπεζας Κύπρου, θα διαδραματίζονται παράλληλες δράσεις που θα απευθύνονται σε διάφορες ομάδες ανθρώπων με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα. Θα πραγματοποιηθεί φωτογραφική έκθεση που θα προβάλει στιγμιότυπα από τα φετινά εργαστήρια κινηματογραφικής/ φητικοακουστικής παιδείας που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος «ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», και βεβαίως τα πολύ δημοφιλή βιωματικά εργαστήρια για παιδιά ηλικίας 6 μέχρι 12 χρονών με θεματολογία γεωλογικού, αρχαιολογικού και αστρονομικού περιεχομένου. Το Φεστιβάλ θα ολοκληρωθεί την Κυριακή 23 Ιουλίου, με την απονομή των βραβείων και με ένα μουσικό πρόγραμμα που θα διεξαχθεί από το κυπριακό χορωδιακό σχήμα Amalgamation Choir.

Πληροφορίες

6ο Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού & Ιστορικού Ντοκιμαντέρ Κύπρου, 17-23 Ιουλίου, Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, <https://aei-filmfestival.org>

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Στες άκρες των ακρών

Ο Μιχάλης Χριστοδουλίδης συνθέτει και μελοποιεί δημοτικά τραγούδια του Ακρικού κύκλου (11ος αιώνας), βασίζόμενος στην κυπριακή παραδοσιακή μουσική, και διασκεύαζε παραδοσιακά τραγούδια της Κύπρου. Ο συνθέτης αντλεί από την κυπριακή μουσική παράδοση το ύφος και τα μουσικά χαρακτηριστικά της (ρυθμούς, αρμονία, τρόπους) προσφέροντάς μας κάτι καινούριο που όμως έχει μια στέρεη σύνδεση με το παρελθόν. Γιώργος Καλογόρου: φωνή, Κωνσταντίνος Ξενοφώντος: φωνή, Βερόνικα Αλωνεύτου: σατυύρι, Κωνσταντίνος Μακαρίτης: φλάουτο, Μιράντα Παπανοκλέους: τσέλο, Νικόλας Παπαγεωργίου: βιόλα, Σωκράτης Λεπτός: κιθάρα, Χαράλαμπος Παντελής: λαούτο, Νίκος Ιωάννου: κοντραμπάσο. Παρασκευή 7 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Οδός Αξιοθέας 9, Λευκωσία. Πληροφορίες και κρατήσεις τηλέφωνο 22894531-2.

Κέντρο παραστατικών τεχνών ΜΙΤΟΣ

Την Κυριακή 9 Ιουλίου θα παρουσιαστεί το «Facing' & 'Kissing», μια παρουσίαση Performance Art κατά την οποία δύο δρώμενα συμβαίνουν σε εναλλαγή κάθε 15 λεπτά για δύο φορές το καθένα. Κατά τη διάρκεια του «Facing», διαδοχικές εκφράσεις προσώπου εκτελούνται σε κοντινό πλάνο μπροστά από μια κάμερα και προβάλλονται σε ζωντανή μετάδοση στον ίδιο χώρο. Με τον ίδιο τρόπο, το «Kissing» είναι ένα διαρκές φιλή σε κοντινό πλάνο, μπροστά από μια κάμερα και το οποίο προβάλλεται σε ζωντανή μετάδοση στο χώρο του Ευδάδικου. Σκηνοθεσία, Γενική επιμέλεια, Καλλιτεχνική: Άνθη Κυριάκου. Sound Designer: Αλεξάνδρα Κυριάκου. Κείμενα: Αντωνία

Με την κυπριακή παραγωγή «Αντιγόνη» του Σοφοκλή, σε σκηνοθεσία Κώστα Σιλβέστρου, ανοίγει η 26η διοργάνωση του «Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος».

Κυριάκου. Κυριακή 9 Ιουλίου, ώρα 7:00 και 7:30 μ.μ. Ευδάδικο, Γενεθίου Μιτέλλα 34, Λεμεσός. Κρατήσεις τηλέφωνο 97867292.

26ο Φεστιβάλ Αξιοθέας

Μια μουσική παράσταση για την Αλεξάνδρεια, πόλη-σταυροδρόμι των πολιτισμών στην τελευταία περίοδο της μεγάλης της ακμής. Τραγούδια του παρισινού καμπαρέ της μπλελ επόχ συνυπάρχουν με αποσπάσματα από ελληνικές οπερέτες, διεθνή χορευτικά κομμάτια της εποχής και αραβικές μελωδίες στην εξευρωπαϊσμένη τους μορφή. Τραγουδία-ψηφίδες του ετερόκλητου αλλά και γοητευτικού μωσαϊκού που υπήρξε η Αλεξάνδρεια από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τον μεσοπόλεμο - ένα διάστημα που συμπίπτει με τον χρόνο της ζωής και της δημιουργίας του Κ. Π. Καβάφη, του εμβληματικού ποιητή αυτής

«Στες άκρες των ακρών». Ο Μιχάλης Χριστοδουλίδης συνθέτει και μελοποιεί δημοτικά τραγούδια του Ακρικού κύκλου στο πλαίσιο του 26ου Φεστιβάλ Αξιοθέας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

της πόλης. Κώστας Βόμβολος: συνθέσεις, πιάνο, Κώστας Χαλούμης: κοντραμπάσο, Αλεξάνδρος Γιατάγος: ντραμς, Φωτισμός: Ανδρέας Χριστοδουλίδης. Ερμηνεύουν μέλη του Θεατρικού Εργαστηρίου του Πανεπιστημίου Κύπρου. Τετάρτη 5 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Οδός Αξιοθέας 9, Λευκωσία. Πληροφορίες και κρατήσεις τηλέφωνο 22894531-2.

Φεστιβάλ Λάρνακας

«Ο Κόσμος της Μεγάλης Οθόνης»: Συμμετέχουν Φιλαρμονική Δήμου Λάρνακας, Φωνητικό Σύνολο Δήμου Λάρνακας, Φωνητικό Σχήμα «Unique Voices», Σχολή Χορού «Etoile» Χριστίνας Χατζημικαήλ (Παιδί), Ανδρέας Κούτσουμπας (Άγγελος), Νιόβη Χαράλαμπος (Ευρυδίκη), Στέλα Φυρογιάννη, Δημήτρης Σπύρου, Βασίλης Βασιλείου (Χορός).

kouroupakis@kathimerini.com.cy

«Αντιγόνη» του Σοφοκλή

Με την κυπριακή παραγωγή «Αντιγόνη» του Σοφοκλή, σε σκηνοθεσία Κώστα Σιλβέστρου, ανοίγει η 26η διοργάνωση του «Διεθνούς Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος». Η κυπριακή παραγωγή θα παρουσιαστεί στο Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ' στις 10 Ιουλίου, σηματοδοτώντας την επίσημη έναρξη της φετινής διοργάνωσης και στη συνέχεια στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου στις 18 Ιουλίου και στο Αρχαίο Θέατρο Κορίου στις 21 Ιουλίου. Ο Κώστας Σιλβέστρου επιστρέφει στο «Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος» επτά χρόνια μετά τον Πλούτο (2016), που δημιουργήσε ιδιαίτερη αίσθηση σε κοινό και κριτικούς, και παρουσιάζει με ποιητική διάθεση μια επίκαιρη μεταφορά της σοφόκλειας τραγωδίας Αντιγόνη. Έχοντας στο πλευρό του μια εκλεκτή ομάδα καλλιτεχνών της σύγχρονης κυπριακής σκηνής, ο σκηνοθέτης καταθέτει μια παράσταση ιδιαίτερης δύναμης, εμπνευστης και αισθητικής, που επαναπροσδιορίζει το αρχαίο δράμα στο σήμερα, στοχεύοντας να λειτουργήσει σαν «προσευχή» στα καλίσματα του σύγχρονου κόσμου. Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Χριστίνα Παπαδοπούλου (Αντιγόνη), Μαρίνα Μανδρά (Ισμήνη), Θανάσος Γεωργίου (Κρέων), Γιώργος Ευαγόρου (Φύλακας), Νικόλας Τραμματικόπουλος (Αίμων), Χάρης Αττώνης (Τειρεσίας), Αντρέας Χατζημικαήλ (Παιδί), Ανδρέας Κούτσουμπας (Άγγελος), Νιόβη Χαράλαμπος (Ευρυδίκη), Στέλα Φυρογιάννη, Δημήτρης Σπύρου, Βασίλης Βασιλείου (Χορός).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ · Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ · Υπεύθυνος Υλ. Αποστολές: ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ · Υπεύθυνος Αιτιολ. Παντελής Δαμιανός

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΑΛΗΣ · Διευθύντρια συντάξεως: ΚΡΕΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΑΤΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Τετράμηνη αναστολή εκποιήσεων 1ης κατοικίας

Καθοριστικός μήνας ο Οκτώβριος - Τα σενάρια που υπάρχουν, η σύσκεψη στο Προεδρικό και η κινητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Προς αναστολή των εκποιήσεων πρώτης κατοικίας αξίας έως 350 χιλιάδων ευρώ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου οδηγείται η Κύπρος. Το «ημίμετρο» αυτό αναμένεται να λειτουργήσει ως η χρυσή τομή ώστε να προλάβει είτε η κυβέρνηση, είτε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, είτε και οι δύο να επιστρέψουν μετά τις θερινές διακοπές με προτάσεις που θα λειτουργούν ορθά για το όλο ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μόλις χθες, Τρίτη 4 Ιουλίου ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης κάλεσε τα μέρη που σχετίζονται με το θέμα των εκποιήσεων και που έχουν δύναμη να λαμβάνουν αποφάσεις, ώστε να βρεθεί μία λύση και να σταματήσει αυτό που πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα να ψηφιστεί την ερχόμενη Πέμπτη, στις 6 Ιουλίου.

Ο πρόεδρος Νίκος Χριστοδουλίδης

Εάν η Βουλή ψηφίσει τις εν λόγω προτάσεις νόμου, δεν αποκλείεται ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης να προχωρήσει και αυτός με τη σειρά του στην αναπομπή τους.

σε ρόλο «μαέστρου» θέλησε να αποσβήσει τα γεγονότα που αναμένονται την Πέμπτη, δηλαδή του να ψηφιστούν οι τέσσερις νόμοι που σχετίζονται με το πλαίσιο των εκποιήσεων και ειδικά με τον νόμο που θα δίνει τη δυνατότητα στον οφειλέτη να σταματά τη διαδικασία της εκποίησης, αφού έχει αμφισβητήσει τα χρεωστούμενα του. Μία τέτοια απόφαση κατά τις τράπεζες και τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων θα προκαλέσει μεγάλη και μόνιμη εμπλοκή τόσο στις τράπεζες, όσο και ευρύτερα στο Δικαστικό Σύστημα, το οποίο θεωρούν πως είναι ήδη αργό στις διαδικασίες του και έτσι θα σταματά η διαδικασία της εκποίησης για 4-5 χρόνια. Η πρόταση που αποφασίστηκε να ληφθεί από τις τράπεζες και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων με τη σύμφωνη γνώμη της πολιτείας δεν μπορεί

Σίγουρα μέχρι το τέλος Οκτωβρίου η κυβέρνηση θα έχει βάλει σε λειτουργία το Σχέδιο Ενοικίου Έναντι Δόσης (Mortgage to rent), αλλά και θα έχει προχωρήσει η διαδικασία που σχετίζεται με τη δημιουργία Ειδικού Δικαστηρίου.

να βαπτιστεί «αναστολή εκποιήσεων» και ενώ θα λάβει αυτό τον χαρακτήρα, δεν θα έχει –όπως αποδεικνύεται– οριζόντια εφαρμογή. Θα εφαρμοστεί μόνο σε δάνεια πρώτης κατοικίας και σε καμία περίπτωση δεν θα εφαρμοστεί σε δάνεια και δανειολήπτες που είναι στις παρυφές των «στρατηγικών κακοπληρωτών» και με παρόμοια χαρακτηριστικά. Στόχος, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», να επιστρέψει η πολιτεία μέχρι το τέλος Οκτωβρίου με καλές λύσεις, αλλά και να μην ψηφιστεί την προσεχή Πέμπτη, στις 6 Ιουλίου ο νόμος που θα δίνει τη δυνατότητα να υπάρξουν οι καθυστερήσεις στα δικαστήρια για να διακριβώνεται το ποσό που χρωστά ο δανειολήπτης.

Παράλληλα, ζητώσεις για τη δημιουργία μηχανισμού που να διευκολύνει

το πλαίσιο των εκποιήσεων και πως θα χειριστεί το όλο κόλλημα που έχει δημιουργηθεί, γίνονταν από την Τρίτη το πρωί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Την ίδια ώρα που η κυβέρνηση επεξεργάζεται λύσεις που θέλει να δώσει στο μεγάλο ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η Κεντρική Τράπεζα επανέρχεται με μία «κουβέντα» του καλοκαιριού του 2019 και συγκεκριμένα για δημιουργία μηχανισμού επίλυσης που θα λειτουργεί προς όφελος και των τραπεζών –εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων, αλλά και προς όφελος των οφειλετών. Το προφίλ της εν λόγω πρότασης-μηχανισμού της Κεντρικής Τράπεζας δεν έχει ξεκαθαρίσει αν θα έχει να κάνει με την αναγνώριση χρέους, ή γενικά με τη διαδικασία της διαφοράς πελάτη-πιστωτή σε παλαιά χρεωστούμενα -ΜΕΔ.

Πιθανές αναπομπές

Την προσεχή Πέμπτη στις 6 Ιουλίου η Ολομέλεια της Βουλής αναμένεται να φέρει ενώπιον των βουλευτών για ψήφιση τέσσερις προτάσεις νόμου που τροποποιούν τους περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμους. Ο γρίφος παραμένει στο αν η Βουλή προχωρήσει στην ψήφιση των νόμων που σχετίζονται με τις εκποιήσεις έστω και μετά την απόφαση για αναστολή εκποιήσεων πρώτης κατοικίας μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου 2023. Εάν η Βουλή ψηφίσει τις εν λόγω προτάσεις νόμου παρά την απόφαση για αναστολή εκποιήσεων πρώτης κατοικίας 350 χιλιάδων ευρώ, δεν αποκλείεται ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης να προχωρήσει και αυτός με τη σειρά του στην αναπομπή τους. Ειδικότερα, η αναπομπή ενδε-

χομένως να είναι συγκεκριμένα στην πρόταση που θα δίνει το δικαίωμα στον δανειολήπτη να διακριβώνει το ποσό, άρα και να σταματά τη διαδικασία της εκποίησης μέχρι να βγει απόφαση από το δικαστήριο.

Και η λύση του Επιτρόπου

Άλλο ένα σενάριο που υπάρχει για να δοθεί λύση στο όλο κώλυμα που έχει δημιουργηθεί με τις εκποιήσεις, είναι μέσω του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, του Παύλου του Ιωάννου. Επί της ουσίας θα δίνει περισσότερες δικαιοδοσίες και οι αποφάσεις του θα γίνονται δεσμευτικές. Έτσι, θα μπορεί μέσω του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου να υπάρχει το δικαίωμα της έφεσης, «είτε είσαι τράπεζα, είτε είσαι πελάτης». Δεν αποκλείεται αυτή να

είναι και μία λύση που θα δούμε μέχρι το τέλος Οκτωβρίου.

Οι λύσεις της κυβέρνησης

Η κυβέρνηση τι σχεδιάζει σε αυτό το πεδίο; Σίγουρα μέχρι το τέλος Οκτωβρίου η κυβέρνηση θα έχει βάλει σε λειτουργία το Σχέδιο Ενοικίου Έναντι Δόσης (Mortgage to rent), αλλά και θα έχει προχωρήσει η διαδικασία που σχετίζεται με τη δημιουργία Ειδικού Δικαστηρίου.

Υπενθυμίζεται πως, προ τριών εβδομάδων ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Οικονομικών Γιώργος Παντελής, είχε πει πως το υπουργείο είναι έτοιμο να θέσει ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου το σχέδιο του Ειδικού Δικαστηρίου, ωστόσο μέχρι στιγμής δεν έχει βγει κάτι επίσημα.

Δεν είναι αντίθετοι σε όλες τις προτάσεις

Οσον αφορά στις τέσσερις προτάσεις νόμου, δεν είναι με όλες αντίθετες οι τράπεζες και οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων. Για παράδειγμα, για την πρόταση νόμου που σχετίζεται με την υποχρέωση αποστολής τυποποιημένης πληροφόρησης με την «Επιστολή Τύπου Θ», οι τράπεζες είναι θετικές και ζητούν να δοθεί ικανοποιητική μεταβατική περίοδος, προκειμένου να προσαρμόσουν τα συστήματά τους, να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους και να είναι σε θέση να παρέχουν συστηματικά τις εν λόγω πληροφορίες (system alignment/implementation).

GoGordian
REAL ESTATE

Go
holidays
εξοχικές κατοικίες

Παραθαλάσσια βίλα στο Λατσί, Νέο Χωριό, Πάφος

- Παραθαλάσσια πολυτελής βίλα με ανεμπόδιστη θέα στη θάλασσα
- Μόλις 3 λεπτά μακριά από το λιμάνι του Λατσαίου.
- Καλυμμένο εμβαδόν 207 τ.μ. και εμβαδόν γης 895 τ.μ..
- 3 υπνοδωμάτια, 5 μπάνια, μεγάλο υπόγειο με δύο επιπλέον δωμάτια.
- Διαθέτει roof garden, πισίνα υπερχειλίσας και μεγάλο κήπο.
- Ιδιοκτήτης: Wastem Limited (Gordian SPV).

Ref: 7620

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€1.300.000

Η κλιματική αλλαγή θέτει σε κίνδυνο τον τουρισμό

Και η τουριστική βιομηχανία επηρεάζει το κλίμα

Του ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗ*

Η διάβρωση των ακτών, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η αύξηση της θερμοκρασίας, οι θαλάσσοιστοραχές και οι καταιγίδες, η μείωση της παροχής γλυκού νερού είναι μερικές από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τις περιβαλλοντικές συνθήκες και οι περιβαλλοντικές συνθήκες του προορισμού είναι αυτές που προσελκύουν τους τουρίστες. Ο τουρισμός σχετίζεται με το περιβάλλον και το κλίμα, επομένως η τουριστική βιομηχανία είναι πολύ ευαίσθητη στο κλίμα.

Ο τουρισμός επηρεάζει το κλίμα: Εκτιμάται ότι το 5% των παγκόσμιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα οφείλεται στον τουρισμό (αναμένεται να αυξηθεί κατά 130% έως το 2035, εάν δεν ληφθούν μέτρα). Οι μεταφορές αντιπροσωπεύουν στο 75% όλων των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τον τουρισμό. Το 40% των συνολικών εκπομπών από τον τουρισμό οφείλονται στα αεροπορικά ταξίδια και το 21% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα οφείλεται στον τουρισμό των καταλυμάτων.

Ο τουρισμός πρέπει να αναλάβει δράση τώρα! Η τουριστική βιομηχανία πρέπει να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή άμεσα, αν θέλουμε οι τουριστικοί προορισμοί να υπάρχουν και για τις επόμενες γενεές τουριστών και ντόπιων.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNWTO) έχει αγκαλιάσει

Ο αειφόρος τουρισμός είναι η απάντηση στην κλιματική αλλαγή προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι. Οι τουρίστες είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν ένα τίμημα για τη βιωσιμότητα.

την πρόκληση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στον τουρισμό, με τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, την ευαισθητοποίηση, την ανάπτυξη οδονίων και την παροχή υποστήριξης.

Η κλιματική αλλαγή θεωρείται μεγάλη απειλή για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον. Η κλιματική αλλαγή είναι –πολύ– πιθανό να επιταχυνθεί τα επόμενα χρόνια, αν δεν ληφθούν μέτρα, και θα μετατραπεί σε κλιματική κρίση. Η παγκόσμια μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί μεταξύ 1,8°C - 4,0°C μέχρι το 2100, εάν δεν ληφθούν μέτρα.

Το κόστος της ανάληψης δράσεων τώρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) θα είναι πολύ μικρότερο από το κόστος, τόσο οικονομικό όσο και κοινωνικό, που θα προκύψει από μελλοντικές δράσεις για την κλιματική αλλαγή.

• Το κλίμα καθορίζει τη διάρκεια και την ποιότητα των τουριστικών εποχών σε διάφορες περιοχές.

• Το κλίμα επηρεάζει άμεσα διάφορες πτυχές των τουριστικών δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την κερδοφορία (π.χ. παροχή και ποιότητα νερού, κόστος ψύξης και θέρμανσης).

• Οι περιβαλλοντικοί πόροι που αποτελούν κρίσιμους πόλους έλξης για τον τουρισμό είναι πολύ ευαίσθητοι στην κλιματική μεταβλητότητα, όπως η άγρια ζωή, η βιοποικιλότητα, η ποιότητα των επιπέδων νερού, οι συνθήκες χιονιού κ.λπ.

• Το κλίμα επηρεάζει τις περιβαλλοντικές συν-

θήκες που μπορούν να αποτρέψουν τους τουρίστες από το να επισκεφθούν έναν προορισμό. Για παράδειγμα, μολυσματικές ασθένειες, πυρκαγιές και ακραία φαινόμενα όπως τυφώνες, πλημμύρες ή καύσωνες.

• Το κλίμα είναι επίσης καθοριστικός παράγοντας για τη λήψη αποφάσεων από τους τουρίστες. Ο καιρός είναι πολύ σημαντικός παράγοντας της ταξιδιωτικής εμπειρίας και επηρεάζει επίσης τις δαπάνες των τουριστών και την ικανοποίηση από τις διακοπές.

• Η πολιτιστική κληρονομιά που αποτελεί πόλο έλξης για τους τουρίστες απειλείται από τις ακραίες κλιματικές αλλαγές.

• Υπάρχουν έξοδα ανοικοδόμησης λόγω των φυσικών καταστροφών και υψηλότερο λειτουργικό κόστος λόγω απαιτήσεων ετοιμότητας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Η Κύπρος, σαν νησί, θα επηρεαστεί άμεσα

Η τουριστική βιομηχανία πρέπει να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή άμεσα, αν θέλουμε οι τουριστικοί προορισμοί να υπάρχουν και για τις επόμενες γενεές.

από τις κλιματικές αλλαγές. Εάν εισαχθεί μια διεθνής πολιτική για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ενδεχομένως να δούμε αύξηση του κόστους των αερομεταφορών. Επιπρόσθετα, η περιβαλλοντική συμπεριφορά μπορεί να αλλάξει, και οι τουρίστες μπορεί να πηγαίνουν

πο κοντά στην πατρίδα τους, αντί να ταξιδεύουν σε μακρινούς προορισμούς.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή θα έχουν οικονομικό κόστος. Η κλιματική αλλαγή θα απειλήσει επίσης τη μελλοντική οικονομική α-

νάπτυξη και την πολιτική σταθερότητα ορισμένων χωρών. Οι τουρίστες αποστρέφονται την πολιτική αστάθεια και την κοινωνική αναταραχή.

Ο αειφόρος τουρισμός είναι η απάντηση στην κλιματική αλλαγή προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι. Οι τουρίστες είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν ένα τίμημα για τη βιωσιμότητα.

Πρέπει να ενδύσουμε δυνάμεις για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης, η οποία είναι πολύ μεγαλύτερη από την κρίση του covid-19!

Το κλίμα αλλάζει και θα συνεχίσει να αλλάζει στο μέλλον. Η κλιματική κρίση θα έχει κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ο βαθμός αυτών των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο τα έθνη, η βιομηχανία και τα άτομα θα μειώσουν τις εκπομπές και θα προσαρμοστούν στις αλλαγές.

Ο τομέας του τουρισμού και των ταξιδιών έχει αρχίσει να αντιμετωπίζει το ζήτημα του κλίματος. Ο UNWTO έχει δεσμευτεί πλήρως για την προώθηση της μείωσης των επιπτώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις τουριστικές δραστηριότητες.

Ο τουρισμός συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, στη μείωση της φτώχειας και στην επίτευξη των 17 βιώσιμων στόχων ανάπτυξης (Sustainable Development Goals ή SDGs).

Ο χρόνος είναι κατάλληλος, ειδικά μετά τον covid-19:

- για να επενδύσουν οι κυβερνήσεις και ο δημόσιος τομέας σε προεγγισεις μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή
- για να προωθήσουν ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας σε καινοτόμες πρωτοβουλίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, που όχι μόνο θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας αλλά και θα συμβάλουν στην οικονομία
- για την προώθηση του αειφόρου τουρισμού
- για να δοθεί έμφαση στην ποιότητα των τουριστών και όχι στην ποσότητα
- για να «απορροφηθούν» όλα τα κονδύλια για τον τουρισμό από την Ευρώπη, που έχουν σχέση με την πράσινη μετάβαση.

Οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση θα έχει συνέπειες για την τουριστική βιομηχανία και τους ανθρώπους που εξαρτώνται από αυτήν. Η Κύπρος πληρώνει πρόστιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μη επίτευξη επαρκών μειώσεων στις εκπομπές ρύπων.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών αντιλαμβάνεται σαφώς ότι κάθε πρωτοβουλία για τη μείωση της συμβολής των ταξιδιών και του τουρισμού στην υπερθέρμανση του πλανήτη πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον ρόλο της τουριστικής βιομηχανίας στη βιώσιμη ανάπτυξη και την καταπολέμηση της φτώχειας. Οποιαδήποτε συζήτηση για τη μείωση των εκπομπών πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

*Ο κ. Φίλιππος Δρουσιώτης είναι πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού.

QuickHub

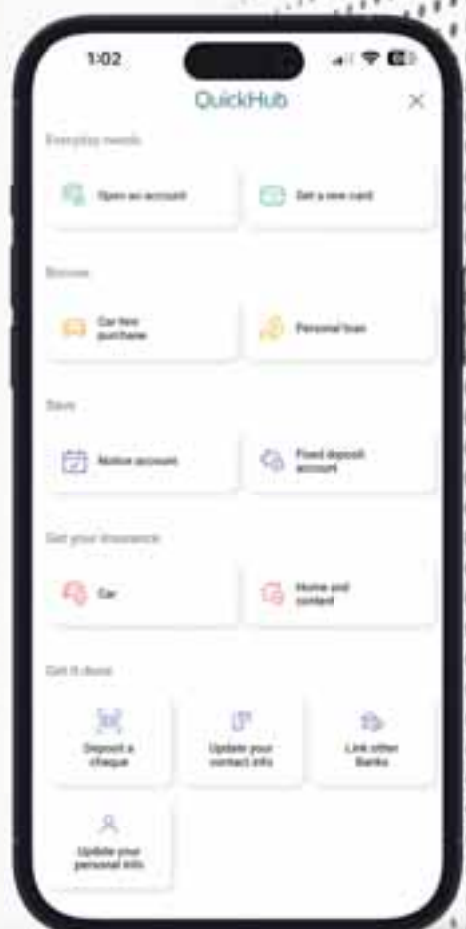
Ένα τραπεζικό κατάστημα στα χέρια σου

Διαθέσιμο σε BoC Mobile App και Internet banking.

bankofcyprus.com 800 00 800

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της ΣΟΝΙΑ ΓΟΥΙΝΤ / BLOOMBERG

Η γερμανική μεταποίηση ασθενεί

Οι γερμανικές εταιρείες παραγωγής μηχανολογικού εξοπλισμού δεν καταγράφουν κάποιο σημάδι βελτίωσης της επιχειρηματικής προοπτικής τους εν μέσω μιας περιόδου που σημειώνεται έντονη ρευστότητα σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με τον κορυφαίο σύνδεσμο του κλάδου στη Γερμανία. Οι παραγγελίες τον Μάιο σημείωσαν πτώση 10% σε απόλυτα μεγέθη σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο ένα χρόνο νωρίτερα, αναφέρει σε δελτίο τύπου ο σύνδεσμος VDMA που εδρεύει στη Γερμανία. Η ζήτηση από το εξωτερικό μειώθηκε έως και 18%, εξαφανίζοντας το κέρδος από τη μικρή αύξηση της εσωτερικής ζήτησης.

Η έρευνα που δημοσίευσε ο σύνδεσμος δείχνει τα πρώτα σημάδια αδυναμίας στο πλαίσιο και των στοιχείων για την υγεία του κλάδου της μεταποίησης στην πιο μεγάλη οικονομία της Ευρώπης. Ο συγκεκριμένος κλάδος νωρίτερα φέτος είχε σημειώσει σημάδια ύφεσης. «Η τάση επιβράδυνσης των προηγούμενων μηνών συνεχώς θα συνεχιστεί», επισήμανε ο Ραλφ Γουίτσερς, επικεφαλής οικονομολόγος του VDMA. «Η εικόνα μιας

Η σημαντική μείωση των παραγγελιών από το εξωτερικό και κυρίως από την Κίνα αποτελεί το μεγάλο πρόβλημα.

συνεχόμενης αδύναμης επενδυτικής ζήτησης σε παγκόσμιο επίπεδο επιβεβαιώνεται.

Το «μαξιλάρι» προστασίας των παραγγελιών για τους επόμενους μήνες είναι ακόμη αρκετά μεγάλο, αλλά υπάρχει ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός εταιρειών που αντιλαμβάνονται πως εδώ υπάρχει μια ξεκάθαρη αλλαγή». Η αδύναμη ζήτηση από την Κίνα επιβάρυνε φέτος τον κλάδο της μεταποίησης στη Γερμανία, κάτι που μπορεί να συνεχιστεί. Νωρίτερα τον μήνα, ο δείκτης για τη μεταποιητική δραστηριότητα στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου κατέδειξε επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης τον Ιούνιο, καθώς οι εταιρείες έχουν αρ-

χίσει να είναι πιο προσεκτικές ως προς την προοπτική της παραγωγικής τους δραστηριότητας. Από την άλλη, οι επιχειρηματικές έρευνες που διεξάγονται στη Γερμανία συμβαδίζουν με τα στοιχεία του VDMA. Ο δείκτης του γερμανικού ινστιτούτου Ifo δείχνει πως οι προοπτικές των εταιρειών τον Ιούνιο μειώθηκαν και έφθασαν στα χαμηλότερα επίπεδα του τρέχοντος έτους. Κάτι τέτοιο σημαίνει πως μια ανάκαμψη από μια ύφεση θα καθυστερήσει.

Από την πλευρά της η Bundesbank είπε την προηγούμενη εβδομάδα πως η οικονομία ενδεχομένως να σημειώσει οριακή ανάπτυξη τους τρεις μήνες μέχρι τον Ιούνιο, επιβραδυνόμενη από τον κλάδο της βιομηχανίας. «Οι συνθήκες στον κλάδο της μεταποίησης έχουν αδιαμφισβήτητα επιδεινωθεί, αλλά αυτό δεν είναι πλήγμα», αναφέρει η Σάιρους ντε λα Ρούμπα, επικεφαλής οικονομολόγος στη Hamburg Commercial Bank. «Είναι σημαντικό να θυμόμαστε πως οι νέες παραγγελίες άρχισαν να πέφτουν από πολύ υψηλά επίπεδα και πως οι εταιρείες μεταποίησης δεν έχουν προχωρήσει ακόμη σε περικοπές θέσεων εργασίας».

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΜΗΛΑ

Το οικονομικό «στοίχημα» Μπυσσάκη

Το αποτέλεσμα των εκλογών της 25ης Ιουνίου ανοίγει τον «δρόμο» για την «αυτοδύναμη» εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος Μπυσσάκη με προτεραιότητα, κατά τα λεγόμενά του, την αύξηση των μισθών. Και πράγματι, οι μισθοί στην Ελλάδα κρύβουν αυξησες επειδή υπολείπονται σημαντικά σε σχέση με τους μισθούς στις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ. Ο μέσος ετήσιος μισθός στην Ελλάδα ανέρχεται σε 25.979 δολάρια σε σχέση με τα 53.416 δολάρια στο σύνολο του ΟΟΣΑ. Η Ελλάδα, δυστυχώς, βρίσκεται στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ καθώς ο ετήσιος πραγματικός μισθός στη χώρα μας αντιστοιχεί μόνο στο 48,63% του αντίστοιχου πραγματικού μισθού στο σύνολο του ΟΟΣΑ.

Θα μπορούσε, λοιπόν, κάποιος να επιχειρηματολογήσει ότι οι χαμηλοί μισθοί στην Ελλάδα έχουν να κάνουν με το υψηλό ποσοστό ανεργίας, το οποίο αποτελεί τροχοπέδη στην εξέλιξη των μισθών. Και τούτο, επειδή όσο περισσότερο αυξάνεται ο κίνδυνος της ανεργίας τόσο περισσότερες μειώνεται η δυνατότητα των εργαζομένων να επιτυγχάνουν (μεγάλες) αυξήσεις

Για να μειωθεί το ποσοστό ανεργίας και να αυξηθούν οι μισθοί, χρειάζεται αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας.

στους μισθούς τους. Η βάση δεδομένων του ΟΟΣΑ μάς ενημερώνει ότι το ποσοστό ανεργίας στη χώρα μας, ευρισκόμενο στο 11,83% για το τέταρτο τρίμηνο του 2022, αποτελεί τη δεύτερη χειρότερη επίδοση στις χώρες του ΟΟΣΑ, μετά την Ισπανία (13%). Για να μειωθεί λοιπόν το ποσοστό ανεργίας και να αυξηθούν οι (πραγματικοί) μισθοί, χρειάζεται αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας όπου, πάλι με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα κατατάσσεται τρίτη από το τέλος. Η (νέα) κυβέρνηση Μπυσσάκη θα πρέπει να δώσει σαφή έμφαση σε πολιτικές αύξησης της παραγωγικότητας με αιχμή του δόρατος την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του κρά-

τους και τη βελτίωση των διαρθρωτικών αλλαγών, έτσι ώστε να προσελκύσουμε περισσότερες επενδύσεις. Και τούτο επειδή ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως οι επενδύσεις στην Ελλάδα έχουν παρουσιάσει μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 3,6%, από το 2015 και μετά, σε σχέση με το 5,4%, για παράδειγμα, στην Πορτογαλία. Πολλοί, ίσως, να σπεύσουν στην «εύκολη» λύση της προσέλκυσης περισσότερων επενδύσεων μέσω της μείωσης της φορολογίας των επιχειρήσεων. Δε θα το συνιστούσα. Αυτή τη στιγμή, ο συντελεστής φορολογίας των επιχειρήσεων στη χώρα μας βρίσκεται στο 22%, χαμηλότερα δηλαδή σε σύγκριση με το 31,5% στην Πορτογαλία ή το 23,6% στο σύνολο του ΟΟΣΑ. Και, όμως, η Πορτογαλία προσελκύει περισσότερες επενδύσεις από την Ελλάδα επειδή οι διεθνείς δείκτες διαρθρωτικών αλλαγών εκεί είναι καλύτεροι από τους ελληνικούς. Η νέα κυβέρνηση έχει τη νομιμοποίηση από τον ελληνικό λαό να προχωρήσει τάχιστα στις διαρθρωτικές αλλαγές. Αναμένουμε τις σχετικές εξελίξεις!

Ο κ. Κώστας Μήλας είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικών, University of Liverpool.

Χαράζουν κοινή γραμμή Αθήνα και Λευκωσία

Η επίσκεψη του υπ. Εξωτερικών της Ελλάδας Γιώργου Γεραπετρίτη με φόντο το Κυπριακό – Οι τρεις άξονες συνεργασίας των δύο χωρών

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο νέος υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Γιώργος Γεραπετρίτης, πραγματοποίησε το πρώτο του ταξίδι, μετά την ανάληψη των καθηκόντων του στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, στην Κύπρο. Αθήνα και Λευκωσία βρίσκονται σε στενή συνεργασία και συντονισμό για όλα τα θέματα που άπτονται των διμερών σχέσεων των δύο χωρών – αλλά με έμφαση στη διπλωματική προσπάθεια επανεκκίνησης των συνομιλιών του Κυπριακού, που επιχειρεί η κυβέρνηση Χριστοδουλίδου. Ο κ. Γεραπετρίτης έγινε δεκτός από τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη,

Στο πλαίσιο της Συνόδου του ΝΑΤΟ, ο Έλληνας πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, θα έχει συνάντηση με τον Τούρκο πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν και η Λευκωσία ευελπιστεί στην αποστολή συγκεκριμένων μηνυμάτων στην Αγκυρα σε σχέση με το Κυπριακό, εκ μέρους της Αθήνας.

με τον τελευταίο να αναφέρεται σε κοινούς στόχους Ελλάδας και Κύπρου στην περιοχή: «Υπάρχουν κοινοί στόχοι, κοινές επιδιώξεις. Ελλάδα και Κύπρος είναι πυλώνες σταθερότητας στην περιοχή. Οι δύο χώρες διακρίνονται από εξωστρέφεια στην εξωτερική τους πολιτική και είναι χώρες που δίδουν λύσεις σε προβλήματα αντί να τα δημιουργούν μέσα από τη συμπεριφορά τους».

«Είναι πράγματα ιστορικές οι στιγμές που ζούμε. Η συγχωρία είναι αρκετά επιβαρυνμένη περιφερειακά και διεθνώς, οι προκλήσεις είναι πολύ μεγάλες. Θα πρέπει στο πλαίσιο της κοινής μας κατανόησης και της συναντιήψης του

Ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης παρακάθισε σε διευρυμένες συνομιλίες με τον Κύπριο ομόλογο του, Κωνσταντίνο Κόμμο.

τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να προάγονται τα συμφέροντά μας, να φροντίσουμε έτσι ώστε το Κυπριακό να τύχει της δικαίας, βιώσιμης λύσης την οποία όλοι επιθυμούμε» ανέφερε ο Έλληνας ΥΠΕΞ μετά την ολιγόλεπτη συνάντησή του με τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη λίγο μετά τις 9 πχες το πρωί στο Προεδρικό.

«Νομίζω είναι ακόμη μια ιστορική

ευκαιρία να δοκιμάσουμε στο πλαίσιο του ΟΗΕ και της Ε.Ε., η οποία φαίνεται να αναλαμβάνει πιο ενεργό ρόλο χάρη και στις δικές σας προσωπικές προσπάθειες και στη στήριξη του πρωθυπουργού της Ελλάδας. Νομίζω ότι οι καιροί θα δείξουν ότι είναι μεγάλη η πρόκληση, αλλά και μεγάλη ευκαιρία», προσέθεσε ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών, ο οποίος παρακάθισε σε διευρυμένες συ-

νομιλίες με τον Κύπριο ομόλογο του, Κωνσταντίνο Κόμμο.

Αναζητούν συντονισμό

Πέραν του μεγάλου εύρους ζητημάτων που συζητήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, η κάθοδος Γεραπετρίτη στη Κύπρο –

πέραν και των λόγων γνωριμίας – συνδέεται άρρηκτα με το Κυπριακό, ενόψει και της επίσκεψης του ΥΠΕΞ, κ. Κωνσταντίνου Κόμμου, στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών για συνάντηση με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, καθώς και επεμερους προσθεθειών κινητικότητας που επιχειρούνται (ταξίδι Κύπρου διαμεσολαβητή στη Νέα Υόρκη, συμπεράσματα Ευρω-

παϊκού Συμβουλίου, επικοινωνία γ.γ. του ΟΗΕ-ΠτΔ, κλπ). Τρία βασικά χαρακτηριστικά, που δημιουργούν τους άξονες στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας Αθηνών - Λευκωσίας ξεχωρίζουν σε αυτό το επίπεδο μετά το πέρας της επίσκεψης Γεραπετρίτη:

Η πτυχική των κρίσιμων διήμερων Συνόδου του ΝΑΤΟ στο Βιλνιους της Λιθουανίας την επόμενη Τρίτη 11 Ιουλίου, η οποία πέραν του ζητήματος της διαπραγμάτευσης Δύσης - Τουρκίας για την ένταξη της Σουδίας στους κόλπους της Συμμαχίας έχει και προεκτάσεις στο Κυπριακό – με τον ίδιο τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη να την αποκαλεί «ορόσημο» στη προσπάθεια επανεκκίνησης διαλόγου στο Κυπριακό. Στα πλαίσια της Συνόδου, ο Έλληνας πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, θα έχει συνάντηση με τον Τούρκο πρόεδρο, Ταγίπ Ερντογάν (όπως και ο κ. Γεραπετρίτης με τον ομόλογο του Χακάν Φιντάν) με τη Λευκωσία να ποντάρει στην αποστολή συγκεκριμένων μηνυμάτων στην Αγκυρα σε σχέση με το Κυπριακό, εκ μέρους της Αθήνας

Ο περαιτέρω συντονισμός Αθηνών - Λευκωσίας στο ζήτημα της ενεργότερης εμπλοκής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθεια επανεκκίνησης του διαλόγου στο Κυπριακό καθώς και επιμέρους ζητημάτων που προκύπτουν στο θέμα της διασύνδεσης Κυπριακού και ευρωτουρκικών που επιχειρεί η Λευκωσία μετά την Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και που η Αθήνα στηρίζει απρόσκοπτα και

Η διάσταση της περιφερειακής συνεργασίας με φόντο την ανατολική Μεσόγειο που στο επίπεδο των Τριμερών –σε επίπεδο αρχηγών κρατών– είχε ατονήσει το τελευταίο διάστημα. Κύπρος και Ελλάδα αναμένεται να συντονιστούν στο ζήτημα διοργάνωσης μιας ακόμη Τριμερούς –με το Ισραήλ– το επόμενο διάστημα καθώς και να εξετάσουν τον εν λόγω διπλωματικό εργαλείο σε σχέση με την Αίγυπτο καθώς και άλλα κράτη της περιοχής –ιδίως υπό το πρίσμα της σημερινής ανταλλαγής βερβευτών Καΐρου – Άγκυρας.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΑ

Πώς ψηφιοποιούμε την Κύπρο

Η ψηφιοποίηση της Κύπρου μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών. Με αυτόν τον τρόπο οι πολίτες θα ξανά εμπιστευτούν τους θεσμούς και θα βελτιωθεί η ζωή τους. Υπάρχουν πολλές δράσεις που μπορούν να βελτιώσουν τη ζωή μας, όμως παραθέτω τις 10 που νομίζω ότι μπορούν να κάνουν τη διαφορά.

• **Δημιουργία** ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού περιβάλλοντος που θα επιτρέπει στους πολίτες να έχουν πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες και διαδικασίες του κράτους και την ίδια ώρα θα επιτρέπει την ηλεκτρονική κατάθεση δικαιολογητικών, όπως επίσης θα πραγματοποιείται η υποβολή και επεξεργασία τους όπου απαιτείται.

• **Εισαγωγή** ψηφιακών ταυτοτήτων που θα επιτρέπουν την ασφαλή πιστοποίηση της ταυτότητας των πολιτών και την απώστευση διαδικασιών όπως είναι η ψηφιακή υπογραφή και η ηλεκτρονική ψηφοφορία. Στην Ελλάδα έχει ήδη δημιουργηθεί η ψηφιακή ταυτότητα και έπεται το ηλεκτρονικό δίπλωμα αυτοκινήτου.

• **Ψηφιακή** συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του κράτους, μέσω της ανάπτυξης ψηφιακών πλατφορμών που θα επιτρέπουν την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών, ώστε να μην χρειάζεται ο πολίτης για να διεκπεραιώσει μια δουλειά να πηγαίνει από υπηρεσία σε υπηρεσία.

• **Ψηφιακή** εκπαίδευση και επιμόρφωση δημόσιων υπαλλήλων μέσω της παροχής κατάλληλων πλατφορμών για τη χρήση και την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών. Έτσι θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το σύνολο του εργασιακού δυναμικού στον δημόσιο τομέα.

• **Ενίσχυση** των μέτρων ασφαλείας και προστασίας των δεδομένων των κρατικών υπηρεσιών. Μια συνολική χρονογράφηση στον δημόσιο τομέα θα αναδείξει τις αδυναμίες ώστε να γίνουν οι κατάλληλες παρεμβάσεις για τη θωράκιση των συστημάτων.

• **Εισαγωγή** διαδικασιών για την συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων μέσω ψηφιακών πλατφορμών, για διαβούλευση θεμάτων που αφορούν την καθημερινότητα των πολιτών.

• **Ανάπτυξη** και βελτίωση των ψηφιακών υποδομών, όπως είναι η ευρυζωνική σύνδεση, για την εξασφάλιση της πρόσβασης των πολιτών σε υπηρεσίες του κράτους με τοποθέτηση δωρεάν wi-fi σε όλη την επικράτεια.

• **Ψηφιακή** εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω ψηφιακών καναλιών, όπως είναι οι εφαρμογές κινητών τηλεφώνων και οι ψηφιακοί βοηθοί, μέσω της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης.

• **Ανάπτυξη** και χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας, για να μπορούν οι πολίτες να κλείνουν ηλεκτρονικά ραντεβού και να αποθηκεύεται η ηλεκτρονική ιστορία των ασθενών.

• **Δημιουργία** ψηφιακών συστημάτων για τη διεκπεραίωση δικαστικών διαδικασιών και τη διαχείριση νομικών εγγράφων.

Αυτές είναι κάποιες από τις δράσεις που μπορούν να συμβάλουν στην γρήγορη ανάπτυξη ενός κράτους και τη μεταμόρφωσή του σε ψηφιακό.

Ο κ. Γιάννης Γεωργιούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Υψηλότερες αποδόσεις προσφέρουν τα «πράσινα» Airbnb στην Ελλάδα

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε «απέδιον δόξης λαμπρόν» αναμένεται να εξελιχθεί η βιώσιμη φιλοξενία στα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης. Όπως αποδεικνύεται πλέον και από σχετικές έρευνες, όσα ακίνητα προσφέρουν πράσινα χαρακτηριστικά, τείνουν να εξασφαλίζουν μεγαλύτερη πληρότητα και υψηλότερες τιμές/διανυκτέρευση, έναντι των υπολοίπων στην ίδια περιοχή. Σύμφωνα με ανάλυση της Transparent International, στρατηγικού συνεργάτη του Συνδέσμου Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων, αυτό που έχει αρχίσει να γίνεται σαφές είναι ότι η βιώσιμη φιλοξενία, μέσω της επιλογής των αντίστοιχων καταλυμάτων, θα αποτελέσει μία από τις βασικές τάσεις του μέλλοντος, με υψηλή ζήτηση και αντίστοιχα υψηλά έσοδα.

Παρότι, ακόμα, τα εν λόγω καταλύματα είναι λιγοστά διεθνώς (αλλά και στην Ελλάδα) και ταυ-

Καταγράφουν αυξημένη πληρότητα κατά τουλάχιστον 2% και ταυτόχρονα περίπου έξι ευρώ ανά διανυκτέρευση περισσότερα έσοδα.

τόχρονα ο αριθμός των επισκεπτών που είναι ενημερωμένοι σχετικά, ώστε να προχωρήσουν και στις αντίστοιχες επιλογές, είναι χαμηλές, φαίνεται πως όποια ακίνητα έχουν κάποια πιστοποίηση αναφορικά με τα βιώσιμα χαρακτηριστικά τους, καταγράφουν και υψηλότερη απόδοση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Transparent, φαίνεται πως ήδη τα πράσινα ακίνητα καταγράφουν αυξημένη πληρότητα κατά τουλάχιστον 2% (47% έναντι 45%) και ταυτόχρονα περίπου έξι ευρώ/διανυκτέρευση περισσότερα έσοδα. Μπορεί, εκ πρώτης όψεως, η διαφορά να φαίνεται μικρή, ωστόσο σε βάθος χρόνου, ακόμα και αυτά τα νοήματα είναι κανά να αυξήσουν σημαντικά την απόδοση ενός καταλύματος.

Ενα επιπλέον σημαντικό πλεονέκτημα για τους ιδιοκτήτες-διαχειριστές είναι ασφαλώς ότι τα πράσινα ακίνητα έχουν και πολύ χαμηλότερα λειτουργικά έξοδα. Για παράδειγμα, αυτοματισμοί στα φώτα και στο κλιματιστικό μειώνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και ταυτόχρονα τις εκπομπές ρύπων.

Ενα ακόμα σημαντικό πλεονέκτημα για τους ιδιοκτήτες/διαχειριστές είναι ασφαλώς ότι τέτοιου είδους ακίνητα έχουν και πολύ χαμηλότερα λειτουργικά έξοδα, στοιχεία που μπορεί να μεγιστοποιήσει το κέρδος.

Για παράδειγμα, αυτοματισμοί στα φώτα και στο κλιματιστικό μειώνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και ταυτόχρονα τις εκπομπές ρύπων του ακινήτου, έχοντας όμως και σημαντικό οικονομικό όφελος για τους λογαριασμούς που θα πληρώσει ο ιδιοκτήτης του εκάστοτε ακινήτου.

Οι 5 βασικοί τομείς

Τον Νοέμβριο του 2021, η Booking.com ήταν η πρώτη ψηφιακή πλατφόρμα που εγκαινίασε

το σήμα βιώσιμου ταξιδιού (Travel Sustainable Badge), ως ένα δείκτης μέτρησης των βιώσιμων χαρακτηριστικών του κάθε καταλύματος, ώστε και οι επισκέπτες να μπορούν να ξεχωρίζουν το κάθε ακίνητο και να κάνουν τη σχετική επιλογή με μεγαλύτερη ευκολία. Προκειμένου να λάβουν το σχετικό σήμα, τα ακίνητα θα πρέπει να ενσωματώνουν μια σειρά από βιώσιμες πρακτικές σε πέντε βασικούς τομείς και συγκεκριμένα, τη διαχείριση απορριμμάτων, την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου, τη διαχείριση νερού, την υποστήριξη της τοπικής κοινότητας και την προστασία της φύσης. Στη συνέχεια και ανάλογα με το αν κάποιο ακίνητο κριθεί κατάλληλο, λαμβάνει το σχετικό σήμα και μπορεί

πλέον να απευθύνεται σε επισκέπτες που έχουν ψηλά στις προτεραιότητές τους την προστασία του περιβάλλοντος.

Ασφαλώς, τέτοιου είδους παροχές δεν είναι πάντα εύκολο να παρέχουν μεγαλύτερης ηλικίας ακίνητα, ιδίως σε ζητήματα όπως η διαχείριση νερού και απορριμμάτων. Ωστόσο, νεοδμητά ακίνητα που βρίσκονται π.χ. σε πιο απομακρυσμένες περιοχές, ενδοχόμενες να είναι πιο πιθανό να καλύψουν τις προδιαγραφές αυτές, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι ο νέος οικοδομικός κανονισμός προβλέπει υποχρεωτικά σημαντικές παρεμβάσεις. Τα επόμενα χρόνια μάλιστα οι νόρμες για τις νέες κατασκευές θα αυστηροποιηθούν περισσότερο, προβλέποντας ακόμα και υποχρεωτική

Πιστοποιητικά

Σήμερα υπάρχουν διάφοροι ανεξάρτητοι φορείς πιστοποίησης, πέραν των ιδίων των ψηφιακών πλατφορμών βραχυχρόνιας μίσθωσης. Με δεδομένο λοιπόν ότι η βιώσιμη φιλοξενία, ως τάση, έχει έρθει για να μείνει, η επιλογή του κατάλληλου φορέα θα αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία. Όπως όμως αναφέρει η Transparent, ο κλάδος της βραχυχρόνιας μίσθωσης θα πρέπει να αποφύγει να κάνει το ίδιο λάθος με τον ξενοδοχειακό τομέα, όπου δεν επικράτησε ένα κοινό πρότυπο πιστοποιητικό. Αντιθέτως, συντάχτηκαν κόνειες περίπου 200 διαφορετικές πιστοποιήσεις, γεγονός που δημιουργεί σύγχυση μεταξύ των ταξιδιωτών. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την Transparent, είναι σημαντικό να επιλεγεί ένα αξιόπιστο πρότυπο πιστοποίησης, με συγκεκριμένους κανόνες, ώστε και ο κλάδος στο σύνολό του να μπορεί να προχωρήσει στις απαιτούμενες προσαρμογές και επενδύσεις, για να επωφεληθεί από την ανερχόμενη αυτή τάση στην αγορά.

χρήση φωτοβολταϊκών πάνελ για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, υπολογίζεται ότι το 15% των αγγελλιών ακινήτων/καταλυμάτων που προωθούνται μέσω της πλατφόρμας της Booking, έχουν λάβει το σχετικό σήμα. Τα περισσότερα εξ αυτών βρίσκονται στη Λατινική Αμερική, ενώ ακολουθούν κατά σειρά, η Μέση Ανατολή, η Ωκεανία, η Ασία και η Ευρώπη, με τη Β. Αμερική να βρίσκεται στην τελευταία θέση. Οσον αφορά τις μεμονωμένες χώρες, τα περισσότερα πράσινα καταλύματα της Booking βρίσκονται στην Αυστραλία, με την Ιταλία και το Μεξικό να ισοβαθμούν στη δεύτερη θέση. Επονται η Ισπανία, το Ην. Βασίλειο και η Γαλλία.

1 **δισ. ευρώ** εκτιμάται το κόστος για τις επιχειρήσεις από τις καταστροφές που προκλήθηκαν.

20 **εκατ. ευρώ** υπολογίζεται το κόστος των ζημιών στα μέσα μαζικής μεταφοράς στο Παρίσι.

45.000 **αστυνομικοί** και τεθωρακισμένα οχήματα κινητοποιήθηκαν για την καταστολή των επεισοδίων.

4.000 **συλληφθέντες** διαδηλωτών σε έξι ημέρες, με τα 17 έτη ως μέσο όρο ηλικίας των συλληφθέντων.

60% **από τους συλληφθέντες** διαδηλωτές δεν είχαν αποσοληθεί έως τώρα τις γαλλικές αρχές.

1 **εκατ. ευρώ** συγκεντρώθηκε υπέρ της οικογένειας του δράστη και 230.000 για την οικογένεια του Ναέλ.

Πώς η Λεπέν ωφελείται από τις ταραχές στη Γαλλία

Κερδίζει οπαδούς ζητώντας αυστηρές ποινές και «αποκατάσταση της τάξης»

Η Εθνική Συσπείρωση της Μαρίν Λεπέν κάνει ό,τι μπορεί για να βγει κερδισμένη από τα βίαια επεισόδια που έχουν ξεσπάσει τις τελευταίες ημέρες στη Γαλλία με αφορμή τη δολοφονία του 17χρονου Ναέλ Μερζούκ από αστυνομικό της τροχαίας στο παρισινό προάστιο της Ναντέρ, σύμφωνα με χθεσινά άρθρα του Financial Times και του Politico. «Να αποκατασταθεί η τάξη στη Γαλλία!» ήταν ο τίτλος του email που εστάλη από το πολιτικό γραφείο της Λεπέν σε χιλιάδες παραλήπτες με σκοπό να προσελκύσει νέους ψηφοφόρους στο κόμμα. Το κείμενο συνοδευόταν από τη φωτογραφία ενός αστυνομικού των ΜΑΤ που περπατούσε μέσα σε καπνούς.

Την 1η Ιουλίου εμφανίστηκε σε ένα τριλεπτό βίντεο όπου απηύθυνε σε ήπιους τόνους έκκληση στον πρόεδρο της Δημοκρατίας και στην πρωθυπουργό να υιοθετήσουν τις προτάσεις του κόμματός της για τον τερματισμό των επεισοδίων. Τα τελευταία χρόνια η Μαρίν Λεπέν κάνει μια προσπάθεια να καλλιεργήσει ένα πιο μετριοπαθές προφίλ, καθώς ετοιμάζεται να διεκδικήσει για τέταρτη φορά την προεδρία της χώρας στις εκλογές του 2027. Και αυτή η προσπάθεια φαίνεται μέχρι στιγμής να στέφεται με επιτυχία. Σε δημοσκόπηση που έγινε στις 30 Ιουνίου, το 39% των ερωτηθέντων απάντησε πως εγκρίνει τη στάση της Λεπέν απέναντι στα επεισόδια περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο πολιτικό. Το αντίστοιχο ποσοστό του νυν προέδρου ήταν 33%.

Ο Εμανουέλ Μακρόν δεν ενήργησε αστραπιαία, ενδεχομένως να υποτίμησε και τη βαρύτητα των περιστάσεων. Αναζητά ακόμη μια λύση στο πρόβλημα, έχει επαφές με πολιτικούς παράγοντες όλων των βαθμίδων, ενώ χθες συναντήθηκε και συζήτησε με 241 δημάρχους, οι πόλεις των οποίων επιλήγησαν από τις ταραχές. Αυτή η προσέγγιση όμως κάνει πολλούς οι οποίοι αισθάνονται αγανακτισμένοι να αναζητούν αλλού την πολιτική έκφρασή τους. Η Λεπέν προτείνει την αυστηροποίηση των ποινών για τους ταραχτές και την παραπομπή σε ποινικά δικαστήρια από τα 16 έτη αντί για 18. Προτείνει επιπλέον όσοι καταδικάζονται να στερούνται ισοβίως την παροχή δημόσιας κατοικίας,

Ο Εμανουέλ Μακρόν δεν ενήργησε αστραπιαία και αναζητά ακόμη μια λύση στο πρόβλημα, ενώ χθες συναντήθηκε στο Ελιζέ και συζήτησε με 241 δημάρχους, οι πόλεις των οποίων επιλήγησαν από τις ταραχές.

Σε δημοσκόπηση στις 30 Ιουνίου, το 39% απάντησε πως εγκρίνει τη στάση της απέναντι στα επεισόδια περισσότερο από κάθε πολιτικό.

ενώ έχει πολλάκις επικρίνει την κυβέρνηση για «υπερβολικές δαπάνες προς όφελος των μεταναστών», σχολιάζοντας πως αυτά τα χρήματα τα στερούνται φτωχοί Γάλλοι αγρότες. Η ατζέντα της Λεπέν δεν έγινε όμως δημοφιλής αυτή την εβδομάδα. Μια δημοσκόπηση που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο στην Journal du Dimanche έδειξε ότι το 42% των Γάλλων ψηφοφόρων δήλωσε ότι είχε ψηφίσει τουλάχιστον μία φορά κάποιον ή κάποια υποψήφια της Εθνικής Συσπείρωσης σε οποιο-

δήποτε είδος εκλογών. Το κόμμα έχει κερδίσει «πόντους» σε ομάδες μεταξύ των οποίων ήταν παραδοσιακά αδύναμο, όπως οι συνταξιοδότες και άτομα υψηλής μόρφωσης. Είναι δύσκολο να προβλεφθεί εάν οι αντιδράσεις στην τρέχουσα κρίση θα μεταφραστούν σε μόνιμη αλλαγή της κοινής γνώμης και πολλά θα εξαρτηθούν από το πόσο θα διαρκέσουν τα επεισόδια. Πάντως, οι ενδείξεις είναι ότι οδεύουμε σε μια αποκλιμάκωση.

Το βέλγιο είναι πως όταν επιστρέφει η κανονικότητα, ο Εμανουέλ Μακρόν θα έχει δύσκολο έργο. Με τη γαλλική κοινωνία πολωμένη και μια Ακροδεξιά που στις προηγούμενες εκλογές πήρε το 41,45% των ψήφων και υπό την ασφυκτική πίεση του μεταναστευτικού, ο πρόεδρος θα χρειαστεί να κάνει μεγάλη προσπάθεια για να ενώσει τη Γαλλία.

Επαφές Μακρόν με δημάρχους

Ο πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν υποδέχθηκε χθες στο προεδ-

ρικό μέγαρο του Ελιζέ 241 δημάρχους πόλεων και κομμοπόλεων που επιλήγησαν από τις πρόσφατες ταραχές. Σκοπός αυτής της πρωτοβουλίας ήταν να ενημερωθεί από τους δημάρχους να συμπεριληφθεί στην ημερήσια ατζέντα της πολιτικής ημερήσιας διάταξης για την κατάσταση στη γαλλική περιφέρεια, αλλά και να στείλει ένα μήνυμα εντός και εκτός συνόρων πως η ομαλότητα και η ηρεμία επιστρέφουν σταδιακά στη χώρα. Ωστόσο ζήτησε από τους δημάρχους να μην εφησυχάζουν γιατί η αναζωπύρωση δεν είναι καθόλου δύσκολο να συμβεί ανά πάσα στιγμή, ιδιαίτερα μάλιστα ενόψει της 14ης Ιουλίου – ημέρα εορτασμού της βίας που ζήσαμε τα πρώτα βράδια πέρασε», ήταν τα λόγια του Γάλλου προέδρου, απευθυνόμενου στους τοπικούς άρχοντες των γαλλικών πόλεων.

Αντίποινα για την επιδρομή στην Τζενίν

Ένας 20χρονος εμβόλισε με όχημα πεζούς

Τουλάχιστον εννέα άνθρωποι τραυματίστηκαν, οι τρεις από αυτούς σοβαρά, από επίθεση 20χρονου Παλαιστίνιου στο Τελ Αβίβ, μία ημέρα αφότου το Ισραήλ εξαπέλυσε τη μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση τα τελευταία χρόνια στα Κατεχόμενα. Την ενέργεια του δράστη επαινέσε σε χθεσινή ανακοίνωσή της η οργάνωση Χαμάς, που ελέγχει τη Λωρίδα της Γάζας από το 2007, υποστηρίζοντας ότι ο 20χρονος ήταν μέλος της.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της ισραηλινής αστυνομίας, 20χρονος οδηγός ημιφορτηγού έριξε το όχημά του πάνω σε πεζούς στην πολυσύχναστη εμπορική οδό Πινχάς Ρόζεν του βόρειου Τελ Αβίβ, προτού βγει από το αυτοκίνητο και επιτεθεί εναντίον περαστικού, κερρώνοντάς τον με μαχαίρι στον λαιμό. Ο δράστης της επίθεσης βρήκε τον θάνατο από τα πυρά ένοπλου περαστικού, αφού μαχαίρωσε δύο ακόμη πολίτες, ο ένας εκ των οποίων προσπάθησε να τον σταματήσει. Μιλώντας από το σημείο της επίθεσης, ο αρχηγός της αστυνομίας Γιάκοφ Σαμπτάι είπε ότι ο δράστης ήταν κάτοικος της Δυτικής Οχθη, ενώ προειδοποίησε για ενδεχόμενες νέες επιθέσεις αντιποίνων.

Την ίδια στιγμή, η εισβολή του ισραηλινού στρατού στην πόλη της Τζενίν και στον προσφυγικό καταυλισμό της στη Δυτική Οχθη είχε προκαλέσει μέχρι χθες το βράδυ τουλάχιστον δέκα νεκρούς. Επείγουσα έκκληση απηύθυνε χθες το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων προς τη διεθνή κοινότητα και τις εμπλεκόμενες πλευρές της διένεξης προκειμένου να πρωταγωνιστεί η λογική και η ειρήνη στους Αγίους Τόπους.

Κλειστά παρέμειναν χθες τα καταστήματα στην παλαιστινιακή πόλη της Τζενίν, με drones του ισραηλινού στρατού να υπερπλανιούνται της πόλης και των γειτονικών της προσφυγικών καταυλισμών. Πολλές χιλιάδες Παλαιστίνιοι εγκατέλειψαν τις τελευταίες δύο ημέρες τις αυτοσχέδιες –και κατασκευασμένες από εύφλεκτα υλικά– κατοικίες τους στον προσφυγικό καταυλισμό της Τζενίν, φοβούμενοι για τη ζωή τους εξαιτίας της χρήσης βα-

ρών όπλων από τον ισραηλινό στρατό. «Τουλάχιστον 3.000 άνθρωποι εγκατέλειψαν τον καταυλισμό μέχρι στιγμής», έλεγε χθες το απόγευμα ο αντιδήμαρχος της Τζενίν, Καϊμάλ αλ Ρουμπ, για να προσθέσει ότι ο δήμος είχε εξασφαλίσει στέγη σε σχολεία και άλλα δημόσια κτίρια της πόλης.

Η φιλανθρωπική οργάνωση Παλαιστινιακή Ερυθρά Ημισέλινος εκτιμά ότι η φυγή προσφύγων από τον καταυλισμό θα συνεχισθεί, εφόσον η ισραηλινή στρατιωτική επιχείρηση με κωδικό ονομασία «Σπίτι και Κήπος» κρατήσει πολλές ημέρες. Σε χθεσινή ανακοίνωσή της η αρμόδια υπηρεσία του ΟΗΕ (UNRWA) υπογραμμίζει ότι πολλοί κάτοικοι του καταυλισμού έχουν άμεση ανάγκη τροφίμων, πόσιμου νερού και βρεφικού γάλακτος, καθώς οι

Πολλές χιλιάδες Παλαιστίνιοι εγκατέλειψαν τις τελευταίες δύο ημέρες τις αυτοσχέδιες –και κατασκευασμένες από εύφλεκτα υλικά– κατοικίες τους στον προσφυγικό καταυλισμό.

μάχες κρατούν κλειστά τα καταστήματα. Ουρές χιλιομέτρων είχαν προμοποιηθεί χθες το μεσημέρι από σημεία ελέγχου του ισραηλινού στρατού στον αυτοκινητόδρομο 60, βγαίνοντας από την Τζενίν.

Το παλαιστινιακό υπουργείο Υγείας ανέφερε ότι τουλάχιστον δέκα Παλαιστίνιοι σκοτώθηκαν και περισσότεροι από 20 είχαν υποστεί σοβαρά τραυματισμούς και νοσηλεύονταν σε κρίσιμη κατάσταση. Ο ισραηλινός στρατός πραγματοποίησε σειρά βομβαρδισμών με μη επανδρωμένα αεροσκάφη drones, προτού διατάξει εισβολή στον προσφυγικό καταυλισμό και στο κέντρο της Τζενίν με περισσότερους από 2.000 στρατιώτες, καθώς και υποστήριξη από τεθωρακισμένα εκσκαπτικά μηχανήματα και ελεύθερους σκοπευτές σε υψηλά και ταράτσες.

Οι κροίσοι έγιναν πλουσιότεροι μέσω των χρηματιστηρίων

Ράλι στις αγορές πυροδότησε το πρώτο εξάμηνο του έτους η επενδυτική «μανία» με την τεχνητή νοημοσύνη, ενισχύοντας περαιτέρω τις περιουσίες των βαθύπλουτων διεθνώς.

Σύμφωνα με τη λίστα δισεκατομμυριούχων του Bloomberg, η περιουσία των 500 πλουσιότερων ανθρώπων την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου αυξήθηκε συνολικά κατά 852 δισ. δολάρια ή κατά περίπου 14 εκατ. κάθε μέρα. Σε ό,τι αφορά τον πλούτο των δισεκατομμυριούχων, πρόκειται για το καλύτερο εξάμηνο από το δεύτερο ήμισυ του 2020, οπότε τα χρηματιστήρια ανέκαμπταν από το πρώτο «σοκ» που υπέστη η αγορά με την επέλαση της πανδημίας.

Ενδεικτικά, ο αμερικανικός δείκτης S&P 500 έκλεισε το εξάμηνο με κέρδη της τάξης του 16,5%, ενώ συγκεκριμένα οι τεχνολογικές μετοχές, οι οποίες βρήκαν στήριγμα στην τεχνητή νοημοσύνη, έκαναν ράλι. Ο αμερικανικός δείκτης Nasdaq 100, ο οποίος περιλαμβάνει ιδίως μετοχές τεχνολογικών εταιρειών, κατέγραψε κέρδη άνω του 31% από την αρχή του έτους. Το άλμα αυτό ευλόγησε τους επικεφαλής των σχετικών εταιρειών: μεταξύ αυτών ο Ελον Μασκ και ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ, οι μεγαλύτεροι «νικητές» του Nasdaq φέτος.

Ειδικότερα, η περιουσία του Μασκ αυξήθηκε κατά περίπου 97 δισ. δολάρια το πρώτο εξάμηνο, φέρνοντας τη συνολική αξία στα 237 δισ. Ως αποτέλεσμα, ανέκτησε την πρώτη θέση στη λίστα των πλουσιότερων ανθρώπων, ξεπερνώντας ξανά τον Γάλλο Μπερνάρ Αρνό, τον CEO και συνιδρυτή της LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton. Υπενθυμίζεται ότι εδώ και μήνες, ο Μασκ και ο Αρνό «ανταγωνίζονται» για την πρώτη θέση.

Στο ίδιο διάστημα, η περιουσία του Ζούκερμπεργκ αυξήθηκε κατά σχεδόν 60 δισ. δολάρια, μετά το ράλι σχεδόν 80% που έκανε η μετοχή της Meta. Ωστόσο, το α' εξάμηνο δεν ήταν ευνοϊκό για όλους τους βαθύπλουτους.

Ο Ελον Μασκ με περιουσία 237 δισ. δολ. είναι και πάλι ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο.

Η επενδυτική «μανία» με την τεχνητή νοημοσύνη ενίσχυσε περαιτέρω τις περιουσίες των βαθύπλουτων διεθνώς.

Η περιουσία του Ινδού επιχειρηματία Γκόταμ Αντάνι έκανε «βουτιά» 60,2 δισ. δολαρίων φέτος. Ο Αντάνι ήταν και ο μεγαλύτερος «καμμένος» της λίστες δισεκατομμυριούχων του Bloomberg, καθώς η έκθεση του αμερικανικού ομίλου Hindenburg Research, που δημοσιεύθηκε στην αρχή του έτους, υποστήριζε ότι ο όμιλος Adani έκανε τη «μεγαλύτερη απάτη στην επιχειρηματική ιστορία»: «επαίσχυνη λογιστική απάτη, χειραγώγηση αγορών και ζήτημα μαύρου χρήματος», έγραφε. Σημειώνεται ότι από την πλευρά του, ο Γκόταμ Αντάνι έχει απορρίψει τις κατηγορίες.

Οι πιο ακριβοπληρωμένοι CEOs στις ΗΠΑ

Στην κορυφή ο Στίβεν Σβάρτμαν της Blackstone με αποδοχές 253 εκατ. δολ.

Οι υψηλότερα αμειβόμενοι CEO δεν είναι πάντα εκείνοι που διοικούν τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Οι επικεφαλής των Hertz, Peloton και Pinterest έβγαλαν περισσότερα από 100 εκατ. δολάρια ο καθένας το 2022, δηλαδή παραπάνω από τον Τιμ Κουκ της Apple, ο οποίος αμείβθηκε με 99 εκατ. δολάρια για να διοικήσει τον γίγαντα της τεχνολογίας την περασμένη χρονιά.

Τα στοιχεία της Wall Street Journal δείχνουν ότι οι 6 από τους 10 πιο ακριβοπληρωμένους CEO «τρέχουν» επιχειρήσεις που δεν έχουν μπει καν στον S&P 500 με τις μεγαλύτερες εισηγμένες επιχειρήσεις των ΗΠΑ. Ανάμεσα σε αυτούς, για παράδειγμα, είναι ο Κίβι Καμάρα, επικεφαλής της CS Disco, μιας εταιρείας παροχής υπηρεσιών cloud για δικηγόρους, που έχει κεφαλαιοποιήσει περίπου 500 εκατ. δολαρίων. Με βασικό μισθό 500.000 δολαρίων και ένα πακέτο stock options αξίας 109 εκατ. δολαρίων, ο συνιδρυτής της CS Disco ανήκει στο κλαμπ των CEO που έβγαλαν περισσότερα από τον Τιμ Κουκ.

Ο πιο καλοπληρωμένος, σύμφωνα με την WSJ, είναι ο Στίβεν Σβάρτμαν της Blackstone. Ο CEO του γίγαντα του private-equity έβγαλε 253 εκατ. δολάρια το 2022. Ακολουθεί ο Σουντάρ Πιτσάι, της μητρικής της Google, Alphabet, ο οποίος έλαβε ένα πακέτο συνολικής αξίας 226 εκατ. δολαρίων.

Η αμοιβή του μέσου CEO στις εταιρείες του S&P 500 μειώθηκε στα 14,5 εκατ. δολάρια πέρυσι, από 14,7 εκατ. δολάρια το 2021. Η C-Suite Comp ανέλυσε τα στοιχεία αμοιβών σχεδόν 4.000 εισηγμένων επιχειρήσεων των ΗΠΑ και βρήκε 9 CEO που έβγαλαν περισσότερα από 100 εκατ. δολάρια το 2022, ενώ τον προηγούμενο χρόνο στη λίστα

Οι επικεφαλής των Hertz, Peloton και Pinterest έβγαλαν περισσότερα από 100 εκατ. δολάρια ο καθένας το 2022, δηλαδή παραπάνω από τον Τιμ Κουκ της Apple, ο οποίος αμείβθηκε με 99 εκατ. δολάρια.

Οι 6 από τους 10 υψηλότερα αμειβόμενους CEO «τρέχουν» επιχειρήσεις που δεν έχουν μπει καν στον S&P 500.

αυτή είχαν μπει περισσότερα από 20 στελέχη. Κατά κανόνα, το μεγαλύτερο μέρος της αμοιβής ενός CEO αποτελείται από μετοχές ή stock options της εταιρείας, η αξία των οποίων εμφανίζει διακυμάνσεις. Πολλά τέτοια πακέτα είναι συνδεδεμένα με συγκεκριμένους στό-

χους για τις επιδόσεις της εταιρείας ή την παραμονή του CEO στη θέση του.

Στην περίπτωση του Σβάρτμαν, που είναι συνιδρυτής της Blackstone, περίπου το 30% της αμοιβής του αντανακλά τις επιδόσεις των επενδύσεων της εταιρείας για το 2021.

Στην Hertz, ο CEO Στίβεν Σερ έλαβε συνολικά αμοιβή 182 εκατ. δολ., ενώ άλλα 178 εκατ. δολάρια σε μετοχές θα περάσουν στα χέρια του σταδιακά έως το 2026, εφόσον η εταιρεία επιτύχει συγκεκριμένους στόχους. Ο Σερ, που έχει διατελέσει οικονομικός διευθυντής της Goldman Sachs, ανέλαβε τα νιάτα της Hertz τον Φεβρουάριο του 2022, επτά μήνες αφότου η εταιρεία ενοικια-

ως αυτοκινήτων βγήκε από το καθεστώς της χρεοκοπίας.

Ο CEO της Peloton, Μπάρνι Μακάρθι, ανέλαβε επίσης τον Φεβρουάριο του 2022, έχοντας περάσει από τις Spotify και Netflix. Το πακέτο της αμοιβής του, ύψους 168 εκατ. δολαρίων, αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από stock options, τα οποία ωριμάζουν σε ορίζοντα τετραετίας.

Και από τα 123 εκατ. δολάρια της αμοιβής του CEO της Pinterest, Μπιλ Ρίντινι, σχεδόν τα 101 εκατ. δολάρια είχαν τη μορφή stock options και 21,5 εκατ. δολάρια ήταν σε μετοχές, που θα δοθούν εφόσον παραμείνει στη θέση του για τέσσερα χρόνια.

Σε νέα φάση η μάχη κατά του πληθωρισμού στην Ευρώπη

Στο στόχαστρο τα κέρδη εταιρειών, κυβερνήσεις ζητούν μειώσεις τιμών

Ένα νέο κεφάλαιο ανοίγει στη μάχη απέναντι στον πληθωρισμό στην Ευρώπη, καθώς οι κυβερνήσεις προσπαθούν τώρα να πείσουν τις επιχειρήσεις να μειώσουν τις τιμές τους. Το σκεπτικό τους είναι απλό: τα κέρδη των εταιρειών είναι υπερβολικά υψηλά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Eurostat, οι τιμές καταναλωτή στις 20 χώρες της Ευρωζώνης ήταν τον Ιούνιο αυξημένες κατά 5,5% σε σχέση με πριν από ένα μήνα. Πρόκειται για μείωση του πληθωρισμού από το 6,1% του Μαΐου, αλλά και για τα χαμηλότερα επίπεδα από τις αρχές του 2022.

Όμως, αυτή η επιβράδυνση των τιμών είναι κυρίως αποτέλεσμα της μείωσης του ενεργειακού κόστους. Ο δομικός πληθωρισμός –ο δείκτης που εξαιρεί εμετάβλητες κατηγορίες όπως είναι η ενέργεια και τα τρόφιμα– ενισχύθηκε στο 5,4% τον Ιούνιο από 5,3% τον Μάιο. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι για τα νοκοκάρια ότι οι τιμές των τροφίμων εξακολουθούν να αυξάνονται με υψηλούς ρυθμούς, αν και έχουν επιβραδυνθεί σχετικά τους τελευταίους μήνες.

Οι τιμές της ενέργειας, που εκτινάχθηκαν πέρυσι, μπορεί να κινούνται πλέον σε πιο κανονικά επίπεδα, όμως οι απότομες ανατιμήσεις στα τρόφιμα προκαλούν ανησυχία στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Τώρα, οι Αρχές πιέζουν τα ούπερ μάρκετ και τους παραγωγούς τροφίμων να περιορίσουν ή ακόμη και

Η γαλλική κυβέρνηση ζητάει από 75 μεγάλες βιομηχανίες της χώρας να κατεβάσουν τις τιμές – Ερευνα για την ακρίβεια από τη βρετανική επιτροπή ανταγωνισμού.

να αντιστρέψουν τις αυξήσεις. Οι κινήσεις τους δεν φτάνουν στα πλαφόν που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις στις αρχές της δεκαετίας του 1970, αλλά σπρώχνουν την Ευρώπη προς μια πιο παρεμβατική προσέγγιση απέναντι στον πληθωρισμό από ό,τι ακολουθούν οι ΗΠΑ. Αλλωστε, στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ο ρυθμός των αυξήσεων στις τιμές έχει επιβραδυνθεί απότομα τους τελευταίους μήνες.

Στη Γαλλία, όπου οι τιμές των τροφίμων έχουν ενισχυθεί πάνω από 14% τον τελευταίο χρόνο, η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της χώρας να προβούν σε μειώσεις. «Δεν θα επιτρέψουμε στις μεγάλες βιομηχανικές εταιρείες να βγάλουν αδικαιολόγητα περιθώρια», είπε πρόσφατα ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ, προσθέτοντας ότι είναι έτοιμος να αποκαλύψει ονόματα εταιρειών που είναι απρόθυμες να μειώσουν το κόστος για τους καταναλωτές ή ακόμη και να

επιβάλει έκτακτο φόρο στα κέρδη των επιχειρήσεων αυτών.

Σύμφωνα με τη γαλλική στατιστική υπηρεσία, το υψηλό κόστος της ενέργειας και των αγροτικών προϊόντων συμπύεσε τα περιθώρια των εταιρειών τροφίμων το 2021. Αλλά το 2022 τα περιθώρια κέρδους τους αυξήθηκαν, καθώς οι τιμές των πρώτων υλών άρχισαν να υποχωρούν. Έτσι, το πρώτο τρίμηνο του 2023 το περιθώριο κέρδους των εταιρειών τροφίμων ήταν κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο σε σχέση με το 2018.

Οι λιανέμποροι έχουν ζητήσει τη βοήθεια της κυβέρνησης προκειμένου να επαναδιαπραγματευτούν τις τιμές με τις εταιρείες τροφίμων, λέει στη Wall Street Journal ο Ζακ Κρισέλ, επικεφαλής της γαλλικής ένωσης λιανεμπορίου. «Αποδεχθήκαμε αυξήσεις τιμών 30%-40% σε κάποια προϊόντα πέρυσι, γιατί αντιστοιχούσαν στην εξέλιξη του κόστους των εταιρειών τροφίμων. Τώρα που το κόστος τους μειώνεται, είναι φυσιολογικό να συμβεί το αντίστροφο».

Η γαλλική κυβέρνηση έχει ζητήσει από 75 βιομηχανικές εταιρείες να στείλουν από μια λίστα με τα προϊόντα στα οποία θα ρίξουν τις τιμές τους. Οι εταιρείες τροφίμων δηλώνουν ότι μπορούν να κάνουν κάποιες μειώσεις σε προϊόντα όπως τα ζυμαρικά και τα κοτόπουλα, όπου οι τιμές των πρώτων υλών έχουν υποχωρήσει, όμως σε κατηγορίες όπως το γάλα ή το χοιρινό οι μειώσεις τιμών

Το ΔΝΤ υπολόγισε ότι τα υψηλότερα κέρδη επιχειρήσεων ευθύνονται για το 45% των αυξήσεων στις τιμές καταναλωτή στην Ευρωζώνη από τις αρχές του 2022 έως τον Μάρτιο του 2023, με τους μισθούς να ευθύνονται μόνο για το 25%. Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, Μπρινό Λε Μερ, απείλησε ότι θα αποκαλύψει ονόματα εταιρειών που είναι απρόθυμες να μειώσουν το κόστος για τους καταναλωτές ή ακόμη και να επιβάλει έκτακτο φόρο στα κέρδη των επιχειρήσεων αυτών.

είναι αδύνατες, καθώς το κόστος παραμένει υψηλό. Στη Βρετανία, οι κορυφαίοι λιανέμποροι κλήθηκαν να δικαιολογήσουν τα κέρδη τους ενώπιον επιτροπής βουλευτών, ενώ το οικονομικό επιτελείο πραγματοποιεί συναντήσεις με την επιτροπή ανταγωνισμού, για να βρει τρόπους να αντιμετωπίσει την κρίση ακρίβειας.

Η επιτροπή ανταγωνισμού θα δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της έρευνάς της για τις τιμές των τροφίμων μέσα στον Ιούλιο. «Δουλεύουμε σκληρά για να ρίξουμε τον πληθωρισμό στο μισό», λέει ο υπουργός Οικονομικών Τζέρεμι Χαντ. «Οι επιχειρήσεις πρέπει να κάνουν αυτό που τους αναλογεί και θα συνεχίσω

να παρακολουθώ την πρόοδο που κάνουν». Μέχρι στιγμής, μόνο η Κροατία και η Ουγγαρία έχουν εφαρμόσει πλαφόν στις τιμές. Τον Σεπτέμβριο του 2022 η κυβέρνηση της Κροατίας επέβαλε μείωση 30% στις τιμές του λαδιού, του αλευριού, της ζάχαρης, του χοιρινού, του κοτόπουλου και του γάλακτος.

Η Ουγγαρία ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα την επέκταση του πλαφόν σε μια παρόμοια λίστα προϊόντων έως τον Αύγουστο. Τους τελευταίους μήνες οι Ευρωπαίοι policymakers έχουν πιστέψει ότι τα υψηλότερα κέρδη έχουν οδηγήσει προς τα πάνω τις τιμές προϊόντων και υπηρεσιών. Τελευταία, διεθνείς οργανισμοί όπως το ΔΝΤ και

ο ΟΟΣΑ δείχνουν να στηρίζουν αυτή την άποψη.

Το ΔΝΤ υπολόγισε ότι τα υψηλότερα κέρδη ευθύνονται για το 45% των αυξήσεων στις τιμές καταναλωτή στην Ευρωζώνη από τις αρχές του 2022 έως τον Μάρτιο του 2023, με τους μισθούς να ευθύνονται μόνο για το 25%. Το υπόλοιπο ποσοστό οφείλεται στο αυξανόμενο κόστος των εισαγωγών ενέργειας, τροφίμων και άλλων αγαθών. Την εκτίμησή ότι τα αυξανόμενα κέρδη παίζουν βασικό ρόλο στο άλμα του πληθωρισμού, καθώς οι επιχειρήσεις εκμεταλλεύτηκαν την αύξηση του ενεργειακού κόστους, εξέφρασε και η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ.

Τζιγκάρ Σαχ, ο «άνθρωπος των 400 δισ. δολαρίων του Μπάιντεν»

Ο **ινδικός** καταγωγής Τζιγκάρ Σαχ είναι ο άνθρωπος που διευθύνει το γραφείο δανειακών προγραμμάτων του υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ, ή αλλιώς ο «άνθρωπος των 400 δισ. δολαρίων του Τζο Μπάιντεν», ένας τεκνοκράτης με ρόλο κομβικό στην οικονομική πολιτική του Μπάιντεν, τα περίφημα «Bidenomics», που αναφέρονται ολοένα και πιο συχνά στην προεκλογική εκστρατεία του Δημοκρατικού προέδρου ενόψει 2024.

Το έργο του είναι δύσκολο και πολλά υποσχόμενο, καθώς προσπαθεί να διανείμει χρήματα σε έργα πράσινης ενέργειας, με φόντο ένα δύσκολο και συχνά εκχρηστικό πολιτικό περιβάλλον. Το γραφείο του διαθέτει κρατικά κεφάλαια ύψους 400 δισ. δολαρίων σε επιχειρήσεις που διαφημίζουν έργα φιλικά προς το περιβάλλον. Καλείται να το κάνει ωστόσο υπό το βλέμμα επικριτικών βουλευτών, προσεκτικών γραφειοκρατών και του ίδιου του Λευκού Οίκου, ο οποίος έχει ήδη συγκρουστεί μαζί του για την πολιτική δανεισμού του. Το δίκτυο χρηματοδότησής του εκτείνεται σε 150 εταιρείες, από νέες με μη αποδεδειγμένα

Ποιος είναι ο τεκνοκράτης που έχει κομβικό ρόλο στις χρηματοδοτήσεις έργων πράσινης ενέργειας στην Αμερική.

προϊόντα μέχρι κολοσσούς όπως η General Motors και η PG&E, η εταιρεία κοινής ωφελείας της Καλιφόρνιας που κατηγορήθηκε για τις φονικές πυρκαγιές. Πηγή της οικονομικής «δύναμης πυρός» του Τζιγκάρ Σαχ είναι το γραφείο δανειακών προγραμμάτων του υπουργείου Ενέργειας, ένα παραμελημένο κομμάτι της στρατηγικής της κυβέρνησης Μπάιντεν για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Αδρανές σε μεγάλο βαθμό εδώ και περίπου μια δεκαετία, το γραφείο έχει σχεδιαστεί για να χρηματοδοτεί επιχειρήσεις που είναι σημαντικές για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας, αλλά δεν μπορούν να δανειστούν από παραδοσιακούς δανειστές, συχνά επειδή

Ο Τζιγκάρ Σαχ διευθύνει το γραφείο δανειακών προγραμμάτων του υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ. Το δίκτυο χρηματοδότησής εκτείνεται σε 150 εταιρείες, από νέες με μη αποδεδειγμένα προϊόντα μέχρι κολοσσούς όπως η General Motors και η PG&E.

η τεχνολογία τους θεωρείται πολύ επικίνδυνη ή επειδή οι όροι είναι πολύ επαχθείς.

Οι σχετικές με το κλίμα διατάξεις του νόμου για τη μείωση του πληθωρισμού του περασμένου έτους (νόμος Inflation Reduction Act) πρόσφεραν στο γραφείο του Σαχ ένα απροσδόκητο κέρδος, δεκαπλασιάζοντας την ικανότητα δανεισμού του και δίνοντας στον ίδιο και στην υπηρεσία του σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του αμερικανικού ενεργειακού τοπίου. Το γραφείο δανειακών προγραμμάτων του υπουργείου Ενέργειας είναι «η τράπεζα καθαρής ενέργειας των ΗΠΑ», προσυπογράφει ο Πίτερ Ντέιβιντσον, επικεφαλής του από το 2013 έως το 2015. Το πρόγραμμα δανείων εξηγή εν μέρει γιατί οι εκπώσεις φόρων και οι δαπάνες του νόμου για τη μείωση του πληθωρισμού αντιπροσωπεύουν μια από τις μεγαλύτερες δαπάνες βιομηχανικής τόνωσης, που χρηματοδοτούνται από τους φορολογουμένους από την εποχή του New Deal της δεκαετίας του 1930. Και το πρόσωπο που έχει αναλάβει τη «δύσκολη δουλειά»

δεν είναι άλλο από τον Τζιγκάρ Σαχ.

Επιχειρηματίας καθαρής ενέργειας και ο ίδιος, συγγραφέας και παραγωγός podcast, ήταν εδώ και χρόνια γνωστός για τη δουλειά του και την υποστήριξη λύσεων για την κλιματική αλλαγή με γνώμονα την αγορά. Ένα από τα πιο γνωστά βιβλία του, με τίτλο «Creating Climate Wealth: Unlocking the Impact Economy», εκδόθηκε το 2013.

Οι επικριτές του ίδιου και του έργου του πάντως, που δεν είναι λίγοι, επιμένουν ότι οι ΗΠΑ ήταν ήδη παγκόσμιος ηγέτης στις επενδύσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο νόμος για τη μείωση του πληθωρισμού, που προϋποθέτει δισκαταμύρμια δολάρια σε ομοσπονδιακές δαπάνες και φορολογικές ελαφρύνσεις για επενδύσεις στην καθαρή ενέργεια, οδηγεί τις ΗΠΑ σε υψηλότερο χρέος και πληθωρισμό, λένε. Και αν υπήρχε ένας κλάδος που δεν χρειαζόταν περαιτέρω στήριξη από την κυβέρνηση, αυτός ήταν ο τομέας της πράσινης ενέργειας, ο οποίος εκτός των άλλων δεν υπέστη καμία επίπτωση από την πανδημία COVID-19.

«Βουτιά» εξαγορών και συγχωνεύσεων το β' τρίμηνο

Η **παγκόσμια** δραστηριότητα σε εξαγορές και συγχωνεύσεις υποχώρησε 36% σε ετήσια βάση στο δεύτερο τρίμηνο, όμως επενδυτικοί τραπεζίτες και νομικοί σύμβουλοι εκφράζουν αισιοδοξία ότι η ανάκαμψη της χρηματιστηριακής αγοράς θα αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των ανωτάτων στελεχών επιχειρήσεων για συμφωνίες.

Η συνολική αξία των εξαγορών και συγχωνεύσεων υποχώρησε στα 732,82 δισ. δολάρια το δεύτερο τρίμηνο του 2023 από το 1,14 τρισ. δολάρια της αντίστοιχης περυσινής περιόδου, σύμφωνα με στοιχεία της Dealogic, καθώς

Υποχώρησαν σε παγκόσμιο επίπεδο στα 732,82 δισ. δολάρια από το 1,14 τρισ. δολάρια της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

τα υψηλά επιτόκια και το προσωρινό αδιέξοδο για την αύξηση του ανωτάτου ορίου του χρέους κράτησε τις μεγάλες συμφωνίες στο περιθώριο. «Η παγκόσμια αβεβαιότητα είναι αυτή που έχει επι-

ρεάσει περισσότερο τις εξαγορές και συγχωνεύσεις», αναφέρει ο Μάικλ Αιέλο, πρόεδρος της εταιρείας νομικών συμβούλων Weil, Gotshal & Manges. Ωστόσο, τα μεγέθη του δεύτερου τριμήνου ήταν καλύτερα από τα αντίστοιχα του πρώτου, στη διάρκεια του οποίου οι συμφωνίες έφθασαν την αξία των 601,32 δισ. δολαρίων. Ο όγκος εξαγορών και συγχωνεύσεων στις ΗΠΑ μειώθηκε κατά 30% στα 318,4 δισ. δολάρια, ενώ ο όγκος των συμφωνιών σε Ευρώπη και Ασία -Ειρηνικό συρρικνώθηκε 49% και 24% αντίστοιχα. Στις μεγάλες συμφωνίες στη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου συμπε-

ριλαμβάνεται η εξαγορά της Magellan Midstream Partners, ύψους 19 δισ. δολαρίων από την ONEOK, η αγορά της Vitera ύψους 17,3 δισ. δολαρίων από την εταιρεία εμπορίας σιτηρών Bunge, καθώς και η συμφωνία για την εξαγορά του τμήματος της γερμανικής Viessmann Group, ύψους 13,2 δισ. δολαρίων από την Carrier Global Corp. Επίσης, μέχρι στιγμής φέτος ο όγκος συμφωνιών στον χώρο του ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου έχει μειωθεί 59% σε ετήσια βάση στα 196,66 δισ. δολάρια. Στο δεύτερο τρίμηνο ο όγκος αυτού του είδους των συμφωνιών μειώθηκε 56% στα 110,55 δισ. δολάρια.

Ο όγκος εξαγορών και συγχωνεύσεων στις ΗΠΑ μειώθηκε κατά 30%.

Ricoh RansomCare:
Προστατεύετε
από τις Κυβερνοεπιθέσεις

Tsiakkastel
OFFICE LINE

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 22862700 ή στο info@tsiakkastel.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Δυσμενείς κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η εύκολη λύση να προστίθεται νέα νομοθετική παρέμβαση για κάθε πρόβλημα, η προσαρμογή στο ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά και η υιοθέτηση αρχών εταιρικής διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο, έχουν διαμορφώσει ένα ασφυκτικό πλαίσιο που συχνά προκαλεί μεγαλύτερα προβλήματα από όσα καλείται να επιλύσει. Είναι φανερό ότι εκτός από τις μεγάλες προκλήσεις, η νέα κυβέρνηση πρέπει να χειριστεί και αθέατες πλευρές της λειτουργίας του κράτους και της οικονομίας, που επηρεάζουν όμως και την ανάπτυξη. Ενδεχομένως να απορρίψει καθιερωμένες αντιλήψεις που παρότι δεν ισχύουν, επηρεάζουν τις εξελίξεις επειδή είναι βολικές κοινοτοπίες και επαναλαμβάνονται χωρίς να έχουν επιβεβαιωθεί ποτέ.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η αντίληψη ότι ένα λεπτομερές και υποχρεωτικό σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης έχει θετική επίδραση στις οικονομικές επιδόσεις των επι-

Οι εταιρείες προσαρμόζονται τυπικά στις ρυθμίσεις κι αυτό λειτουργεί ως πρόσχημα για αρνητικά φαινόμενα.

χειρήσεων. Σε σχετικές έρευνες οι περισσότεροι από όσους συμμετέχουν, επαναλαμβάνουν στερεότυπα ακολουθώντας το ρεύμα ή πιθανόν για λόγους πολιτικής ορθότητας ότι η εταιρική διακυβέρνηση ενισχύει την αξία της εταιρείας για τους μετόχους, την κερδοφορία, γενικά την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Ωστόσο επιστημονικές έρευνες δεν επιβεβαιώνουν στην πράξη τον ισχυρισμό. Η αδιάκριτη υιοθέτηση πρακτικών κατάλληλων για συγκεκριμένους τύπους επιχειρήσεων και ακόμη λιγότερο η επιβολή κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης δεν βελτιώνουν την απόδοση των επιχειρήσεων συνολικά.

Αυτό είναι ένα από τα αναπάντεχα ευρήματα στο ενδιαφέρον βιβλίο με τίτλο «Εταιρική Διακυβέρνηση Ανωνύμων Εταιρειών» του δικηγόρου, διδάκτορος Νομικής, Φώτη Καρατζήνη (Εκδόσεις Σάκκουλα) που κυ-

κλοφόρησε πρόσφατα. Το κεντρικό μήνυμά του συγγραφέα είναι ότι η υποχρεωτική επιβολή κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης έχει περιορισμένα έως και ανύπαρκτη οφέλη για τις εταιρείες και επιπλέον δεν συμβάλλει στην αποφυγή οικονομικών σκανδάλων. Οι εταιρείες προσαρμόζονται τυπικά στις ρυθμίσεις κι αυτό λειτουργεί ως πρόσχημα για αρνητικά φαινόμενα αλλά και συνιστά αδυναμία προσαρμογής στα πραγματικά χαρακτηριστικά της αγοράς.

Η στρεβλή επιβολή υποχρεωτικών κανόνων οδηγεί τον συγγραφέα στην αμφισβήτηση της συνταγματικότητας της νομοθετικής ρύθμισης, η οποία εισάγει μια άγνωστη στην εκπαίδευση της κρατικής εποπτεία αλλά και ευρύτατους περιορισμούς στην οικονομική ελευθερία της επιχείρησης καθώς και στην οικονομική ελευθερία και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας των μετόχων, οι οποίοι περιορισμοί δεν μπορεί να δικαιολογηθούν από το δημόσιο συμφέρον. Στο βιβλίο, πέρα από την ιστορική και συνταγματική ανάλυση της νομοθεσίας και των προβλεπόμενων κυρώσεων που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση, έχουν συγκεντρωθεί και εμπειρικές οικονομικές μελέτες για το θέμα. Και το συμπέρασμα είναι ότι η νομοθεσία που επιβάλλεται υποχρεωτικά δεν λειτουργεί στην πράξη θετικά. Μπορεί αυτό να οφείλεται σε έλλειμμα επιχειρηματικότητας των διοικήσεων, αλλά και στην «εύκολη λύση» στην οποία προσφεύγουν οι κυβερνήσεις με την επιβολή περισσότερων κανόνων με δυσμενή κατάληξη.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι η πλήρης σύγχυση για την έννοια της εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία αφορά κυρίως πρακτικές που διεθνώς λαμβάνουν τον χαρακτήρα της αυτορρύθμισης και αφορούν μόνον εισηγμένες εταιρείες. Στην Ελλάδα, η αδυναμία λειτουργίας με τον τρόπο αυτό οδηγεί σε επιβλητό νόμον με δεσμευτικό χαρακτήρα και την απειλή στην περίπτωση παράβασης τους διοικητικών κυρώσεων. Ο συγγραφέας Φ. Καρατζήνης τάσσεται υπέρ των κωδίκων αυτορρύθμισης, χωρίς πάντως να αποκλείει τη νομοθετική ρύθμιση επιμέρους θεμάτων όπως η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου μιας επιχείρησης, εφόσον εντάσσονται συστηματικώς και ορθώς στον εταιρικό νόμο.

Συναλλαγματικά διαθέσιμα 3 τρισ. δολαρίων κρύβει το Πεκίνο

Ο ρόλος τους στον Δρόμο του Μεταξιού και η απειλή για τη διεθνή οικονομία

Γνωστή για τα δυσθεώρητα εμπορικά πλεονάσματά της αλλά και για τα ιλιγγιώδη συναλλαγματικά διαθέσιμα, όπως και για το τεράστιο χρέος των ΗΠΑ που κρατάει, η Κίνα φαίνεται πως έχει ένα ακόμη μυστικό όπλο: κάθεται πάνω σε 6 τρισ. δολ., τα μισά από τα οποία είναι «κρυμμένα», γι' αυτό και αποτελούν μια νέα απειλή για την παγκόσμια οικονομία. Αυτά είναι η εκτίμηση του Μπραντ Σέτσερ, γνωστού οικονομολόγου και πρώην στελέχους στα υπουργεία Εμπορίου και Οικονομίας των ΗΠΑ. Όπως εισηγείται ο εν λόγω οικονομολόγος στην ειδησεογραφική πλατφόρμα The China Project, υπολογίζει πως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρουν τα στοιχεία τους στην κεντρική κυβέρνηση μάλλον συγκεντρώνουν συναλλαγματικά διαθέσιμα ύψους περίπου 6 τρισ. δολ. Τα επίσημα διαθέσιμα όμως, σύμφωνα με την Κρατική Υπηρεσία Ξένου Συναλλάγματος, δεν υπερβαίνουν τα 3,1 τρισ. δολ., όπως καταγράφονται στα τέλη του περασμένου έτους. Αυτό σημαίνει ότι μεγάλο μέρος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της Κίνας δεν εμφανίζεται πουθενά στα επίσημα βιβλία της κεντρικής τράπεζας.

Τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Κίνας παραμένουν στάσιμα τα τελευταία χρόνια, ενώ τα «κρυμμένα» έχουν αυξηθεί σημαντικά μαζί με το εμπορικό πλεόνασμα.

Πρόκειται για ένα είδος «σκιδνάδων διαθεσίμων» που εμφανίζονται, αντιθέτως, στο ενεργητικό φορέων όπως είναι οι κρατικές τράπεζες.

Όπως τονίζει ο Αμερικανός οικονομολόγος, τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Κίνας παραμένουν στάσιμα τα τελευταία χρόνια, ενώ τα «κρυμμένα», που παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία, έχουν αυξηθεί σημαντικά μαζί με το εμπορικό πλεόνασμα της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο. Ο Σέτσερ υπογραμμίζει ιδιαίτερα ότι «η αδιαφάνεια που χαρακτηρίζει την Κίνα αποτελεί πρόβλημα για τον υπόλοιπο κόσμο σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο θέμα».

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αναφέρουν τα στοιχεία τους στην κεντρική κυβέρνηση συγκεντρώνουν συναλλαγματικά διαθέσιμα περίπου 6 τρισ. δολ. Τα επίσημα διαθέσιμα, όμως, σύμφωνα με την Κρατική Υπηρεσία Ξένου Συναλλάγματος, δεν υπερβαίνουν τα 3,1 τρισ. δολ., όπως καταγράφονται στα τέλη του περασμένου έτους.

Διευκρινίζει μάλιστα πως είναι τόσο κεντρικός ο ρόλος της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, ώστε «στιδύποτε κι αν κάνει, είτε βγει στην επιφάνεια είτε δεν βγει, έχει τελικά τεράστιο αντίκτυπο στον υπόλοιπο κόσμο». Ένα παράδειγμα περί του πώς θα μπορούσαν να επηρεάσουν και οι είδους αντίκτυπο θα έχουν τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Κίνας, είναι ο ρόλος που ενδέχεται να έχουν στη χρηματοδότηση του φιλόδοξου σχεδίου του Πεκίνου, τον νέο Δρόμο του Μεταξιού. Σύμφωνα, πάντα, με τον Σέτσερ, το ύψος των κρυμμένων διαθεσίμων «υπογραμμίζει ένα σημαντικό γεγονός που τεινουμε να ξεχνάμε

συχνά όταν μιλάμε για τα εσωτερικά προβλήματα υπερχρέωσης της Κίνας». Ο Αμερικανός οικονομολόγος υπενθυμίζει πως «η Κίνα είναι ένας μεγάλος ποτωτής, για ορισμένα τμήματα του πλανήτη ο σημαντικότερος, και το βάρος των διαθεσίμων που έχει συγκεντρώνει γίνεται αισθητό σε όλον τον κόσμο». Σε ό,τι αφορά την ποικιλία των διαθεσίμων της Κίνας, πρόκειται για μια προσπάθεια διαφοροποίησής τους και μεταβολής στη σύνθεσή τους με πολλά διαφορετικά νομίσματα. Είναι μια τάση που γεννήθηκε την περίοδο μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, επισμαίνει ο Μπραντ Σέτσερ.

Τονίζει μάλιστα πως τα διαθέσιμα της Κίνας «αποτελούν μια τόσο μεγάλη και ισχυρή δύναμη, ώστε ένα τέτοιο παγκόσμιο και μακροπρόθεσμο σχέδιο έργων υποδομής όπως ο νέος Δρόμος του Μεταξιού μοιάζει με παρτίδα που αποφασις που έλαβε το Πεκίνο το 2009 να βρει νέους τρόπους για να διαθέσει τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Κίνας. Διευκρινίζει μάλιστα πως «η Κίνα είναι τόσο μεγάλη οικονομία και με τόσο εκτεταμένες αντιστοίχες, ώστε όλες οι δραστηριότητές της έχουν μοιραία ένα δυσανάλογα μεγάλο διεθνές αντίκτυπο».

BLOOMBERG

Υπερβολικά αισιόδοξοι οι επενδυτές για την πορεία του πληθωρισμού, λέει το ΔΝΤ

Οι κορυφαίες κεντρικές τράπεζες του πλανήτη μπορεί να χρειαστούν περισσότερο χρόνο για να επαναφέρουν τον πληθωρισμό στον στόχο τους και μια νέα περίοδος χρηματοπιστωτικής αναστάτωσης θα μπορούσε να επιμκύνει χρονικά την όλη διαδικασία, προειδοποίησε η πρώτη αναπληρώτρια γενική διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Χρησιμοποιώντας τον χαρακτηρισμό «αυτοκαταρρέουσα», η Γκίτα Γκόπιναθ υποστήριξε ότι η χρηματοπιστωτική κοινότητα μπορεί να είναι υπερβολικά αισιόδοξη για το κόστος και τη δυσκολία της προσπάθειας τιθάσευσης του πληθωρισμού, που στην συνέχεια αυξάνει το εύρος του κινδύνου για τη σταθερότητα, τον οποίο οι κεντρικές τράπεζες μπορεί να μην είναι εξοπλισμένες να χειριστούν.

«Ο πληθωρισμός καθυστερεί πολύ για να επιστρέψει στον στόχο», είπε η Γκόπιναθ στο ετήσιο φόρουμ της ΕΚΤ στη Σίντρα της Πορτογαλίας. «Ενώ ο

Μπορεί οι κεντρικές τράπεζες να χρειαστούν περισσότερο χρόνο για την επίτευξη του στόχου τους.

βασιικός πληθωρισμός έχει υποχωρήσει σημαντικά, ο πληθωρισμός στις υπηρεσίες παρέμεινε υψηλός και η ημερομηνία μέχρι την οποία αναμένεται να επιστρέψει στον στόχο θα μπορούσε να καθυστερήσει ακόμη περισσότερο».

Μια τέτοια καθυστέρηση θα ήταν δαπανηρή, επομένως οι κεντρικές τράπεζες πρέπει να διατηρήσουν αυστηρή πολιτική, παρά το προφανές κόστος για την ανάπτυξη, είπε.

Το πρόβλημα είναι ότι οι επενδυτές φαίνονται υπερβολικά αισιόδοξοι για την πορεία του πληθωρισμού και δεν βλέπουν μεγάλο πλήγμα στην οικονομική ανάπτυξη, ένας πιθανός συνδυ-

Η πρώτη αναπληρώτρια γενική διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Γκίτα Γκόπιναθ, υποστήριξε ότι ενώ ο βασικός πληθωρισμός έχει υποχωρήσει σημαντικά, ο πληθωρισμός στις υπηρεσίες παρέμεινε υψηλός και η ημερομηνία μέχρι την οποία αναμένεται να επιστρέψει στον στόχο θα μπορούσε να καθυστερήσει ακόμη περισσότερο.

σμός, ειδικά εάν τα υψηλά επιτόκια διατηρηθούν για περισσότερο από ό, τι προβλέπεται σήμερα, υποστήριξε η επιφανής οικονομολόγος. «Είναι χρήσιμο να έχουμε κατά νουν ότι δεν υπάρχει μεγάλο ιστορικό προηγούμενο για μια τέτοια έκβαση», είπε.

Μόλις η πραγματικότητα γίνει αντιληπτή, οι τιμές ενεργητικού θα μπορούσαν να ανατιμηθούν, προκαλώντας πιθανώς το είδος οικονομικής αναστάτωσης που παρατηρήθηκε μετά την κατάρρευση της Silicon Valley Bank και την πώληση της Credit Suisse, προειδοποίησε. Ενώ οι κεντρικές τράπεζες επιμένουν ότι διαθέτουν τα εργαλεία για να διαχειριστούν τους κινδύνους τόσο των τιμών όσο και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η πραγματικότητα είναι ότι οι εξουσίες τους είναι περιορισμένες όταν το οικονομικό στρες απειλεί να μετατραπεί σε συστημική κρίση, πρόσθεσε. Τότε εναπόκειται στις κυβερνήσεις να αποτρέψουν μια κρίση,

αλλά η δημοσιονομική τους ικανότητα είναι αρκετά περιορισμένη τώρα, επιμκύνει η κεντρική τράπεζες μπορεί να χρειαστεί να αφήσουν τον πληθωρισμό να μειωθεί ακόμη πιο αργά για να αποφύγουν τη δική τους πολιτική να προκαλέσει κρίση. «Οι οικονομικές πιέσεις θα μπορούσαν να προκαλέσουν εντάσεις μεταξύ των στόχων τιμών και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας των κεντρικών τραπεζών», είπε η Γκόπιναθ. «Ενώ οι κεντρικές τράπεζες δεν πρέπει ποτέ να παραβλέψουν τη δέσμευσή τους για σταθερότητα των τιμών, θα μπορούσαν να ανεχθούν μια κάπως πιο αργή επιστροφή στον στόχο για τον πληθωρισμό για να αποτρέψουν τις συστημικές συνέπειες». Ωστόσο, προς το παρόν, η πολιτική δεν είναι αρκετά αυστηρή και οι κεντρικές τράπεζες πρέπει να αναμενούν πιο επιμκύνες πιέσεις τιμών από ό, τι την περασμένη δεκαετία, η οποία χαρακτηρίστηκε από αναμική αύξηση των τιμών, είπε η Γκόπιναθ.

«Καμπανάκι» για το τραπεζικό σύστημα των ΗΠΑ

Η τραπεζική κρίση που ξέσπασε στις ΗΠΑ στα μέσα Μαρτίου δεν έχει ακόμη τελειώσει και αν η Ομοσπονδιακή Τράπεζα (Fed) δεν καταφέρει να ελέγξει τις πληθωριστικές πιέσεις, τότε οι αμερικανικές τράπεζες ενδέχεται να δουν ζημιές αντίστοιχου μεγέθους με την κρίση του 2008, προειδοποίησε η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS).

Σε πρόσφατη έκθεσή της η BIS, η οποία χαρακτηρίζεται η «τράπεζα των κεντρικών τραπεζών», ανέλυσε τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο των τραπεζικών καταρρεύσεων από την αρχή του έτους, ξεκινώντας από την πτώχευση της Silicon Valley Bank στις αρχές Μαρτίου. Η κατάρρευση της SVB πυροδοτήθηκε από ζημιές στα ομόλογα που είχε στο χαρτοφυλάκιό της μετά την άνοδο των επιτοκίων δανεισμού και τη «βουτιά» στις αξίες άλλων τίτλων. Στη συνέχεια, όμως, αναδύθηκε μια ευρύτερη κρίση που έπληξε τις περιφερειακές τράπεζες των ΗΠΑ, η

Αν δεν ελεγχθούν οι πληθωριστικές πιέσεις, τότε οι αμερικανικές τράπεζες ενδέχεται να δουν ζημιές αντίστοιχες της κρίσης του 2008.

οποία οδήγησε στην πτώχευση της Signature Bank και της First Republic Bank. Στην έκθεση της BIS αναφέρεται μεταξύ άλλων πως αυτές οι τραπεζικές καταρρεύσεις ενίσχυσαν τον κίνδυνο ύφεσης της οικονομίας, καθώς και τον κίνδυνο περισσότερες τράπεζες να βρεθούν στο όριο της πτώχευσης. Μάλιστα, ο επικεφαλής της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, Αγκουστίν Κάρσεντεν, προειδοποίησε συγκεκριμένα για τραπεζικές απώλειες «αντίστοιχες τάξης μεγέθους» με τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008,

μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers. «Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμο», δήλωσε ο Κάρσεντεν στο πλαίσιο διοργάνωσης την περασμένη εβδομάδα για την παρουσίαση της εν λόγω έκθεσης. Ο ίδιος τόνισε επίσης ότι υπάρχει έντονη ανάγκη για μείωση του πληθωρισμού στις ΗΠΑ, αλλά και γενικά, ώστε να αποφευχθεί τυχόν πίεση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. «Η πρόκληση-κλειδί είναι η πλήρης συγκράτηση του πληθωρισμού και το τελευταίο στάδιο είναι συνήθως το δυσκολότερο», συμπλήρωσε. Από την πλευρά της, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ προσαρμόζει να ελέγξει τις υψηλές τιμές εδώ και έναν χρόνο, ανεβάζοντας συνεχώς τα επιτόκια δανεισμού. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι η τελευταία συνειδίκαση ήταν η πρώτη έπειτα από τουλάχιστον ένα έτος, στην οποία διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια. Βέβαια έδωσε σήμα για περαιτέρω αυξήσεις στους ε-

πόμενους μήνες. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή επηρεάστηκε στο 4% τον Μάιο, κάτω από το ρεκόρ των 41 ετών που καταγράφηκε το περασμένο καλοκαίρι, αλλά παραμένοντας πολύ υψηλότερα από τον στόχο του 2% που έχει θέσει η τράπεζα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της έκθεσης, οι ειδικοί της BIS εκτίμησαν συνολικά ότι είναι αρκετά απίθανο οι κεντρικοί τραπεζίτες να καταφέρουν να επαναφέρουν τον πληθωρισμό κοντά στον στόχο του 2% χωρίς να οδηγήσουν τις εγχώριες οικονομίες σε ύφεση. Μάλιστα, ανέδειξαν διάφορα σημεία της οικονομίας, τα οποία προμνύουν ύφεση. Για παράδειγμα, παραδοσιακοί δείκτες, όπως η καμπύλη των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων, αλλά και εναλλακτικοί δείκτες, όπως η ζήτηση για χαρτονομίσματα και οι πωλήσεις συγκεκριμένου τύπου αυτοκινήτων καταδεικνύουν επικείμενη συρρίκνωση της οικονομίας.

Στην έκθεση της BIS αναφέρεται μεταξύ άλλων πως οι τραπεζικές καταρρεύσεις των Silicon Valley Bank, Signature Bank και First Republic Bank ενίσχυσαν τον κίνδυνο ύφεσης της οικονομίας, καθώς και τον κίνδυνο τράπεζες να βρεθούν στο όριο της πτώχευσης.

Συνεχίζεται η κυριαρχία του πετρελαίου

Μαζί με το φυσικό αέριο θα παραμείνουν η κύρια πηγή ενέργειας για πολλές δεκαετίες, παρά την αύξηση πράσινων επενδύσεων

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Αν κρίνει κανείς από τις διάφορες πολιτικές που υιοθετούν οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο για να δώσουν ώθηση στις αναεώσιμες πηγές ενέργειας και την ηλεκτροκίνηση, θα υπέθετε ότι η παγκόσμια οικονομία οδεύει ολοταχώς προς την πράσινη οικονομία και την ανεξαρτησία της από τα ορυκτά καύσιμα.

Η Ουάσιγκτον προωθεί το πακέτο Μπάιντεν που επιδοτεί όσες πράσινες επενδύσεις παράγονται εντός ΗΠΑ, προκαλώντας τις Βρυξέλλες και το Βερολίνο σε ανάλογες κινήσεις. Και το Ριάντ επενδύει δισεκατομμύρια για να μετατρέψει τη Σαουδική Αραβία, τη χώρα συνώνυμο του πετρελαίου και των πετροδολαρίων, σε δημοφιλή τουριστικό προορισμό και κέντρο βιντεοπαιχνιδιών.

Επενδύσεις

Κυβερνήσεις και ηγέτες δεσμεύονται να στηρίξουν τη στροφή στην πράσινη ενέργεια και να απεξαρτήσουν τις οικονομίες τους από τα ορυκτά καύσιμα. Όμως το πετρέλαιο, κινητήριος δύναμη της παγκόσμιας οικονομίας από τη βιομηχανική επανάσταση, θα παραμείνει μαζί με το φυσικό αέριο η κύρια πηγή ενέργειας για τον κόσμο για πολλές δεκαετίες ακόμη. Και δεν πρόκειται μόνον για τις εκτιμήσεις των ιθυνόντων και των ενεργειακών κολοσσών, αλλά και για τις ίδιες τις επενδύσεις που διαφεύδουν πλήρως τις απαιτήσεις.

Στη διάσκεψη για την Ενέργεια της Ασίας, στην Κουάλα Λουμπούρ της Μαλαισίας, οι μεγαλύτεροι παράγοντες της βιομηχανίας τόνισαν πως η παγκόσμια οικονομία θα εξακολουθήσει να χρησιμοποιεί ως κύρια πηγή ενέργειας τους υδρογονάνθρακες για αρκετές δεκαετίες

Η ExxonMobil εκτιμά πως το 2050 η ζήτηση για πετρέλαιο θα έχει αυξηθεί κατά περίπου 15 εκατ. βαρέλια την ημέρα.

ακόμη. «Αυτή είναι η σημαντικότερη συνειδητοποίηση που προκύπτει από αυτήν τη διάσκεψη», τόνισε από το βήμα της εν λόγω διάσκεψης ο Τζον Ες, διευθύνων σύμβουλος της αμερικανικής πετρελαϊκής Hess Corporation. Όπως εξήγησε ο ίδιος, η μετάβαση στην καθαρή ενέργεια θα χρειαστεί πολύ περισσότερο χρόνο από όσο νομίζαμε αρχικά, θα κοστίσει πολύ περισσότερα χρήματα και θα απαιτήσει ακόμη και νέες τεχνολογίες που δεν υπάρχουν ακόμη.

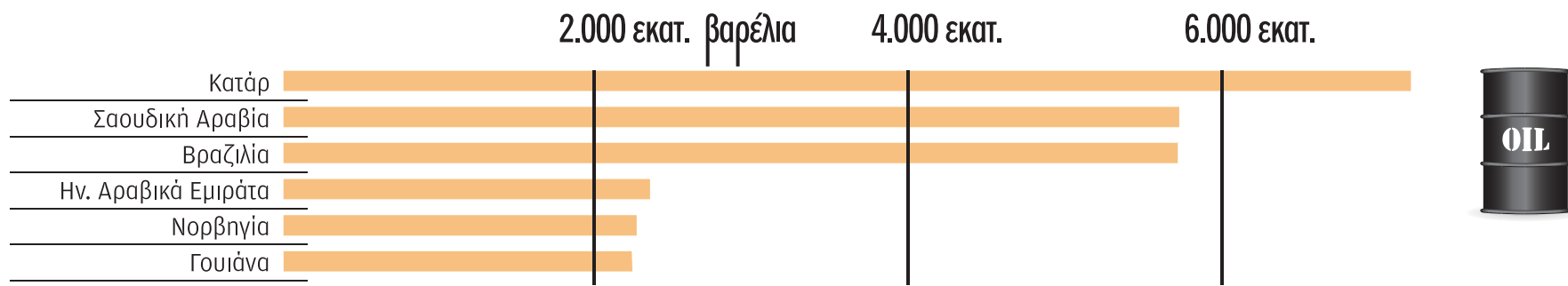
Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Hess Corporation, για τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία ο κόσμος πρέπει να επενδύει 4 τρις. δολ. ετησίως, πολύ περισσότερα δηλαδή από όσα είναι διατεθειμένος να προσφέρει. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας, οι επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια θα αυξηθούν σημαντικά φέτος, οπότε και αναμένεται να φτάσουν παγκοσμίως στο 1,7 τρις. δολάρια.

Παράλληλα, η ζήτηση για πετρέλαιο και φυσικό αέριο θα εξακολουθήσει να αυξάνεται παρά τις προσπάθειες των ανεπτυγμένων οικονομιών της Δύσης.

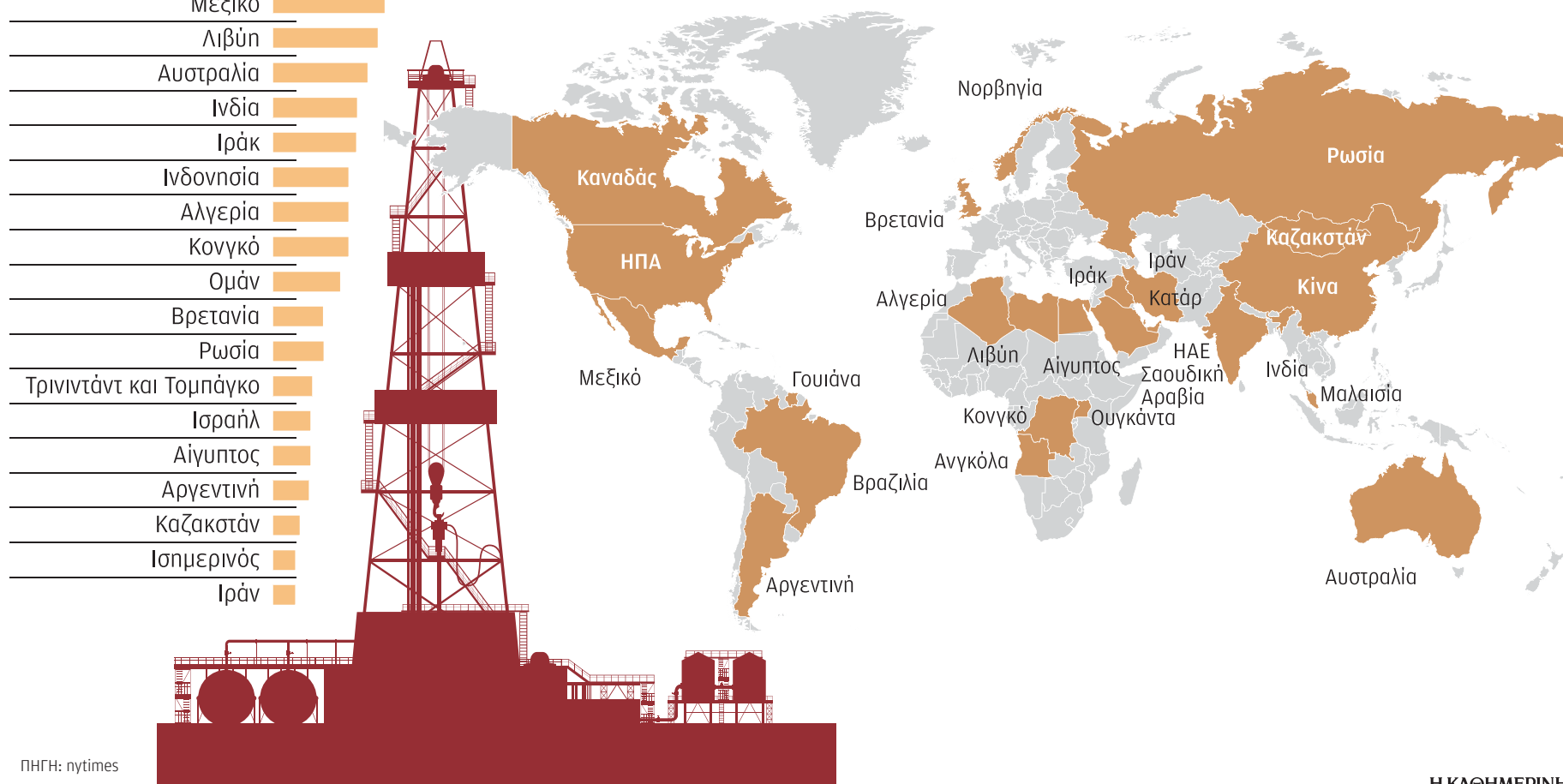
Στην Ασία

Ο πετρελαϊκός κολοσσός της

Καινούργια σχέδια εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου

Στη διάρκεια του 2022 και του 2023, 30 χώρες έχουν ήδη εγκρίνει ή αναμένεται να εγκρίνουν καινούργια σχέδια εξόρυξης υδρογονανθράκων.

ΠΗΓΗ: nytimes

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ExxonMobil εκτιμά πως το 2050 η ζήτηση για πετρέλαιο θα έχει αυξηθεί κατά περίπου 15 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Τόσο η ExxonMobil όσο και η IEA εκτιμούν ότι καθοριστικό ρόλο σε αυτήν την αύξηση θα έχουν διαδραματίσει οι αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας, της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την Ασία, ο αντιπρόεδρος της S&P Global, Νταν Γερτζίν, επισημαίνει πως στις χώρες που έχουν πληθυσμό κατά 50% μεγαλύτερο από εκείνον του συνόλου της Ε.Ε., η ζήτηση θα αυξάνεται διαρκώς εξαιτίας της εντεινόμενης τάσης αστικοποίησης.

«Πυρετός» νέων εξορύξεων

Κι ενώ οι επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια υπολείπονται σημαντικά σε σύγκριση με τις εκτιμώμενες ανάγκες, καλά κρατούν οι επενδύσεις στα ορυκτά καύσιμα. Παρά τις εξαγγελίες της περί στροφής στην πράσινη ενέργεια, τον Μάρτιο η κυβέρνηση Μπάιντεν έδωσε το πράσινο φως

Εκατοντάδες σχέδια αύξησης της παραγωγής υδρογονανθράκων έχουν εγκριθεί σε όλο τον κόσμο.

στο σχέδιο εξόρυξης πετρελαίου αξίας 8 δισ. δολ. στο κοιτάσμα Γουίλουτ της S&P Global, Νταν Γερτζίν, επισημαίνει πως στις χώρες που έχουν πληθυσμό κατά 50% μεγαλύτερο από εκείνον του συνόλου της Ε.Ε., η ζήτηση θα αυξάνεται διαρκώς εξαιτίας της εντεινόμενης τάσης αστικοποίησης.

Εν ολίγοις, η βιομηχανία των ορυκτών

καυσίμων έχει πλήρως ανακάμψει από την αδιανόητη κρίση που γνώρισε εξαιτίας της πανδημίας, όταν η ζήτηση για ενέργεια έτεινε να μηδενιστεί. Εν μέρει το οφείλει και στον πόλεμο στην Ουκρανία, καθώς ήταν ο κύριος παράγοντας που εξώθησε ανοδικά τις τιμές του πετρελαίου και μαζί τους και την παγκόσμια ζήτηση και διασφάλισε δυσθεώρητα κέρδη στις πετρελαϊκές.

Τα κέρδη αυτά αποτέλεσαν αντικείμενο επικρίσεων, προστριβών, αλλά και προβληματισμού στους κόλπους των κυβερνήσεων, πολλές από τις οποίες εξέτασαν τη δυνατότητα μεγάλης φορολόγησης των κερδών από ένα επίπεδο και πάνω. Και οι μεγάλες πετρελαϊκές αναθεώρησαν τη στάση τους: η BP, για παράδειγμα, ανακάλεσε προσφάτως το σχέδιό της για μείωση της παραγωγής της κατά 40% το 2030 και έθεσε νέο στόχο μια 20% πριότερη μείωση, της τάξης του 25%.

Ανάμεσα στις χώρες που εγκρίνουν νέα σχέδια εξορύξεων και αυξάνουν την

παραγωγή υδρογονανθράκων συγκαταλέγονται πρωτίστως οι γνωστές πετρελαιοπαραγωγεί χώρες της Μέσης Ανατολής και κυρίως το Κατάρ, που αναμένεται πως σε δύο χρόνια θα παρουσιάσει τη μεγαλύτερη εγκατάσταση παραγωγής φυσικού αερίου στον κόσμο. Παράλληλα, όμως, έχουν εγκρίνει νέα σχέδια και έχουν αυξήσει την παραγωγή δυτικές χώρες, όπως η Νορβηγία, ενώ έχουν εγκριθεί από τις κυβερνήσεις 30 χωρών τουλάχιστον τεράστια σχέδια εκμετάλλευσης πετρελαίου που έχουν υποβάλει πολυεθνικές εταιρείες δυτικών χωρών σε χώρες όπως η Γουιάνα, η Βραζιλία και η Ουγκάντα.

Και βέβαια ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες υποστηρίζουν πως έχουν δικαίωμα να αντλήσουν κέρδη από τα ορυκτά καύσιμα, καθώς δεν είναι αυτές που ευθύνονται για τη συσσωρευμένη μόλυνση του περιβάλλοντος, αλλά οι βιομηχανικές και ανεπτυγμένες χώρες που έχουν επιβαρύνει το περιβάλλον εις το έπακρον, προς χάριν των οικονομιών τους.

Μέχρι το 2050

Βέβαια πως «το πετρέλαιο και τα υγρά καύσιμα θα παραμείνουν η κύρια πηγή ενέργειας για τον κόσμο μέχρι και το 2050» δήλωσε η Εριν ΜακΓκραθ, σύμβουλος της ExxonMobil για δημόσια θέματα και σχέσεις με τις κυβερνήσεις, αν και αναγνώρισε πως η «ζήτηση θα αρχίσει να επιβραδύνεται μετά το 2025».

30

χώρες από το Κατάρ μέχρι την Κίνα έχουν εγκρίνει νέα σχέδια εξόρυξης υδρογονανθράκων το 2022 και το 2023.

Η νέα ζήτηση

Αναφερόμενος στη μαζική μετακίνηση πληθυσμών της Ασίας σε αστικά κέντρα που θα αυξήσει τη ζήτηση για πετρέλαιο, ο Πατρικ Πουγιάν, διευθύνων σύμβουλος της TotalEnergies, τόνισε πως «εκεί είναι η ζήτηση καθώς υπάρχουν 5 δισ. άνθρωποι που μετακινούνται αναζητώντας καλύτερη ζωή».

1,7

τρις. δολ. αναμένεται να είναι παγκοσμίως οι επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια μέσα στο 2023.

Νέες πηγές LNG

Σύμφωνα με τον Σράνερ Πάρκερ, διευθυντικό στέλεχος της εταιρείας πληροφοριών ενέργειας Rystad, «ο πόλεμος που είναι σε εξέλιξη στην Ευρώπη, αλλά και η κατάσταση στις διεθνείς αγορές θα οδηγήσουν μετά το 2030 σε μεγάλο χάσμα ανάμεσα στην παραγωγή LNG και τη ζήτηση, γι' αυτό και θα χρειαστούν νέες πηγές LNG».

Στα αζήτητα 90 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου της Ρωσίας

Οι υποδομές της Ρωσίας για τις εξαγωγές φυσικού αερίου είναι προσαρμοσμένες προς τη Δύση που ήταν, πάντα, ο μεγάλος πελάτης της. Σήμερα, όμως, το μεγαλύτερο μέρος της πελατείας της που αγοράζει το ρωσικό αέριο είναι στην Ανατολή γι' αυτό και πρέπει να κατασκευάσει την απαιτούμενη υποδομή. Αυτή η αναντιστοιχία ανάμεσα στους υφιστάμενους αγωγούς και στην πελατεία της Μόσχας αποτελεί μέρος του ευρύτερου προβλήματος που προκάλεσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Ο πόλεμος έχει αποκόψει τη Ρωσία από την Ευρώπη, που ήταν η μεγαλύτερη αγορά για τις εξαγωγές ρω-

σικού αερίου. Το ερώτημα είναι τι κάνει η Ρωσία με όλο αυτό το πλεόνασμα αερίου. Το 2021 η Ρωσία διοχέτευσε μέσω αγωγών περίπου 150 δισ. κυβικά μέτρα ρωσικού αερίου στην Ευρώπη. Ήταν περισσότερα από το ρωσικό αέριο που να καλυφθεί η ετήσια κατανάλωση Γερμανίας, Γαλλίας και Αυστρίας. Η Ευρώπη απορροφούσε τα 2/3 των ρωσικών εξαγωγών αερίου συμπεριλαμβανομένου του υδροποιημένου αερίου.

Αναζητεί νέες αγορές

Μετά την εισβολή στην Ουκρανία η Μόσχα έχει αναζητήσει νέες αγορές,

Οι προσπάθειες της Μόσχας να διοχετεύσει μεγάλες ποσότητες στην Κίνα μετά την εισβολή στην Ουκρανία.

έχει επεκτείνει άλλες και έχει δεσμευτεί να παρέχει αέριο σε τμήματα της χώρας που δεν καλύπτονταν έως τώρα από το εγκάρσιο δίκτυο. Παρά τις προσπάθειές της αυτές, η Ρωσία δεν έχει αυτή τη στιγμή πελάτες για να πουλήσει περίπου 90 δισ. κ.μ. αερίου των αγωγών της, την πο-

σότητα δηλαδή που έκοψε από τις ροές προς την Ευρώπη στη διάρκεια του περασμένου έτους, με αποτέλεσμα να πιέζεται οικονομικά ενώ υφίσταται ήδη τις κυρώσεις της Δύσης.

Στις αρχές του έτους ο Ρώσος πρόεδρος ανακοίνωσε ότι η αύξηση της παραγωγής αερίου, η επεξεργασία και οι εγκαταστάσεις για την εξαγωγή και μεταφορά του θα είναι στα ανατολικά της χώρας, κοντά στα σύνορα της με την Κίνα. Και θα έχουν «πραγματικά στρατηγική σημασία».

Τον Μάρτιο, όμως, οπότε επισκέφτηκε τη Μόσχα ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, δεν δεσμεύθηκε πως το Πεκίνο

θα αγοράζει περισσότερο ρωσικό αέριο.

Εξαγωγές

Η στροφή του Κρεμλίνου στην Κίνα προϋποθέτει την κατασκευή νέων αγωγών για να συμπληρώσουν τον αγωγό Power of Siberia που άρχισε να λειτουργεί τον Δεκέμβριο του 2019. Οι εξαγωγές στην Κίνα δεν είναι παρά ένα μικρό τμήμα όσων προορίζονταν για την Ευρώπη πριν από τον πόλεμο. Έχουν βέβαια αυξηθεί και αναμένεται να αυξηθούν κατά ακόμη 42% φέτος στα 22 δισ. κ.μ. προτού φτάσουν στα 38 δισ. κ.μ. ετησίως από το 2025 και μετά.

Presents the 11th Invest Cyprus International Investment Awards

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Gen Z ξέρει τι θέλει και οι εταιρείες τροφίμων τρέχουν

The WALL STREET JOURNAL

Ποι ελαφριές μπίρες, πιο πολύχρωμα αναψυκτικά, πιο κρύοι καφέδες και κοτόπουλο παντού. Η Generation Z έχει διαθέσιμο εισόδημα 360 δις. δολαρίων, αλλά και διαφορετικά γούστα από τις προηγούμενες γενιές. Γι' αυτό και τα μεγάλα brands τροφίμων σπεύδουν να της προσφέρουν αυτό ακριβώς που θέλει.

Όσοι γεννήθηκαν από το 1997 έως το 2012, μέλη της λεγόμενης Generation Z, έχουν συνήθειο να έχουν περισσότερες επιλογές μπροστά τους και είναι λιγότερο διατεθειμένοι να συνεχίσουν να καταναλώνουν κάτι που δεν θα τους αρέσει από την πρώτη φορά. Εάν οι προηγούμενες γενιές υπερφαναούνταν ότι έμαθαν σιγά σιγά να τους αρέσει η πικρή γεύση της μπίρας, όπως συ-

Η βιομηχανία των fast food, που μέχρι σήμερα πόνταρε τα πάντα στο μοσχάρι, αναγκάζεται να στραφεί στο κοτόπουλο.

νήθισαν σταδιακά τον καφέ και τη μαύρη σοκολάτα, οι σημερινοί 20άροντες δεν θέλουν να το κάνουν αυτό. Οι μεγάλες εταιρείες τροφίμων το έχουν ήδη διαπιστώσει και έτσι, αντί να ξεδεύουν εκατομμύρια προσπάθειες μάταια—να κάνουν ελκυστικό ένα παραδοσιακό προϊόν στη νέα γενιά μέσω του marketing, ακολουθούν ένα διαφορετικό δρόμο. Αναπτύσσουν νέα προϊόντα, ειδικά σχεδιασμένα για τα γούστα της Generation Z.

Η βιομηχανία των fast food, για παράδειγμα, που μέχρι σήμερα πόνταρε τα πάντα στο μοσχάρι, αναγκάζεται να στραφεί στο κοτόπουλο. «Αυτή τη στιγμή, ένα μεγάλο ποσοστό της δραστηριότητάς μας είναι στο μοσχάρι. Και τώρα, ο καταναλωτής της Gen Z θέλει κοτόπουλο»,

είπε ο CEO της αλυσίδας Taco Bell, Mark King, μιλώντας σε επενδυτές τον Δεκέμβριο, σημειώνει η Wall Street Journal. Αναγνωρίζοντας ότι η νέα γενιά ενδιαφέρεται πολύ για τις κλιματικές επιπτώσεις της εκτροφής μοσχαριών, η Taco Bell φρόντισε να προσθέσει περισσότερα είδη με κοτόπουλο στο μενού της.

Αυτό που διαπίστωσαν τα στελέχη των εταιρειών τροφίμων είναι ότι δεν έχει νόημα να προσπαθούν να πουλήσουν παραδοσιακά προϊόντα εάν η Gen Z δεν τα θέλει. Οι νέοι καταναλωτές έχουν συνήθειο να έχουν άπειρες επιλογές, μπαίνουν μέσα σε ένα σουπερ μάρκετ με το κινητό στο χέρι, τσεκάρουν τις αξιολογήσεις και θα πάρουν αυτό ακριβώς που θέλουν. Είναι μια διαφορετική νοοτροπία σε σχέση με τις προηγούμενες γενιές.

Και όπως έχει δείξει η πρόσφατη ιστορία, εάν ένα παραδοσιακό brand επιχειρήσει να απευθυνθεί στην Gen Z, αυτό μπορεί να γυρίσει μπουρανγκ. Όπως στην περίπτωση της μπίρας Bud Light. Η εταιρεία είχε αναγνωρίσει από πέρυσι ότι η στρατηγική της marketing εστιάζει σε ένα παρωχημένο χιούμορ, που ταιριάζει καλύτερα στις αδελφότητες των αμερικανικών πανεπιστημίων μιας άλλης εποχής. Όμως, όταν προσπάθησε να συνεργαστεί με την Dylan Mulvaney, μια 26χρονη trans influencer, οι συντηρητικοί αγοραστές της Bud Light αντέδρασαν, προχωρώντας σε μποϊκοτάζ και ριχνώντας σημαντικά τις πωλήσεις.

Γι' αυτό και κάποιες εταιρείες προτιμούν να φτιάξουν νέα brands που απευθύνονται στην Gen Z. Η PepsiCo, για παράδειγμα, αντικατέστησε το αναψυκτικό Sierra Mist με το Starry, που έχει παρόμοια γεύση και στοχεύει να ανταγωνιστεί τη Sprite της Coca-Cola. Η Heineken έχει παρουσιάσει τη Heineken Silver, ένα παγκόσμιο brand που απευθύνεται στους πιο νέους καταναλωτές, αυτούς που θέλουν μια πιο ελαφριά μπίρα, με λιγότερο πικρή γεύση και χαμηλότερες θερμίδες. Αλλάστε, η νέα γενιά πίνει λιγότερο αλκοόλ από τις προηγούμενες και οι εταιρείες έχουν κατανοήσει καλά την επιθυμία της για έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής.

Όμως, όπως μειώνεται το αλκοόλ στις μπίρες, έτσι μειώνονται και τα κόκαλα στο κοτόπουλο. Τα KFC διαπίστωσαν ότι η Generation Z δεν θέλει πολλά κόκαλα στο φαγητό της, για αυτό και ενισχύουν την παρουσία των nuggets στο μενού τους.

Στο Πεκίνο η Γέλεν με στόχο την άμβλυση των εντάσεων

Είναι το πρώτο ταξίδι της υπουργού Οικονομικών των ΗΠΑ στην Κίνα

Επίσκεψη υψηλών προσδοκιών στο Πεκίνο πραγματοποιεί η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Τζάνετ Γέλεν, σε μια προσπάθεια να αμβλύνει τις εντάσεις μεταξύ των δύο μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου. Το ταξίδι της Γέλεν (6-9 Ιουλίου) θα είναι το πρώτο της θητείας της και σημειώνεται μετά την επίσκεψη του Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών Αντονι Μπλίνκεν τον περασμένο μήνα, σε μια ταραγμένη περίοδο στις διμερείς σχέσεις Ουάσιγκτον - Πεκίνου, με φόντο τον εντοπισμό ενός κινεζικού κατασκοπευτικού μπαλονιού στον εναέριο χώρο των ΗΠΑ στις αρχές Φεβρουαρίου και την αυξανόμενη κινεζική απογοήτευση για τις προσπάθειες της κυβέρνησης Μπάιντεν να εμποδίσει την πρόσβαση της Κίνας σε ευαίσθητες τεχνολογίες. Η Γέλεν η οποία έχει αποκαλέσει «καταστροφική» την ιδέα μιας οικονομικής αποσύνδεσης από την Κίνα, εξέφρασε αρκετές φορές τον τελευταίο χρόνο την επιθυμία της να επισκεφθεί τον «Κόκκινο Δράκο». Θεωρεί ότι οι δύο χώρες «μπορούν και πρέπει να βρουν έναν τρόπο να συνυπάρξουν»,

Η Τζάνετ Γέλεν θεωρεί ότι οι δύο χώρες «μπορούν και πρέπει να βρουν έναν τρόπο να συνυπάρξουν» σε θέματα γεωπολιτικής, αλλά και οικονομικής ανάπτυξης.

παρά τις τεταμένες σχέσεις τους για μια σειρά θεμάτων που αφορούν τη γεωπολιτική, αλλά και την οικονομική ανάπτυξη. Αν και υπάρχουν σαφείς τομείς κοινού ενδιαφέροντος, υπάρχουν παράλληλα σημαντικές διαφορές που δεν πρόκειται να επιλυθούν με ένα και μόνο ταξίδι, προεξοφλούν αναλυτές.

Η κυβέρνηση Μπάιντεν έχει λάβει μέτρα για να μειώσει την εξάρτηση των ΗΠΑ από τις κινεζικές εισαγωγές, ενώ προσπάθησε να περιορίσει την πρόσβαση του Πεκίνου σε ημιαγωγούς, βιοτεχνολογία και ευαίσθητα τεχνολογικά δεδομένα που τροφοδοτούν τομείς όπως η ρομποτική, οι δυνατότητες τεχνητής νοημοσύνης και οι υπολογιστές υψηλής τεχνολογίας. Ταυτόχρονα, η Κίνα έχει απογοητεύσει τις Ηνωμένες Πολιτείες με την απροθυμία της να επαναδιαπραγματευτεί τους όρους των δανείων που οφείλουν οι χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου που αντιμε-

Η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών αναμένεται να εγείρει αντιρρήσεις για την πρόσφατη απαγόρευση της Κίνας που στοχεύει στη Micron Technology, την εταιρεία παραγωγής τσιπ μνήμης με έδρα τις ΗΠΑ, και να εκφράσει ανησυχίες για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχετίζονται με τη μεταχείριση των εθνοτικών μειονοτήτων από την Κίνα στην αυτόνομη περιοχή Σιντζιάνγκ.

ταπίζουν χρεοκοπία, και έχει διατηρήσει στενούς οικονομικούς δεσμούς με τη Ρωσία παρά την εισβολή της χώρας στην Ουκρανία και τις διεθνείς κυρώσεις προς τη Μόσχα. Η υπουργός Οικονομικών από την πλευρά της αναμένεται να εγείρει αντιρρήσεις για την πρόσφατη απαγόρευση της Κίνας που στοχεύει στη Micron Technology, την εταιρεία παραγωγής τσιπ μνήμης, με έδρα τις ΗΠΑ, που χρησιμοποιούνται σε τπλέφωνα, υπολογιστές και άλλα ηλεκτρονικά είδη. Η κινεζική κυβέρνηση τον Μάιο απαγόρευσε σε εταιρείες που χειρίζονται κρίσιμες πληροφορίες να αγοράζουν μικροτσιπ της Micron, έπειτα από ανάλογο μέτρα της Ουάσιγκτον. Τα τσιπ της εταιρείας, τα οποία χρησιμοποιούνται για αποθήκευση μνήμης σε όλα τα είδη ηλεκτρονικών ειδών, όπως τπλέφωνα και υπολογιστές, κρίθηκαν ότι δημιουργούν «σοβαρά προβλήματα κυβερνοασφάλειας» από την υπηρεσία

επιτήρησης Διαδικτύου της Κίνας. Η Γέλεν αναμένεται επίσης να εκφράσει ανησυχίες για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχετίζονται με τη μεταχείριση των εθνοτικών μειονοτήτων από την Κίνα στην αυτόνομη περιοχή Σιντζιάνγκ, όπου η κινεζική κυβέρνηση έχει κατηγορηθεί για μαζικά κράτη μπουσουλμάτων. Οι Αμερικανοί αξιωματούχοι ελπίζουν επίσης να κατανοήσουν καλύτερα το πεδίο εφαρμογής του νέου νόμου περί αντικατασκοπείας της Κίνας, ο οποίος θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες προκλήσεις για τις ξένες εταιρείες. Ενώ είναι πιθανό να «ακουστούν» παράπονα και από τις δύο πλευρές, η Γέλεν σκοπεύει να υποστηρίξει ότι οι ενέργειες των ΗΠΑ προς τη σταδιακή απεξάρτηση από την Κίνα και την προστασία της εθνικής της ασφάλειας δεν αποσκοπούν στην «αποσύνδεση» των δύο οικονομιών, οι οποίες είναι σε μεγάλο βαθμό αλληλέν-

δectes. Η ίδια επιμένει να περιγράψει τη σχέση μεταξύ Ουάσιγκτον και Πεκίνου ως σημαντική για ολόκληρο τον κόσμο και ο τόνος της σε πρόσφατες συνεντεύξεις ήταν ήπιος. Ο «υγιής ανταγωνισμός» θα μπορούσε να ωφελήσει τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις και στις δύο χώρες, είπε. Σε ένδειξη του πόσο σοβαρά αντιμετωπίζει το Πεκίνο την επίσκεψη της Γέλεν, έσπευσε να διορίσει σε μια αφηνιαστική κίνηση έναν νέο γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος για να ηγηθεί της κεντρικής τράπεζας της χώρας. Ο Παν Γκογκσένγκ, οικονομολόγος που σπούδασε στα Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, ανέλαβε επικεφαλής του κυβερνητικού Κόμματος για να ηγηθεί της Κίνας (PBOC), καθώς το Πεκίνο ενισχύει την προσπάθειά του να σταματήσει την οικονομική επιβράδυνση της χώρας και να ανακόψει τη διολίσθηση του νομισματός της.

Οι χαμηλές ταχύτητες Γερμανίας, Γαλλίας επιβραδύνουν την ανάκαμψη στην Ε.Ε.

Σημαντικά επιβραδύνθηκαν οι ρυθμοί ανάκαμψης της οικονομίας της Ευρωζώνης, όπως δείχνουν οι επιμέρους δείκτες του PMI, οι οποίοι κινήθηκαν σε χαμηλά πολλών μηνών τον Ιούνιο, ιδίως λόγω της περαιτέρω κλιμακώσεως των τιμών στον τομέα των υπηρεσιών. Για τη συρρίκνωση ευθύνεται ιδίως η επιβράδυνση στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του μπλοκ, τη Γερμανία και τη Γαλλία, όπου καταγράφηκε σημαντική διολίσθηση.

Ειδικότερα, ο σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών HCOB στην Ευρωζώνη βρέθηκε σε χαμηλό πέντε μηνών στις 50,3 από 52,8 μονάδες τον Μάιο. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη πτώση που έχει καταγραφεί εδώ και ένα χρόνο. Ο δείκτης επιχειρηματικής δραστηριότητας διολίσθησε επίσης σε

Σε χαμηλό πέντε μηνών ο σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών και ο δείκτης επιχειρηματικής δραστηριότητας τον Ιούνιο στην Ευρωζώνη.

χαμηλό πέντε μηνών στις 52,4 μονάδες από 55,1 μονάδες τον Μάιο.

Επίσης, ο δείκτης παραγωγής στη μεταποίηση υποχώρησε σε χαμηλό οκτώ μηνών και ξανά κάτω από το όριο των 50 μονάδων, που καταδεικνύει ύφεση. Τέλος, ο μεταποιητικός δείκτης διολίσθησε στο 43,6 τον Ιούνιο, αγγί-

Ο δείκτης παραγωγής στη μεταποίηση υποχώρησε τον Ιούνιο στην Ευρωζώνη κάτω από το όριο των 50 μονάδων, που καταδεικνύει ύφεση.

ζοντας χαμηλό 37 μηνών, δηλαδή από την επίελαση της πανδημίας.

Η γαλλική οικονομία φαίνεται πως συρρικνώθηκε το δεύτερο τρίμηνο του έτους, με τον PMI να δείχνει επιβράδυνση 0,5% σε σχέση με το α' τρίμηνο του έτους. Ο σύνθετος δείκτης PMI διολίσθησε κάτω από το όριο των 50 μονάδων στις 47,3 μονάδες τον Ιούνιο. Πρόκειται επίσης για το χαμηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί εδώ και 37 μήνες, εν μέρει εξαιτίας των επανειλημμένων απεργιών στα εργοστάσια της χώρας.

Χαμηλά κινήθηκε και ο δείκτης των υπηρεσιών, όπως και ο δείκτης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, με τον τελευταίο να βρίσκεται πια σε χαμηλό 28 μηνών. Παρότι αυτά τα στοιχεία από μόνα τους δεν αντανάκλουν ακόμη

ύφεση, αυξάνεται η πιθανότητα, όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο Norman Liebke, οικονομολόγος στην Hamburg Commercial Bank.

Μεγαλύτερη του αναμενόμενου ήταν η επιβράδυνση που καταγράφηκε στη γερμανική οικονομία τον Ιούνιο, καθώς είχε «βαρίδια» τη δραστηριότητα στα εργοστάσια, τα οποία δείχνουν σημάδια αδυναμίας τους τελευταίους μήνες.

Τελικά, ο σύνθετος δείκτης φαίνεται να ισορροπεί λόγω του κλάδου των υπηρεσιών, ο οποίος συνολικά το δεύτερο τρίμηνο ενισχύθηκε. Βέβαια, τον Ιούνιο, ο ρυθμός ανάπτυξης του δείκτη επιβραδύνθηκε. «Στη μεταποίηση όλα δείχνουν συρρικνώση», σημείωσε ο Cyprien de la Rubia, επικεφαλής οικονομολόγος στην Hamburg Commercial Bank.

Η Λιθουανία φτιάχνει το μεγαλύτερο τεχνολογικό campus της Ευρώπης

Στο Βιλνιους χτίζεται το μεγαλύτερο τεχνολογικό campus της Ευρώπης, στο πλαίσιο του στόχου της Λιθουανίας να καταστεί το νέο τεχνολογικό κέντρο της Βαλτικής. Το έργο αξίας 100 εκατ. ευρώ έχει στόχο να αναδιαμορφώσει μια έκταση 55.000 τ.μ., ώστε να απασχολούνται 5.000 εργαζόμενοι του τεχνολογικού κλάδου.

Σε επίπεδο έκτασης θα ξεπερνάει το Station F του Παρισιού, το οποίο αυτή τη στιγμή κατέχει τον τίτλο του μεγαλύτερου startup campus σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η έμπνευση για το έργο, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του λιθουανικού προγράμματος υποδομών Tech Zity, προήλθε από τα προγράμματα ανακαίνισης εμβληματικών εγκαταστάσεων στη Βρετανία, μεταξύ αυτών και της γκαλερί Tate Modern.

Οι εργαζόμενοι του Tech Zity πρόκειται να προχωρήσουν στην ανακαίνιση μιας σειράς εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας που βρίσκονται σε βιο-

Το έργο, αξίας 100 εκατ. ευρώ, έχει στόχο να αναδιαμορφώσει μία έκταση 55.000 τ.μ.

μηχανική περιοχή του Βιλνιους, διατηρώντας το ύψος των παλαιών ορόφων που ξεπερνάει τα επτά μέτρα. Το έργο έχει στόχο να ενθαρρύνει τους εργαζόμενους της τεχνολογικής σκηνής να επιστρέψουν στο γραφείο μετά την πανδημία. Το τεχνολογικό οικοσύστημα της χώρας έχει αναπτυχθεί με ταχύτατους ρυθμούς την τελευταία δεκαετία, όπως επιβεβαιώσε μιλώντας στο CNBC ο Darius Zakaitis, ιδρυτής του Tech Zity. «Όταν ξεκίνησα πριν από 30 χρόνια, απασχολούνταν 200 άτομα στο λιθουανικό τεχνολογικό σύστημα», δήλωσε ο Zakaitis. «Τώρα, ανέρχονται στις 18.000», υποστήριξε. «Πρόκειται για α-

ποτέλεσμα μιας δεκαετίας κατά την οποία νέοι, ενεργοί άνθρωποι έχτιζαν νέες εταιρείες κάθε μέρα. Ορισμένες από αυτές είναι πολύ επιτυχημένες», δήλωσε. «Οι Λιθουανοί είναι πολύ παραγωγικοί, εστιάζουν στα αποτελέσματα, έχουν υψηλές δεξιότητες, χτίζουν πολύ "επιθετικά" τις δικές τους εταιρείες», προσέθεσε. Το Βιλνιους, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη των χωρών της Βαλτικής, φιλοξενεί μία αναδυόμενη τεχνολογική βιομηχανία που περιλαμβάνει μεγάλα unicorns (εταιρείες με αποτίμηση άνω του 1 δις. δολ.), όπως την εταιρεία ρούχων από «δευτερο χέρι» Vinted και την εταιρεία κυβερνοασφάλειας Nord. Η Nord έχει το δικό της campus, έκτασης 300 τ.μ. στο Βιλνιους, περίπου 300 μέτρα μακριά από το Tech Zity, ενώ τα κεντρικά γραφεία της Vinted βρίσκονται περίπου 200 μέτρα μακριά.

Το νέο campus του Tech Zity θα περιλαμβάνει χώρους συνεργασίας, εστιατόρια και μπαρ, αλλά και εγκαταστάσεις

πολιτισμού και εκπαίδευσης. Σημείωσε επίσης ότι οι λιθουανικές τεχνολογικές επιχειρήσεις αντλούν περίπου το 99% των εσόδων τους από το εξωτερικό. Προσέθεσε ότι η τεχνολογική σκηνή της χώρας ακολουθεί τα βήματα του Ισραήλ, το οποίο έχει αναδείξει πολλές παγκόσμιες επιτυχίες, όπως την εταιρεία αυτόνομων οδήγησής Mobileye και την εταιρεία χαρτών Waze.

Το Tech Zity διαχειρίζεται τρία τεχνολογικά campus στο Βιλνιους, συμπεριλαμβανομένων των Tech Park, Tech Loft και Tech Spa, τα οποία φιλοξενούν ονόματα όπως η Google, η Bored Panda και η Kilo Health. Ακόμη και το Netflix έχει αξιοποιήσει τις εγκαταστάσεις του Tech Zity για κάποια γυρίσματα. Αυτή τη στιγμή το Tech Zity καταλαμβάνει έκταση 20.000 τ.μ. και σκοπεύει σε βάθος χρόνου να φτάσει τα 80.000 τ.μ., μέσω νέων campus, αναπτύσσοντας υφιστάμενες τοποθεσίες και αναλαμβάνοντας επιπλέον projects.

Σε επίπεδο έκτασης το έργο στο Βιλνιους θα ξεπερνάει το Station F του Παρισιού, το οποίο αυτή τη στιγμή κατέχει τον τίτλο του μεγαλύτερου startup campus σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Ο δείκτης, ο οποίος παρακολουθεί τις τιμές των 50 ρολογιών με τις περισσότερες συναλλαγές στη δευτερογενή αγορά, έχει υποχωρήσει 19% τους τελευταίους 12 μήνες.

Στα χαμηλά δύο ετών υποχωρούν οι τιμές στα ρολόγια πολυτελείας

Η παγκόσμια οικονομία επιβραδύνεται και η αλλαγή των συνθηκών είναι πλέον εμφανής και ανάμεσα στους καταναλωτές που έχουν μεγαλύτερη οικονομική άνεση. Η ζήτηση για ρολόγια πολυτελείας έχει πέσει και οι τιμές για τα ακριβά brands Rolex, Patek Philippe και Audemars Piguet κυμαίνονται κοντά στα χαμηλά δύο ετών στη δευτερογενή αγορά. Ο Subdial Watch Index του Bloomberg, ο οποίος παρακολουθεί τις τιμές των 50 ρολογιών με τις περισσότερες συναλλαγές στη δευτερογενή αγορά, έχει υποχωρήσει περίπου 19% τους τελευταίους 12 μήνες.

Ο δείκτης μαρτυρεί ότι οι τιμές για τα ρολόγια που έχουν την υψηλότερη ζήτηση συνεχίζουν να πέφτουν, εμφανίζοντας πτώση περίπου 1% τις τελευταίες 30 ημέρες.

Πρόκειται, πάντως, για βραδύτερο ρυθμό υποχώρησης σε σύγκριση με τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο του περασμένου έτους. Για παράδειγμα, η τιμή του Audemars Piguet Royal Oak Jumbo Ultra Thin, το οποίο πωλείται αυτή τη στιγμή κατά μέσον όρο αντί 71.692 δολαρίων, έχει μειωθεί τον τελευταίο χρόνο πάνω από 35%, σύμφωνα με το Bloomberg. Εν τω μεταξύ, το

Patek Philippe Nautilus Travel Time έχει υποχωρήσει κατά 28% και το Rolex Daytona 116506 κατά 25%. Η Federal Reserve έδωσε το σήμα στις κεντρικές τράπεζες παγκοσμίως για την αύξηση των επιτοκίων, γεγονός που οδήγησε σε υψηλότερο κόστος δανεισμού για επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Ενώ ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ μειώθηκε από το ιστορικό υψηλό 9%, που είχε σημειώσει περσινά, περίπου στο 4% τον περασμένο μήνα, οι policymakers έχουν δηλώσει ότι πιθανότατα θα χρειαστούν περισσότερες αυξήσεις επιτοκίων για να πέσει ο πληθωρισμός στον στόχο του 2%. Ο πρόεδρος της Fed, Τζερόμι Πάουελ, είπε ότι δεν πιστεύει ότι οι ΗΠΑ θα επιτύχουν αυτόν τον στόχο μέχρι το 2025.

Ο πρόεδρος Τζο Μπίαντεν επανέλαβε αυτή την εβδομάδα ότι δεν προβλέπει ύφεση, αλλά οι οίκοι της Wall Street δεν είναι τόσο σίγουροι. Οι αναλυτές στρατηγικής της JP Morgan δήλωσαν την περασμένη εβδομάδα ότι οι πιθανότητες οι ΗΠΑ να αποφεύγουν την ύφεση είναι μόνο 23%, ενώ ο κορυφαίος οικονομολόγος της Bank of America, Μάικλ Γκάνεβ, αναμένει ύφεση μέχρι το τέλος του έτους.

Το 25% των Γερμανών δεν θα πάει φέτος καλοκαιρινές διακοπές

Ενας στους τέσσερις δεν έχει την οικονομική δυνατότητα ούτε για μία εβδομάδα

Ακόμη και στην ευημερούσα Γερμανία πολλοί είναι εκείνοι που το φετινό καλοκαίρι δεν έχουν χρήματα για να απολαύσουν έστω και μία εβδομάδα διακοπών. Το ακριβές ποσοστό δεν είναι ξεκάθαρο. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του ινστιτούτου Forsa για λογαριασμό του δικτύου RTL, ποσοστό 19% των ερωτηθέντων, δηλαδή σχεδόν ο ένας στους πέντε, δηλώνει ότι δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να κάνει διακοπές αυτό το καλοκαίρι. Ομως μια επόμενη έρευνα του ινστιτούτου Ciney σε μεγαλύτερο στατιστικό δείγμα, για λογαριασμό του περιοδικού Der Spiegel, ανεβάζει αυτό το ποσοστό σε 25%. Αυτό σημαίνει ότι ο ένας στους τέσσερις θα στερηθεί τις διακοπές του.

Αρα προφανώς «υπάρχει θέμα», αν μάλιστα αναλογιστούμε ότι το καλοκαίρι του 2019, πριν από την πανδημία, μόλις ο ένας στους επτά Γερμανούς δήλωνε

Το 61% θα δαπανήσει λιγότερα χρήματα για «εξόδους σε μπαρ και εστιατόρια».

σε αντίστοιχες έρευνες ότι δεν μπορεί να κάνει διακοπές. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την ετήσια έκθεση του Ομοσπονδιακού Συνδέσμου των Οργανώσεων για την Προστασία του Καταναλωτή (VZBV), το 56% των ερωτηθέντων θα κάνει «λιγότερες διακοπές», ενώ το 61% θα δαπανήσει φέτος λιγότερα χρήματα για «εξόδους σε μπαρ και εστιατόρια».

Η επικεφαλής του συνδέσμου, Ραμόνα Ποπ, δηλώνει σε γερμανικά ΜΜΕ ότι «υπάρχουν οικονομικά προβλήματα που αναγκάζουν τον κόσμο να κάνει περικοπές σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας του. Προφανώς η κρίση συνεχίζει να επηρεάζει την καταναλωτική συμπεριφορά».

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η γαλλική τουριστική αγορά και η «δύσκολη»,

Το καλοκαίρι του 2019, πριν από την πανδημία, μόλις ο ένας στους επτά Γερμανούς δήλωνε σε αντίστοιχες έρευνες ότι δεν μπορεί να κάνει διακοπές.

αντίποδα, οι πιο «ανοιχτοχέρηδες» επισκέπτες είναι οι Αμερικανοί (208 ευρώ), οι Ισπανοί (180 ευρώ) και οι Κινέζοι (175 ευρώ). Συνολικά, πάντως, τα έσοδα για τον γαλλικό τουρισμό δίνουν για αυξανόμενα κατά τουλάχιστον 20% σε σχέση με το 2019.

Μια όλο και πιο δημοφιλής λύση για οικονομικές διακοπές είναι οι ξενοφώνες νεότητας (youth hotels). Ο ενδιαφερόμενος πληρώνει ετήσια συνδρομή στην αναγνωρισμένη εθνική ένωση ξενοφώνων νεότητας και, επιδεικνύοντας την ταυτότητά του, μπορεί να κλείσει ακόμη και last minute δωμάτιο, εφόσον υπάρχει διαθεσιμότητα.

Η μεγαλύτερη εθνική ένωση στην Ευρώπη είναι η γερμανική DJH, που εκπροσωπεί 410 youth hostels. Μιλώντας στο Γερμανικό Πρακτορείο Ειδή-

σεων (DPA) ο πρόεδρος της DJH, Ολιβέρ Πέτερς, επισημαίνει ότι φέτος ο αριθμός των οικογενειών που πλήρωσαν συνδρομή έχει αυξηθεί κατά 30% σε σχέση με το 2022. Μόνο τους πρώτους τρεις μήνες της χρονιάς, λέει, είχαν δηλωθεί 50.000 οικογένειες.

Στην Ελλάδα οι ξενοφώνες νεότητας απευθύνονται κυρίως σε νεαρούς περιηγητές με μειωμένες απαιτήσεις ως προς την ποιότητα της διαμονής. Στη Βόρεια Ευρώπη τα πράγματα μπορεί να είναι διαφορετικά. Υπάρχουν ξενοφώνες ιδιαίτερα σε λιγότερο πολυσύχνοτους προορισμούς που δέχονται ολοκληρωμένες οικογένειες ακόμη και σε ξεχωριστό δωμάτιο (αλλά συνήθως με κοινόχρηστους χώρους υγιεινής), προσφέροντας δυνατότητες για μια πολύ οικονομική διανυκτέρευση.

Με αργούς ρυθμούς και εϋθραυστη η ανάκαμψη

Οι επιτοκιακές αυξήσεις και οι παρενέργειες από την πρόσφατη τραπεζική κρίση θα επιβραδύνουν δραστικά την ανάπτυξη στις μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα. Και ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως η παγκόσμια οικονομία οδεύει προς ανάκαμψη, αλλά προειδοποιεί ότι ο δρόμος για την επίτευξη ισχυρής και διατηρήσιμης ανάπτυξης είναι μακρύς. Ειδικότερα, η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι οι ανεπτυγμένες οικονομίες –ΗΠΑ, Ιαπωνία και Ευρωζώνη– θα α-

μενες οικονομίες προβλέπεται να δουν μια μικρή αύξηση στο ΑΕΠ τους κατά 0,4% σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Ιανουαρίου, που σημαίνει ένα ρυθμό ανάπτυξης στο 4%.

Ωστόσο, ο επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Ιντερμιτ Γκιλ, αναφέρει ότι, εξαιρουμένων της Κίνας, ο ρυθμός ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες οικονομίες θα είναι μικρότερος από 3%. Πρόκειται για έναν από τους ασθενέστερους ρυθμούς ανάπτυξης των τελευταίων πέντε δεκαετιών, τονίζει ο Γκιλ.

Τα δημοσιονομικά προβλήματα αποτελούν ακόμη ένα πλήγμα στις χώρες χαμηλού εισοδήματος, 14 από τις 28 εκ των οποίων έχουν αυτή τη στιγμή προβληματικό κρέος ή αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο αθέτησης του χρέους. Το ένα τρίτο αυτών των χωρών αναμένεται να δει το κατά κεφαλήν εισόδημά του το 2024 να παραμένει στα επίπεδα του 2019. Ωστόσο, οι κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο συνεχίζουν να αυξάνουν τα επιτόκια για να αντιμετωπίσουν τον πληθωρισμό.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η μείωση των τιμών ενέργειας και του γενικού πληθωρισμού, η χαλάρωση της στενότητας στην προσφορά και η επανεκκίνηση της κινεζικής οικονομίας, σε συνδυασμό με την ισχυρή απασχόληση και τη σχετική οικονομική αντοχή των νοικοκυριών, συμβάλλουν σε μια προβλεπόμενη ανάκαμψη, η οποία θα είναι πάντως αδύναμη με βάση τα δεδομένα του παρελθόντος.

Ανθεκτική η ευρωπαϊκή αγορά τεχνολογίας

Ανθεκτική απέναντι στη δυσμενή οικονομική συγκυρία και στην παγκόσμια οικονομική αβεβαιότητα αποδεικνύεται η ευρωπαϊκή αγορά τεχνολογίας. Είναι ενδεικτικό ότι οι ευρωπαϊκές δαπάνες ΤΠΕ (τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών) αναμένεται να αναπτυχθούν το 2023 με ρυθμό της τάξης του 3%, ενώ προβλέπεται ότι θα συνεχίσουν να διευρύνονται τουλάχιστον έως το 2027. Για την τρέχουσα χρήση, η αγορά ΤΠΕ στην Ευρώπη αναμένεται να φτάσει σε αξία το 1,046 τρις. δολ. Στο μεταξύ, με ορίζοντα το 2027, οι σχετικές δαπάνες

Η αγορά τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών στην Ευρώπη αναμένεται σε αξία το 1,046 τρις. δολάρια.

επί ευρωπαϊκού εδάφους θα συνεχίσουν να διευρύνονται με μέσο ετήσιο σύνθετο ρυθμό ανάπτυξης (CAGR) 5,4%, σύμφωνα με την IDC. «Η οικονομική επιβράδυνση της Ευρώπης, ο πληθωρισμός και τα υψηλά επιτόκια συνεχίζουν να επιβραδύνουν τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, επηρεάζοντας τις δαπάνες ΤΠΕ», εξηγεί η IDC στην έκθεσή της, την οποία επικαλείται ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδος.

Σύμφωνα με την ανάλυση της IDC, ο κλάδος του λογισμικού είναι αυτός που θα τροφοδοτήσει την αγορά ΤΠΕ

Ο κλάδος του λογισμικού είναι αυτός που θα τροφοδοτήσει την αγορά τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών στην Ευρώπη το 2023.

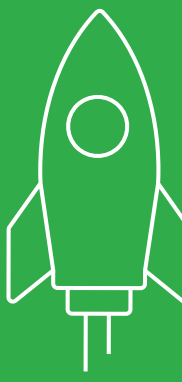
στην Ευρώπη το 2023. Την ίδια στιγμή, όπως εκτιμούν οι αναλυτές της εταιρείας, ορισμένες κατηγορίες hardware πρόκειται να καταγραφούν αρνητικό πρόσημο, γεγονός που επιβραδύνει τη συνολική ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς ΤΠΕ. Για παράδειγμα, η επι-

φλακτικότητα των πελατών –οικιακών και επιχειρηματικών– αναμένεται να επηρεάσει την αγορά των συσκευών, η οποία προβλέπεται να μειωθεί κατά 9,4% σε ετήσια βάση το 2023. Ωστόσο, καθώς ο πληθωρισμός υποχωρεί, οι αναλυτές αναμένουν μέτρια ανάκαμψη

στο τελευταίο τρίμηνο του 2023 για ορισμένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των υπολογιστών που απευθύνονται σε ιδιώτες καταναλωτές. Την ίδια στιγμή, στο πεδίο των επιχειρήσεων, τις δαπάνες για τεχνολογία θα απήσουν προς τα πάνω και το 2023 οι πρωτοβουλίες ψηφιακού μετασχηματισμού για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των εταιρειών. Στο πλαίσιο αυτό, οι αναπτύξεις cloud αναμένεται να αυξηθούν για να υποστηρίξουν τα αναγκαία σχέδια επιχειρηματικής συνέχειας των ευρωπαϊκών εταιρειών.

Στο μεταξύ, οι επενδύσεις σε λύσεις ασφαλείας θα παραμείνουν προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις, ωθώντας τις σχετικές δαπάνες σε άνοδο. Καθώς οι εταιρείες επιχειρούν να προστατευθούν από κυβερνοεπιθέσεις και να συμμορφωθούν με τους νέους κανονισμούς, η υιοθέτηση του λογισμικού και του IaaS θα είναι βασικοί παράγοντες δαπανών, καθώς οι οργανισμοί επιδιώκουν την καινοτομία και τη μείωση του κόστους.

«Η ευρωπαϊκή αγορά ΤΠΕ παραμένει ανθεκτική, ακόμη και σε περιόδους αστάθειας και οικονομικής αβεβαιότητας. Η απόδοση της συνολικής αγοράς ΤΠΕ θα μπορούσε να είναι ακόμη καλύτερη φέτος, καθώς τεχνολογικοί τομείς, όπως το λογισμικό και οι υπηρεσίες, αναμένεται να διατηρήσουν μια ισχυρή θετική τροχιά, ενώ η κακή απόδοση ορισμένων κατηγοριών hardware θα εμποδίσει την ακόμη μεγαλύτερη συνολική ανάπτυξη του κλάδου», καταλήγει η IDC.

B-start

Κάνε καλή αρχή με Business Start

Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150

Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υψηλές Cloud | Κινητή

Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια

Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Μαζί από την αρχή

Ο υπερτουρισμός «διώχνει» τους τουρίστες

Σε πτώση οι αφίξεις στη Μύκονο και τη Σαντορίνη – Οι Ευρωπαίοι δεν θέλουν πολυκοσμία και προτιμούν φθηνότερους προορισμούς

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Ταξίδια σε προορισμούς ή και σε περιόδους με λιγότερο κόσμο επιλέγουν ολοένα και περισσότερο οι Ευρωπαίοι, καθώς επιζητούν καλύτερες υπηρεσίες, νέες εμπειρίες και χαμηλότερες τιμές. Έτσι, οι καλοκαιρινοί μήνες αιχμής και ειδικότερα ο Ιούλιος και ο Αύγουστος τείνουν να έχουν λιγότερες αφίξεις ξένων επισκεπτών σε σχέση με πέρυσι σε μέρη γνωστά για τη δημοφιλία τους, όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη.

Το γεγονός αυτό προκύπτει αβίαστα τόσο από τα μέχρι στιγμής δεδομένα από τις αεροπορικές αφίξεις και τις πληρότητες των ξενοδοχείων στους δύο αυτούς προορισμούς κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο, που είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους αντίστοιχους περυσινούς μήνες, όσο όμως και από τον προγραμματισμό θέσεων που έχουν κάνει για φέτος οι αεροπορικές εταιρείες. Προγραμματισμό που δείχνει πως περιμένουμε σαφώς λιγότερο κόσμο από ό,τι πέρυσι προς αυτούς τους προορισμούς. Πάνω απ' όλα, όμως, η τάση για ταξίδια σε λιγότερο κορεσμένους προορισμούς αποτυπώνεται σε μεγάλη πανευρωπαϊκή έρευνα που πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα για λογαριασμό της European Travel Commission (ETC). Σύμφωνα με τον Θεόφιλο Κυρατσούλη, γενικό διευθυντή της Mindhaus, που πραγματοποιεί τη συγκεκριμένη κυλιόμενη έρευνα για τον πανευρωπαϊκό φορέα, οι τάσεις αυτές τείνουν να εδραιωθούν και αποκαλύπτουν σημαντικές αλλαγές στη συμπεριφορά των ταξιδιωτών διεθνώς, ως αποτέλεσμα των εξελίξεων που έλαβαν χώρα από το 2020 και μετά και ειδικότερα της πανδημίας, αλλά και του πληθωρισμού που οδήγησε ψηλά τις τιμές των ταξιδιών και πιέζει τα εισοδήματα των νοικοκυριών.

Αλλαγή συμπεριφοράς
Η προτίμηση για ταξίδια εκτός μηνών αιχμής είναι μια αλλαγή που αποκτά σταθερά χαρακτηριστικά. Ενδεικτικά, καταγράφεται πτώση 9% μεταξύ των Ευρωπαίων που θα προτιμήσουν να ταξιδέψουν εντός του Αυγούστου - Σεπτεμβρίου 2023, σε σχέση με ένα χρόνο πριν.
Επιπλέον, η επιλογή λιγότερο δημοφιλών προορισμών, επίσης

κερδίζει έδαφος, τουλάχιστον μεταξύ των ταξιδιωτών από τις βασικές ευρωπαϊκές αγορές της Ελλάδας, όπως η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία και η Γαλλία. Παράλληλα, «υπάρχουν οι πρώτες ενδείξεις ότι οι πλέον επιθυμητές χώρες διακοπών (όπως η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ελλάδα) είτε χάνουν έδαφος είτε μένουν στάσιμες σε επίπεδο δημοφιλίας, τουλάχιστον για το καλοκαίρι - φθινόπωρο του 2023 σε σχέση με αντίστοιχη περίοδο του 2022», εξηγεί ο επικεφαλής της Mindhaus.

Ορισμένοι από τους βασικούς παράγοντες, με σχέση συσχετισμού, που φαίνεται να τροφοδοτούν τις παραπάνω τάσεις είναι η οικονομία, η πολυκοσμία αλλά και ο καιρός.

Όσον αφορά την οικονομία, ένα συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό Ευρωπαίων ταξιδιωτών, τώρα 41%, δηλώνουν ότι τόσο οι υψηλές τιμές των ταξιδιών όσο και τα εισοδήματά τους αποτελούν τις πρωταρχικές τους ανησυχίες –

Σύμφωνα με μεγάλη πανευρωπαϊκή έρευνα, τα ταξίδια εκτός μηνών αιχμής είναι η νέα τάση στον τουρισμό.

10% παραπάνω σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν. Αναφορικά με την πολυκοσμία, είτε για λόγους υγείας αρχικά είτε στη συνέχεια για λόγους ποιτικότερης τουριστικής εμπειρίας, ένα από τα τρία πιο βασικά κριτήρια επιλογής ενός προορισμού είναι να μην κατακλύζεται από κόσμο.

Ολοένα και σημαντικότερη γίνεται όμως και η παράμετρος του καιρού, καθώς οι ευχάριστες καιρικές συνθήκες είναι το πρώτο κριτήριο για την επιλογή ενός προορισμού (18% των Ευρωπαίων), ενώ ένα διόλου ευκαταφρόνητο 8% ανησυχεί πλέον για ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως ο καύσωνας.

«Αξίζει να αναφερθεί ότι η ευελιξία που είχαμε δει κατά την πρώτη περίοδο της πανδημίας, λόγω των συνεχών αλλαγών στους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, φαίνεται να έχει εγκατασταθεί για τα καλά στο μυαλό των καταναλωτών όταν εξετάζουν και αγο-

Βραχυχρόνιες μισθώσεις Πώς διαμορφώνεται η φετινή θερινή σεζόν σε δημοφιλείς προορισμούς

ΠΕΡΙΟΧΗ	Ζήτηση (ετήσια μεταβολή αριθμού κρατήσεων)			Πληρότητα (ετήσια μεταβολή)		
	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος
Μύκονος	-15%	-9%	12%	-18%	-16%	-13%
Σαντορίνη	-3%	-6%	22%	-13%	-14%	3%
Αθήνα (Κέντρο)	22%	31%	73%	-7%	-6%	11%
Πάρος	6%	4%	46%	-8%	-11%	-8%
Ρόδος	3%	7%	22%	-7%	-9%	-12%
Κρήτη	-3%	4%	23%	-7%	-10%	-1%
Κέρκυρα	-3%	4%	24%	-2%	-5%	-7%
Σαρωνικός (Λαγονήσι, Σαρωνίδα, Ανάβυσσος)	-9%	3%	46%	-23%	-20%	-28%
Γλυφάδα	6%	19%	57%	-12%	-9%	3%
Βουλιγαμένη	5%	34%	38%	-13%	1%	-4%
Ερμιονίδα (Πόρτο Χέλι, Ερμιόννη, Κρανίδι)	16%	17%	84%	-14%	-10%	-13%

PHH: AirDNA (www.airdna.co)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ράζουν τουριστικές υπηρεσίες. Πρακτικά, αυτό σημαίνει μικρότερη αφοσίωση και μεγαλύτερη ευελιξία σε ό,τι αφορά τον

σχεδιασμό ενός ταξιδιού, όπως επιλογή να ταξιδέψουν off-season (17%), να επισκεφθούν έναν πιο οικονομικό προορισμό (14%) ή

να επιλέξουν ένα φθηνότερο κατάλυμα (15%)», σημειώνει η Mindhaus.
Σε κάθε περίπτωση, η διάθεση

για ταξίδια παραμένει ψηλά, ενώ και η ζήτηση μακροπρόθεσμα είναι πολύ πιθανό να συνεχίσει να αυξάνεται και, επιπλέον, δεν είναι

σαφές κατά πόσον οι νέες αυτές τάσεις «ήρθαν για να μειώσουν» μακροπρόθεσμα. Ωστόσο, τεκμαίρεται ότι τόσο οι διεθνείς συνθήκες όσο και η κατανάλωση είναι εξαιρετικά ευμετάβλητες.

Τα στοιχεία

Στη Μύκονο – και σε μικρότερο βαθμό στη Σαντορίνη – ο Μάιος ήταν σημαντικά χαμηλότερα από τον αντίστοιχο μήνα του 2022 σε όρους διεθνών αφίξεων και συγκεκριμένα κατά 17,5% και 3,2% αντίστοιχα. Και αυτό, σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας όπου καταγράφεται αύξηση των αεροπορικών αφίξεων. Με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, ο Ιούνιος δείχνει πως επίσης θα είναι χειρότερος από τον αντίστοιχο μήνα του 2022 στους δύο αυτούς προορισμούς. Κάτι που επιβεβαιώνουν και ξενοδόχοι από τα νησιά αυτά, οι οποίοι μιλούν για σημαντικά μειωμένες πληρότητες, έως και 40% χαμηλότερες σε σχέση με πέρυσι για τον Μάιο και με μικρή μόνο βελτίωση τον Ιούνιο. Για τους οικονομολόγους η βασική αιτία είναι η ευαισθησία της ζήτησης στις αυξημένες τιμές, ενώ στις κακές αυτές επιδόσεις φαίνεται πως συνέβαλε και ο βροχερός και συννεφιασμένος καιρός φέτος. Ωστόσο, οι επιδόσεις αυτές εξηγούνται και από την αλλαγή στη συμπεριφορά των καταναλωτών προς λιγότερο κορεσμένους και φθηνότερους προορισμούς, αποκαλύπτουν οι πανευρωπαϊκές έρευνες.

Οι αεροπορικές

Ο προγραμματισμός των αεροπορικών εταιρειών για τη δυναμικότητα των πτήσεων τους προς τη Μύκονο φέτος κατά την περίοδο από τα τέλη Μαρτίου έως τα τέλη Οκτωβρίου δείχνει 15,8% λιγότερες θέσεις σε σχέση με πέρυσι. Αντίστοιχα στη Σαντορίνη για το ίδιο διάστημα προβλέπονται 18,6% λιγότερες θέσεις σε σχέση με πέρυσι.

Για τους ψυχραιμότερους, οι τάσεις αυτές μπορεί μακροπρόθεσμα να αποδειχθούν θετικές και να συμβάλουν στη μείωση της εποχικότητας του τουρισμού, αλλά και στη διάχυση των οικονομικών ωφελειών του σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια παράλληλα με την αποσυμφόρση των προορισμών, όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη.

Νέος Αύγουστος για το Airbnb ο Σεπτέμβριος

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Επιβεβαιώνονται πλήρως και στον τομέα των βραχυχρόνιων μισθώσεων οι δύο κυρίαρχες τάσεις του φετινού καλοκαιριού, δηλαδή η προτίμηση των επισκεπτών σε πιο προσιτούς οικονομικά προορισμούς και η αποφυγή του συνωστισμού κατά τους δύο πιο δημοφιλείς μήνες (Ιούλιος - Αύγουστος), προτιμώντας για διακοπές τον Σεπτέμβριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώσε η AirDNA για λογαριασμό της «K», η ζήτηση, όπως αυτή απεικονίζεται από τις κρατήσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, εμφανίζεται μειωμένη σε σχέση με πέρυσι σε Μύκονο (-15% τον Ιούλιο και -9% τον Αύγουστο) και Σαντορίνη (-3% τον Ιούλιο και -6% τον Αύγουστο). Πτωτικά κινούνται τον Ιούλιο και η Κρήτη (-3%), η Κέρκυρα (-3%), αλλά και η περιοχή του Σαρωνικού (Σαρωνίδα, Ανάβυσσος, Λαγονήσι), όπου καταγράφεται μείωση κατά 9%.

Αντιθέτως, σημαντική αύξηση κατά 22% τον Ιούλιο και 31% τον Αύγουστο καταγράφουν οι κρατήσεις στο κέντρο της Αθήνας, αγγίζοντας,

σε απόλυτα νούμερα, τις 138.297 και 97.156 αντίστοιχα. Θετικό είναι το πρόσημο και για άλλες περιοχές της Αθηνναϊκής Ριβιέρας, όπως η Γλυφάδα (19% αύξηση κρατήσεων τον φετινό Αύγουστο) και η Βουλιγαμένη (αύξηση 34% τον Αύγουστο).

Αύξηση της τάξεως του 16% τον Ιούλιο και 17% τον Αύγουστο καταγράφουν και οι κρατήσεις για καταλύματα βραχυχρόνιας μισθώσης στην περιοχή της Ερμιονίδας (Πόρτο Χέλι, Ερμιόννη), με 16% και 17% αντίστοιχα.

Αποφεύγουν τα νησιά

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία αυτά, οι επισκέπτες φέτος έχουν επιλέξει πειραχτικότερους προορισμούς και όχι τόσο νησιωτικούς, ενδεχομένως θέλοντας να αποφύγουν, όχι μόνο τις υψηλές τιμές των καταλυμάτων, αλλά και τις αντίστοιχες των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων. Άλλο ένα συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι εκτός από τη Μύκονο και τη Σαντορίνη, χαμηλές είναι οι φετινές επιδόσεις κι άλλων δημοφιλών νησιών, όπως η Κρήτη, η Ρόδος και η Κέρκυρα. Η εξέλιξη αυτή δεν θα πρέπει να θε-

ωρείται τυχαία, καθώς τα νησιά αυτά είναι και τα ακριβότερα στην Ελλάδα. Η μέση τιμή/διανυκτέρευση στη Ρόδο και την Κρήτη ανέρχεται φέτος σε 214 ευρώ, ενώ στην Κέρκυρα αγγίζει τα 188,5 ευρώ, όταν π.χ. στη Νίκαια της Γαλλίας δεν ξεπερνά τα 138,5 ευρώ. Σημειωτέον ότι στη Σαντορίνη η μέση τιμή/διανυκτέρευση αγγίζει τα 371,2 ευρώ και στη Μύκονο προσεγγίζει τα 700 ευρώ! Σε πανελλαδικό επίπεδο, το πρόσημο παραμένει βέβαια θετικό. Ειδικότερα, οι κρατήσεις για το τρίμηνο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου είναι υψηλότερες κατά 26,8% σε σχέση με πέρυσι, κυρίως χάρη στην άνοδο του Σεπτεμβρίου, έναντι του αντίστοιχου περυσινού μήνα.

Ως ένας νέος «Αύγουστος» θα μπορούσε να θεωρηθεί ο Σεπτέμβριος του 2023, καθώς είναι πλέον ξεκάθαρη η προτίμηση όλο και περισσότερων τουριστών στον συγκεκριμένο μήνα για τις διακοπές τους στην Ελλάδα. Σε όλους τους δημοφιλείς προορισμούς παρατηρείται διψήφιο ποσοστό αύξησης των κρατήσεων. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, η άνοδος στη Μύκονο (12%) και τη Σαντορίνη (22%) εμφανίζεται χαμηλότερη συ-

γκριτικά με τις υπόλοιπες περιοχές. Στο κέντρο της Αθήνας αγγίζει το 73% και στην Ερμιονίδα το 84%. Σε πολύ υψηλά ποσοστά ανάπτυξης κινούνται και άλλες περιοχές της Αττικής, όπως η Γλυφάδα με 57%, η Βουλιγαμένη με 38% και τα νησιά Σαρωνικού με 46%.

Μείωση πληρότητας

Το «φρένο» που έχει διαφανεί σε ό,τι αφορά τη ζήτηση σε διάφορες περιοχές της χώρας έχει ακόμη μεγαλύτερη επίπτωση στη μέση πληρότητα, καθώς η προσφορά ακινήτων φέτος εμφανίζεται αυξημένη, συχνά με ταχύτερο ρυθμό της ζήτησης, ιδίως για τους καλοκαιρινούς μήνες. Στο σύνολο της χώρας παρατηρείται ετήσια αύξηση κατά 13% σε 105.000 καταλύματα. Ο μεγαλύτερος όγκος αγγελιών εντοπίζεται στην Κρήτη, όπου μέχρι και τις αρχές Ιουνίου καταγράφονται 26.225 αγγελίες ακινήτων. Πρόκειται για μέγεθος που αποτελεί αύξηση κατά 8,5% σε σχέση με πέρυσι, ενώ σε σχέση με το 2019 η αύξηση αγγίζει το 9,5%. Αύξηση κατά 11,2% ετησίως παρατηρείται και σε ό,τι αφορά την προσφορά στο

κέντρο της Αθήνας, ενώ σε Κέρκυρα και Ρόδο η αύξηση από πέρυσι αγγίζει το 13% και 11,2% αντίστοιχα.

Το γεγονός λοιπόν ότι υπάρχουν περισσότερα καταλύματα από πέρυσι, χωρίς η ζήτηση να έχει ακολουθήσει παρόμοια αύξηση, έχει περιορίσει σημαντικά την πληρότητα. Για παράδειγμα, στη Μύκονο, τον φετινό Αύγουστο, αυτή δεν ξεπερνάει το 51%, από 61% πέρυσι (με βάση τις κρατήσεις που είχαν γίνει έως τα μέσα Ιουνίου). Πρόκειται για ετήσια πτώση κατά 16%, ενώ πτώση κατά 18% σημειώνει και η πληρότητα του Ιουλίου. Αντίστοιχα στη Σαντορίνη, η πληρότητα τον Αύγουστο δεν ξεπερνάει το 57% από 67% πέρυσι την ίδια περίοδο.

Ακόμη και σε περιοχές όπου υπάρχει αισθητή άνοδος των κρατήσεων από πέρυσι, αυτή δεν επαρκεί για να περιορίσει την πτώση της πληρότητας, ακριβώς λόγω της αύξησης των διαθέσιμων καταλυμάτων. Έτσι εξηγείται π.χ. ότι στο κέντρο της Αθήνας, παρότι η ζήτηση καταγράφει αύξηση 31% τον Αύγουστο, η πληρότητα έχει υποχωρήσει κατά 6% σε 52% (από 55% πέρυσι).

Στο κέντρο της Αθήνας η αύξηση των κρατήσεων τον Σεπτέμβριο στις βραχυχρόνιες μισθώσεις αγγίζει το 73%.

GAP

Insurance Agency

Ασφαλιστικά προϊόντα για ιδιώτες & επιχειρήσεις.

Coverholder at

LLOYD'S

AXA

IGI

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

«Θα ασκήσουμε υπεύθυνη δημοσιονομική πολιτική»

Ο Κωστής Χατζηδάκης μιλάει στην «Κ» για τις βασικές προτεραιότητες

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Τα επόμενα χρόνια δεν θα είναι όπως τα προηγούμενα, σε ό,τι αφορά την άσκηση οικονομικής πολιτικής. Μετά το τέλος της πανδημίας και την υποχώρηση της ενεργειακής κρίσης, το περιβάλλον αλλάζει, με κύριο χαρακτηριστικό την απόσυρση των μέτρων στήριξης και την επιστροφή των δημοσιονομικών κανόνων πειθαρχίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ θα συνεχίζεται για κάποιο διάστημα η σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής για τον έλεγχο του πληθωρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης τοποθετεί τη δημοσιονομική υπευθυνότητα στο επίκεντρο της πολιτικής του, όπως διαμνύνει μέσω δήλωσής του στην «Κ». Εξηγώντας τις προτεραιότητές του, καθώς αναλαμβάνει τον πρώτο τη τάξει πλέον υπουργείο, μιλάει για την ανάγκη ελέγχου του δημοσίου χρέους και επίτευξης πρωτογενών πλεονασμάτων, ώστε να υπάρξουν γαρή θεμέλια, που αποτελούν προϋπόθεση μιας ουσιαστικής κοινωνικής πολιτικής για την προστασία των ευάλωτων. Διηγείται, συγκεκριμένα:

«Η οικονομική πολιτική που εφαρ-

μόστηκε τα τελευταία τέσσερα χρόνια είχε μια σφραγίδα αξιοπιστίας: οι φορολογικοί συντελεστές μειώθηκαν, η ανεργία έπεσε πάνω από 6 μονάδες, οι επενδύσεις αυξήθηκαν σημαντικά, η ανάπτυξη ήταν πολύ πάνω από τη μέση ευρωπαϊκή. Ως αποτέλεσμα, είχαμε 12 αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της οικονομίας μας.

Η επιλογή για μία πολιτική Ευρώπης και κοινής λογικής που έκαναν οι Έλληνες πολίτες στις εκλογές, ήρθε να επισφραγιστεί τη μέχρι τώρα πορεία. Και να διαλύσει όλα τα "σύμφερα" αμφιβολίας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας στις αγορές και στους επενδυτές. Αυτό θα οδηγήσει στην ανάπτυξη της επενδυτικής βαθμίδας, το επόμενο χρονικό διάστημα. Και όλα αυτά συνδυαστικά οδηγούν σε ένα πραγματικά καινούργιο ξεκίνημα! Υποχρέωσή μας είναι να μην ξεχνάμε πως ό,τι θετικό έχει γίνει μέχρι τώρα και ό,τι θετικό θα ακολουθήσει, έχει ως προϋπόθεση μία σοβαρή οικονομική πολιτική. Ασφαλώς και έχει σημασία να μη λησμονούμε, ούτε για μια στιγμή, τους ευάλωτους. Αλλά για να ασκηθεί μία ουσιαστική κοινωνική πολιτική, προϋπόθεση είναι να υπάρχουν γαρή θεμέλια. Μιλάω, προφανώς, για

Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, νέο παραγωγικό μοντέλο, φοροελαφρύνσεις και καταπολέμηση φοροδιαφυγής, υγεία τραπεζικού συστήματος και αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων και δημόσιων περιουσιών αποτελούν τους εξ βασικούς στόχους του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κ. Χατζηδάκη.

Ο έλεγχος του δημοσίου χρέους και η επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων, προϋπόθεση για μία ουσιαστική κοινωνική πολιτική.

τη συνεχή προσπάθεια ελέγχου του δημοσίου χρέους, επίτευξης πρωτογενών πλεονασμάτων και γενικότερα την προσπάθεια για μια αξιόπιστη δημοσιονομική και οικονομική πολιτική».

Η ατζέντα της 4ετίας

Ο κ. Χατζηδάκης ανέλαβε το υπουργείο, έχοντας έτοιμη ατζέντα, με συγκεκριμένο σχέδιο. Την πρώτη κιόλας μέρα ανέλυσε των καθηκόντων του μίλησε για 6 στόχους: υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, νέο παραγωγικό μοντέλο της χώρας, φοροελαφρύνσεις και κα-

ταπολέμηση φοροδιαφυγής, υγεία τραπεζικού συστήματος, αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων και δημόσιας περιουσίας. Πίσω από τους τίτλους αυτούς βρίσκονται σχέδια συγκεκριμένα, που φιλοδοξεί να φέρει εις πέρας μαζί με το υπόλοιπο οικονομικό επιτελείο.

Η φοροδιαφυγή βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητές του, ουσιαστικά θα είναι το νέο στοίχημα για τον ίδιο και την κυβέρνηση και οι πληροφορίες αναφέρουν ότι σχετικές διατάξεις θα έρθουν στη Βουλή με το δεύτερο νομοσχέδιο του υπουργείου, πιθανώς τον Σεπτέμβριο.

Το πρώτο θα έρθει αμέσως μετά τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης και θα περιλαμβάνει το ενιαίο μισθολόγιο και τα μέτρα του 2024 (όπως η αύξηση του αφορολογήτου κατά 1.000 ευρώ για οικογένειες με παιδιά).

Η μείωση των τεκμηρίων και η σταδιακή κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, για τις οποίες προβλεπόταν,

βάσει των προεκλογικών εξαγγελιών, να αρχίσουν να εφαρμόζονται από το 2025, θα ψηφιστούν αργότερα και συνδέονται με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, σαν ένα είδος «καρότου και μαστιγίου».

Το βασικό σχέδιο της κυβέρνησης εδώ είναι η επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και ελέγχων: να εφαρμοστεί η καθυστερημένη διασύνδεση των POS με τις ταμειακές μηχανές και την ΑΑΔΕ, να επεκταθεί η υποχρεωτική έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων και προς τις επιχειρήσεις, να εισαχθούν τα ηλεκτρονικά δελτία αποστολής, να γίνουν αυτομάτως στοχευμένοι ψηφιακοί έλεγχοι, βάσει των στοιχείων της εφαρμογής myData.

Όπως εξηγούν αρμόδιες πηγές, ενώ δεν θιγείται εν αμφοβόλω οι φορολογικές ελαφρύνσεις, είναι σημαντικό να προηγηθεί η προσπάθεια καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, «για να είναι ξεκάθαρος ο δημοσιονομικός ορίζοντας και

να γνωρίζουμε τα περιθώρια ελαφρύνσεων και τη δοσολογία».

Με άλλα λόγια, υποστηρίζουν στην κυβέρνηση, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής είναι επιβεβλημένη όχι μόνο για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και για τη διασφάλιση δημοσιονομικού χώρου, που θα επιτρέψει τη συνέχιση των φοροελαφρύνσεων και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Η αλλαγή του παραδοτικού μοντέλου είναι ίσως εξίσου φιλόδοξη και πολύπλευρη, αλλά στο οικονομικό επιτελείο προτεραιοποιούν προς το παρόν την αύξηση των εξαγωγών (στο 60% του ΑΕΠ από 50% σήμερα στο τέλος της τετραετίας) και την υποκατάσταση των εισαγωγών, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος, λόγω ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει, βεβαίως, επενδύσεις και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, με μια σειρά από μεταρρυθμίσεις, που έμειναν πίσω τα προηγούμενα χρόνια.

Ο μπλε φάκελος του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Η διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης και η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας με αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων (Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ, Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων), η μείωση της φορολογίας, ταυτόχρονα με την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και η αύξηση των μισθών στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα είναι οι βασικοί άξονες του master plan που παρέλαβε την περασμένη Τετάρτη στο Μέγαρο Μαξίμου ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης. Στους στόχους της οικονομικής πολιτικής περιλαμβάνονται η διατήρηση μέσω ρυθμού ανάπτυξης 3% και η μείωση του χρέους στο 140% του ΑΕΠ το 2027 και στο 120% του ΑΕΠ το 2030. Ως προς τους μισθούς, φαίνεται πως η αύξηση του κατώτατου θα συσχετίζεται και με την αύξηση του μέσου μισθού στον ιδιωτικό τομέα. Τα τελευταία χρόνια έχει κλείσει η ψαλίδα μεταξύ των δύο, καθώς ο κατώτατος αυξάνεται με πολύ ταχύτερο ρυθμό από τον μέσο.

Σε ό,τι αφορά τις φοροελαφρύνσεις, ειδικά αυτές των ελευθέρων επαγγελματιών, είναι σαφές πως η κυβέρνηση συσχετίζει άμεσα την εφαρμογή μέτρων για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Γι' αυτό εξάλλου δεν θα τη περιλάβει, όπως αρχικώς σχεδίαζόταν, στο πρώτο νομοσχέδιο που θα φέρει προς ψήφιση στη Βουλή εντός του μήνα «Αναπροσαρμογή και εξορθολογισμός συστήματος τεκμηρίων (μείωση τεκμηρίων διαβίωσης κατά περίπου 30% μεσοσταθμικά) από 1/1/2025, κατόπιν της υποχρεωτικής εφαρμογής του myData και της ενίσχυσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Αναλυτικά, ο μπλε φάκελος του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών περιλαμβάνει τα εξής:

Μισθοί - Συντάξεις

1. Αύξηση του μέσου μισθού πάνω από 25% μέσα στην τετραετία 2023-

Σε πρώτο πλάνο η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

2027 (στα 1.500 ευρώ από 1.170 ευρώ) και αύξηση κατώτατου μισθού στα 950 ευρώ εντός της τετραετίας. Ο κατώτατος μισθός θα αναπροσαρμόζεται βάσει του μέσου όρου του μισθού πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα.

2. Αύξηση μισθών των δημοσίων υπαλλήλων και αναμόρφωση του μισθολογίου τους από 1.1.2024.

3. Σταδιακή μείωση κατά μία επιπλέον μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών και του μη μισθολογικού κόστους. Λιγότερες εισφορές, μεγαλύτερος μισθός για όλους.

4. Νέα αύξηση στις συντάξεις από 1.1.2024. Οι επικουρικές συντάξεις και τα εφάπαξ απονέμονται εντός δύο μηνών.

5. Μονιμοποιείται η πλήρης απαλλαγή πρώην δικαιούχων Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε-ΚΑΣ), από τη συμμετοχή τους στη φαρμακευτική δαπάνη.

6. Ανομορφώνονται τα βαρέα και αθιμωμένα με νέους δικαιούχους και αύξηση των κλιμακίων.

Φορολογία

7. Σταδιακή μείωση του τέλους επιτηδεύματος και κατάρτησης του έως το τέλος της τετραετίας το 2027, με ταυτόχρονη αύξηση της φορολογικής συμμόρφωσης.

8. Αυξάνεται από 1.1.2024 το αφορολόγητο κατά 1.000 ευρώ για οικογένειες που έχουν παιδιά.

9. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής με διενέργεια αυτόματων ψηφιακών ελέγχων, εντατικοποίηση των φορολογικών ελέγχων και με διπλασιασμό των ηλεκτρονικών συναλλαγών με την καθολική χρήση POS για διενέργεια πληρωμών.

10. Αναπροσαρμογή και εξορθολογι-

Στους στόχους της οικονομικής πολιτικής περιλαμβάνονται η διατήρηση μέσω ρυθμού ανάπτυξης 3% και η μείωση του χρέους στο 140% του ΑΕΠ το 2027 και στο 120% του ΑΕΠ το 2030.

σμός συστήματος τεκμηρίων (μείωση τεκμηρίων διαβίωσης κατά περίπου 30% μεσοσταθμικά) από 1.1.2025, κατόπιν της υποχρεωτικής εφαρμογής του myData και της ενίσχυσης των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

11. Επέκταση του μειωμένου ΦΠΑ στις μεταφορές επιβατών, στον καφέ και τα μη αλκοολούχα ποτά, στον κινηματογράφο, στα γυμναστήρια, στις σχολές χορού και το τουριστικό πακέτο έως το τέλος του 2023.

12. Νέα διαδικασία για την άμεση εισπληρωμή ΦΠΑ με τη δημιουργία νέου πληροφοριακού συστήματος ώστε να ενισχυθεί η ρευστότητα στην αγορά.

13. Μείωση του κενού ΦΠΑ (VAT Gap) στο 10% το 2027 και κάτω του ευρώ-παίκου μ.ό. το 2030, για μεγαλύτερη φορολογική δικαιοσύνη και δικαιομερισμό των βαρών.

Ανάπτυξη

14. Η χώρα εντάσσεται έπειτα από

13 χρόνια στην επενδυτική βαθμίδα, η οποία είναι αναγκαία για τη σημαντική αύξηση των επενδύσεων και την ισοχρηματοδότηση της εθνικής μας οικονομίας.

15. Η χώρα επιτυγχάνει μέσο ρυθμό ανάπτυξης 3% και το δημόσιο χρέος μειώνεται στο 140% του ΑΕΠ το 2027 και στο 120% του ΑΕΠ το 2030.

16. Επαναφορά και διατήρηση του πληθωρισμού στο 2%.

17. Συστηματική αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας προκειμένου να αυξάνονται τα έσοδα, να ενισχύονται οι επενδύσεις και παράλληλα να εξορθολογιστούν οι κτιριακές ανάγκες των υπηρεσιών του Δημοσίου και να μειωθούν οι δαπάνες για ενοίκια κτιρίων.

18. Αύξηση επενδύσεων κατά 70% έως το 2027. Διπλασιασμός δημοσίων επενδύσεων έως το 2030. Υψηλοί ρυθμοί απορόφησης πόρων ΤΑΑ και ΕΣΠΑ.

19. Αύξηση εξαγωγών στο 60% του ΑΕΠ έως το 2027 και 70% έως το 2030 με έμφαση στις εξαγωγές προϊόντων

και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας. Στήριξη των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία.

20. 150.000 επιχειρήσεις ενισχύονται για τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό τους.

21. Πρόσβαση σε 17 δισ. ευρώ φθηνού δανεισμού με χαμηλά επιτόκια για επενδύσεις πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης Ελλάδα 2.0.

22. Διατήρηση υψηλών ποσοστών απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων, με στόχο η Ελλάδα να παραμείνει στις κορυφαίες χώρες απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων (Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ και Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης).

23. Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (ΔΑΜ) και αύξηση πόρων για περιφερειακά ΕΣΠΑ.

24. Ολοκληρωμένα αναπτυξιακά σχέδια για κάθε περιφέρεια της χώρας με στόχο τη μείωση των ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ανισοτήτων, την άρση της απομόνωσης νησιωτικών και ορεινών περιοχών με σημαντικά κίνητρα και ενισχύσεις.

25. Μείωση του ιδιωτικού χρέους και στήριξη ευάλωτων δανειοληπτών με προστασία της πρώτης κατοικίας. Δυνατότητα επαναγοράς της πρώτης κατοικίας ύστερα από 12 χρόνια.

Μεταρρυθμίσεις

• Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας:

1. Θέσηση κωδικοποιημένου κώδικα φορολογικής διοίκησης και κωδικοποίηση κώδικα φορολογίας εισοδήματος (2ο τρίμηνο 2023).

2. Νομοθετική κωδικοποίηση φορολογίας περιουσίας (2ο τρίμηνο 2023).

3. Νομοθετική κωδικοποίηση εθνικού τελωνειακού κώδικα (2ο τρίμηνο 2023).

4. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής με διενέργεια αυτόματων ψηφιακών ελέγχων, εντατικοποίηση των φορολογικών ελέγχων και με διπλασιασμό των ηλεκτρονικών συναλλαγών με την καθολική χρήση POS για διενέργεια πληρωμών.

• Ενίσχυση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος να ξεπεράσει τις υφιστάμενες προκλήσεις και να χρηματοδοτήσει την πραγματική οικονομία:

1. Έναρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης - έκδοση διαπιστωτικής πράξης έναρξης λειτουργίας (3ο τρίμηνο 2023).

2. Θέσηση νομοθεσίας για τη σύσταση του μητρώου παρακολούθησης ιδιωτικού χρέους (3ο τρίμηνο 2023).

• Εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό εγγραμματισμό: ολοκλήρωση και παράδοση της εθνικής στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό εγγραμματισμό (3ο τρίμηνο 2023).

• Εκσυγχρονισμός διακυβέρνησης των ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου στο πλαίσιο του Ν. 4972/2022.

24. Διαμόρφωση της πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας ανωνύμων εταιρειών (απόφαση ΚΥΣΟΠ) (3ο τρίμηνο 2023).

2. Ιδρύση φορέα Απόκτησης και Επαναπρωτοθέσεως Ακινήτων (4ο τρίμηνο 2023).

• Λογιστική μεταρρύθμιση - Εφαρμογή του ενιαίου λογιστικού πλαισίου σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης: πλήρης ανάπτυξη και υιοθέτηση νέων λογιστικών πολιτικών (4ο τρίμηνο 2023).

• Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου και απλοποίηση των διαδικασιών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ):

1. Σχέδιο πρωτογενούς νομοθεσίας για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και απλοποίηση των διαδικασιών του ΠΔΕ (30/6/2023).

2. Σχέδιο δευτερογενούς νομοθεσίας για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και απλοποίηση των διαδικασιών του ΠΔΕ (30/6/2023).

3. Ψήφιση νόμου για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και απλοποίηση των διαδικασιών του ΠΔΕ (31/12/2023).

Εφαρμογή εθνικής στρατηγικής για Κεφαλαιαγορά.

Προδοκίες για καλύτερες επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας από τη Fitch

Συνέχιση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων και της δημοσιονομικής εξυγίανσης δίνει το εκλογικό αποτέλεσμα της 25ης Ιουνίου, όπως εκτιμούν οι αναλυτές της Fitch, οι οποίοι θεωρούν πλέον πιθανό το περιθώριο υπεραπόδοσης της Ελλάδας στο δημοσιονομικό πεδίο. Πλέον, η Ν.Δ. έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις πολιτικές της προηγούμενης τετραετίας, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας μείωσης του δημόσιου χρέους, αλλά και οικονομικών μεταρρυθμίσεων, όπως αυτές που συ-

δέονται με τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης και έχουν στόχο την ενίσχυση των επενδύσεων, σχολιάζουν οι αναλυτές.

Για τη Fitch, ο πήχυς της ελληνικής ανάπτυξης είχε ήδη τεθεί πολύ ψηλά στο 2%-2,5% για την περίοδο 2023-2026, υψηλότερα δηλαδή από την ανάπτυξη της Ευρωζώνης. Οι οικονομικές προβλέψεις στην πιο πρόσφατη αξιολόγηση της χώρας στις αρχές του μήνα -όπου η Fitch επιβεβαίωσε την πιστοληπτική αξιολόγηση BB+ διατηρώντας

σταθερή την προοπτική-στηρίχθηκαν στην εκτίμηση ότι οι αρμόδιες αρχές θα συνεχίσουν στην ίδια πορεία σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο, σημειώνουν οι αναλυτές.

Ωστόσο, συμπληρώνουν, δεδομένου ότι η κυβέρνηση επιβεβαίωσε εκ νέου τις οικονομικές δεσμεύσεις, η Ελλάδα ενδέχεται να υπερβεί αυτές τις προβλέψεις. Όπως αναφέρουν, το εκλογικό αποτέλεσμα δείχνει ότι στο επίκεντρο της δημοσιονομικής πολιτικής θα τεθεί ξανά η μείωση του χρέους, η οποία ξεπεράσει τις προσδοκίες την προηγούμενη τετραετία. Στο πλαίσιο αυτό, το ελληνικό πρόγραμμα σταθερότητας στοχεύει στην περαιτέρω βελτίωση των δημοσιονομικών, με πρωτογενή πλεονάσματα

να συμβάλλουν στη μείωση της αναλογίας χρέους-ΑΕΠ. Επίσης, ο οίκος προβλέπει αύξηση του πρωτογενούς πλεονάσματος στο 1% του ΑΕΠ το 2023 και στο 2% το 2024 από 0,1% το 2022, ενώ στο βασικό σενάριο αναμένει πτώση της αναλογίας χρέους-ΑΕΠ στο 162,2% το 2023 και στο 154,4% το 2024.

Όπως σημειώνει η Fitch, ο κίνδυνος δημοσιονομικής υποαπόδοσης είναι σε μεγάλο βαθμό περιορισμένος σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο.

Αντιθέτως, τα στοιχεία καταδεικνύουν

μεγαλύτερο περιθώριο για περαιτέρω υπεραπόδοση. Οι αναλύσεις υπενθυμίζουν πως η Ν.Δ. δεσμεύτηκε για δαπάνες 9 δισ. ευρώ την επόμενη τετραετία, αλλά περίπου τα τρία τέταρτα αυτών έχουν ήδη υπολογιστεί στον υφιστάμενο προϋπολογισμό και στο πρόγραμμα σταθερότητας. Εάν η Ελλάδα συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό, σημειώνουν οι αναλυτές, ορισμένα από αυτά τα μέτρα μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς να οδηγήσουν σε διεύρυνση του ελλείμματος, σχολιάζει ο οίκος.

Κατά 8,8% μειώθηκε το κόστος στέγασης το πρώτο πεντάμηνο

Μείωση του κόστους στέγασης κατά 8,8% καταγράφηκε κατά το πρώτο φετινό πεντάμηνο, προσηφόντας σημαντική ανάσφα στα νοικοκυριά. Αλλωστε, κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2022 είχε παρατηρηθεί εκτόξευση του κόστους στέγασης κατά 30,6%, ενώ συνολικά το 2022 η σχετική αύξηση είχε διαμορφωθεί σε 25%.

Αντίθετα, το ίδιο χρονικό διάστημα, στην Ευρωζώνη, το κόστος στέγασης συνέχισε να αυξάνεται, αν και με φθίνοντα ρυθμό. Συγκεκριμένα, το κόστος στέγασης σημείωσε άνοδο κατά 7%, έναντι ηπιότερης αύξησης, συνολικά το

δαίο δελτίο οικονομικών εξελίξεων, η πώση που καταγράφηκε κατά το πρώτο φετινό πεντάμηνο (και μάλιστα με επιταχυνόμενο ρυθμό, πλην του Μαΐου) οφείλεται κατά βάση στην αποκλιμάκωση των τιμών της ενέργειας.

Ειδικότερα, ο δείκτης τιμών καταναλωτή, που περιλαμβάνει τα κόστη ενέργειας, μειώθηκε κατά 16,3% το πρώτο φετινό πεντάμηνο, καθώς το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας υποχώρησε κατά 23,8% και του πετρελαίου θέρμανσης κατά 13,6%. Αντίθετως, μικρή αύξηση κατά 2,1% σημείωσε ο δείκτης των τιμών φυσικού αερίου, αν και κατά το αντίστοιχο περυσινό διάστημα είχε καταγράψει αύξηση 80%. Υπενθυμίζεται ότι το 2022 ο δείκτης ενέργειας είχε αυξηθεί κατά 50,8% επιβαρύνοντας σημαντικά τα νοικοκυριά. Τη μεγαλύτερη αύξηση με 105% είχε σημειώσει το φυσικό αέριο, ενώ ακολούθησε το κόστος του πετρελαίου θέρμανσης με 45,1% και ο ηλεκτρισμός με αύξηση 43,1%.

Ωστόσο, το κόστος στέγασης θα μπορούσε να είχε μειωθεί ακόμη περισσότερο φέτος αν είχαν αποκλιμακωθεί και οι τιμές των νοικιών, οι οποίες αντίθετως εξακολούθησαν να αυξάνονται κατά τους πρώτους μήνες του 2023 με ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 4%.

Όπως αναφέρει η Alpha Bank, «η αύξηση, αν και με ήπιο ρυθμό, των τιμών των νοικιών, δηλαδή των αποδόσεων των ακινήτων, συνάδει με την άνοδο της αξίας των ακινήτων. Συγκεκριμένα, οι ονομαστικές τιμές των κατοικιών διατήρησαν, το πρώτο τρίμηνο του έτους, έντονα ανοδική πορεία, με τον δείκτη τιμών οικιστικών ακινήτων να καταγράφει σημαντική αύξηση κατά 14,5% σε ετήσια βάση, η οποία προήλθε από την άνοδο των τιμών τόσο των νέων κατοικιών (έως 5 ετών) κατά 12,8% όσο και των παλαιών κατοικιών (άνω των 5 ετών) κατά 15,6%».

Ανάσφα στα νοικοκυριά έδωσε κατά κύριο λόγο η υποχώρηση του κόστους της ενέργειας.

2022 (17,5%), σε σύγκριση με την Ελλάδα. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το κόστος στέγασης ως ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος διατηρήθηκε στο 32,4% στη χώρα μας το 2021, το οποίο είναι το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο κόστος στέγασης περιλαμβάνονται δαπάνες όπως η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση (φυσικό αέριο, πετρέλαιο κ.τ.λ.), επισκευές/συντηρήσεις και φυσικά το ύψος του νοικίου. Όπως αναφέρει η Alpha Bank στο εβδομα-

Πληρώσαμε 5,3% περισσότερο για 5,5% λιγότερα προϊόντα

Ως τα τέλη 2023 «καλάθι νοικοκυριού» και πλαφόν σε περιθώριο κέρδους

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Την παράταση μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους τόσο του «καλαθού του νοικοκυριού» όσο και του πλαφόν στο περιθώριο κέρδους σε τρόφιμα και καύσιμα ανακοίνωσε το υπουργείο Ανάπτυξης, μέτρα τα οποία αμφότερα έληξαν κανονικά χθες. Αυτή η κίνηση επιβεβαιώνει αν μη τι άλλο τις πληροφορίες ότι στα στοιχεία που θα ανακοινώσει η Ελληνική Στατιστική Αρχή στις 7 Ιουλίου για τον Γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ο πληθωρισμός των τροφίμων θα διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, πιθανόν για ακόμη ένα μήνα σε διψήφιο ποσοστό, ενώ σε αυτήν αντανακλώνεται επίσης οι εκτιμήσεις για αργή αποκλιμάκωση των τιμών στη συγκεκριμένη κατηγορία των προϊόντων. Αλλωστε και στην ενδιάμεση έκθεση για τη νομισματική πολιτική που δημοσιοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού των ειδών διατροφής αναμένεται να είναι αργή. Υπό αυτό το πρίσμα, η εκτίμηση της Eurostat για πληθωρισμό 2,7% στην Ελλάδα τον Ιούνιο (από 2,8% τον Μάιο) είναι μόνο εν μέρει ενθαρρυντική. Ειδικά, μάλιστα, καθώς η συνεχιζόμενη ακρίβεια προκαλεί σημαντική κάμψη των πωλήσεων στο λιανεμπόριο.

Η παράταση θα θεσμοθετηθεί με διάταξη που θα περιλαμβάνεται σε ένα από τα πρώτα νομοσχέδια τα οποία θα καταθέσει στη νέα Βουλή η κυβέρνηση. Η διάταξη θα προβλέπει αναδρομική ισχύ των δύο μέτρων, έτσι ώστε να καλυφθεί το διάστημα που μεσολαβεί από σήμερα, 1η Ιουλίου, μέχρι την ψήφιση αυτής της νέας διάταξης και τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η αναδρομική ισχύ απαιτείται να προβλεφθεί κυρίως για το μέτρο του πλαφόν στα περιθώρια κέρδους, διότι σε διαφορετική περίπτωση δεν υπάρχει η νομική βάση για την επιβολή προστίμων από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες σε περίπτωση διαπίστωσης σχετικών παραβάσεων. Σημειώνεται ότι το μοναδικό ερ-

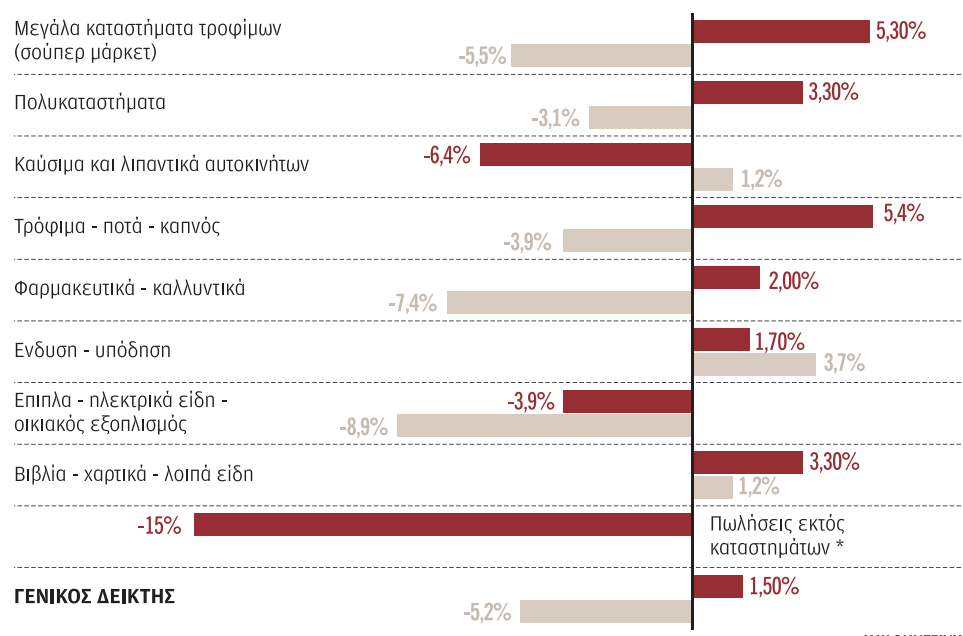

Η εξέλιξη των πωλήσεων στο λιανεμπόριο

(Απρίλιος 2023-Απρίλιος 2022)

■ Μεταβολή δείκτη κύκλου εργασιών
■ Μεταβολή δείκτη όγκου

* Για τις πωλήσεις εκτός καταστημάτων δεν υπολογίζεται δείκτης όγκου

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

γαλίο που διαθέτει αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση, εάν ήθελε να ισχύσει τυπικά από σήμερα η παράταση των δύο μέτρων, είναι η πράξη νομοθετικού περιεχομένου, καθώς πρόκειται για μέτρα που έχουν θεσμοθετηθεί με νόμο και δεν μπορεί να υπάρξει παράτασή τους με απλή υπουργική απόφαση. Σε καμία περίπτωση, ωστόσο, δεν θα ήθελε από την πρώτη στιγμή η κυβέρνηση να καταφύγει σε ένα τόσο «βαρύ» νομοθετικό εργαλείο, επισήμαναν στην «Κ» αρμόδιες πηγές. «Το «καλάθι» έχει κουράσει και τον καταναλωτή. Με διοικητικό τρόπο όλες οι αλυσίδες επενδύουν σημαντικά σε παροχές σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων. Το γεγονός ότι η κερδοφορία του κλάδου είναι περιορισμένη δεν επιτρέπει να επενδύουν όπως θα ήθελαν σε παροχές σε άλλες κατηγορίες προϊόντων, αναλόγως με το προφίλ των καταναλωτών που έχει κάθε αλυσίδα. Εδώ δημιουργείται μια στρέβλωση», επισήμανε μιλώντας στην «Κ» ο κ. Απόστολος Πεταλάς, γενικός διευθυντής της νεοσύστατης Ένωσης Σούπερ Μάρκετ

Ελλάδας, προσθέτοντας χαρακτηριστικά: «Το μέτρο κλείνει επτά μήνες και με την παράταση μοιάζει πλέον τακτικό αντί για έκτακτο». Ο ίδιος, βεβαίως, τόνισε ότι «εφόσον η κυβέρνηση το ζητήσει, οι αλυσίδες θα το εφαρμόσουν». Αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι στην αρχική γνωμοδότησή της για το «καλάθι του νοικοκυριού» τον περασμένο Νοέμβριο η Επιτροπή Ανταγωνισμού είχε υποστηρίξει μεταξύ άλλων ότι «παρά τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, οι οποίες δύνανται να προκληθούν από το μέτρο, αυτό κρίνεται αναλογικό ενόψει της παρούσης δύσκολης συγκυρίας για τους καταναλωτές και δεδομένης της προσωρινότητάς του έως 31.3.2023».

Οι τιμές στα είδη διατροφής παραμένουν υψηλές συνολικά στην Ευρωζώνη, με τον πληθωρισμό των τροφίμων να εκτιμάται από τη Eurostat ότι τον Ιούνιο διαμορφώθηκε σε 11,7%. Αναλυτικά στοιχεία για κάθε χώρα δεν είναι ακόμη διαθέσιμα. Η συνέχιση της ακρίβειας έχει άμεση επίπτωση στην καταναλωτική ζήτηση, όπως μαρτυρούν τα στοιχεία που

ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) για την εξέλιξη των πωλήσεων στο λιανεμπόριο. Ο συνολικός τζίρος αυξήθηκε τον Απρίλιο του 2023 σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2022 μόλις κατά 1,3%, με τον όγκο πωλήσεων (κύκλος εργασιών σε σταθερές τιμές) να υποχωρεί κατά 5,2% σε ετήσια βάση. Σημειώνεται ότι το Πάσχα πέρυσι και φέτος γιορτάστηκε τον Απρίλιο με μόλις μία εβδομάδα διαφορά. Μείωση του όγκου πωλήσεων καταγράφεται, μάλιστα, σε όλες τις επιμέρους βασικές κατηγορίες του λιανεμπορίου, με εξαίρεση τα πρατήρια καυσίμων (αύξηση κατά 1,2% σε ετήσια βάση).

Στα σούπερ μάρκετ η μείωση του όγκου πωλήσεων ήταν τον Απρίλιο 5,5%, με την αύξηση του τζίρου να είναι 5,3%, καθαρά δηλαδή πληθωριστική. Ανάλογη ήταν η εικόνα και στα λοιπά καταστήματα τροφίμων, με αύξηση του τζίρου κατά 5,4% και μείωση του δείκτη όγκου κατά 3,9%. Μειωμένος κατά 3,7% ήταν ο όγκος πωλήσεων στην ένδυση - υπόδηση, με τον τζίρο να καταγράφει αύξηση 1,7%.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ
06.04 - 03.09
2023

ΜΥΘΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ
ΑΡΙΑΔΝΗ - ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

ΜΥΤΗ UNBOUND
ARIADNE - ANDROMEDA

Λεβέντιος Πινακοθήκη
A.G. LEVENTIS GALLERY

leventisgallery.org

Αναστασία Γ. Λεβέντιου
1097 Λευκωσία, Κύπρος, Τ. +357 22688838

ΘΕΡΙΝΟ SUMMER
ΣινεμάCinema
από το Θέατρο Ριάλτο by Rialto Theatre

@ Χώρος Στάθμευσης ΣΕΚ
SEK Parking Space

18/ Ο Αξιαγάπητος κύριος Τροχίδης
Raoul Taburin
France, 2018
Pierre Godeau

21/ Κλέφτες Καταστημάτων
Shoplifters
Japan, 2018
Kore-eda Hirokazu

23/ Μην φεύγεις, Βάντα! My Wonderful Wanda
Switzerland, 2020
Bettina Oberli

25/ Tár
USA, 2022
Todd Field

28/ Lola and the Sea
Belgium, 2019
Laurent Micheli

Όλες οι ταινίες θα προβάλλονται στην αυθεντική τους γλώσσα με υπότιτλους στα ελληνικά και αγγλικά
All films will be screened in their original language with Greek and English subtitles.

Εμπόρι / Supported by: Μεγάλοι Χορηγοί / Major Sponsors: ΣΕΚ, ONAN, ITC, ΠΙΚ, BSN, 85, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, eventpro

Εισιτήρια / Tickets € 8
77 77 77 45
rialto.interticket.eu
@rialto / rtpn - fr 10:00-15:00

Οι 8 προτάσεις του Στουρνάρα για την οικονομία

Εμφαση στην επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων 2% του ΑΕΠ, στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και στις μεταρρυθμίσεις

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Την ανάγκη άσκησης συνετής δημοσιονομικής πολιτικής, που θα αποσκοπεί στην επίτευξη κυκλικών διορθωμένων πρωτογενών πλεονασμάτων της τάξης του 2% του ΑΕΠ, προέταξε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, στην πρώτη δημόσια τοποθέτησή του μετά τις εκλογές, στο πλαίσιο της έκθεσης Νομισματικής Πολιτικής.

Τόνισε, επίσης, τη σημασία της αποτελεσματικής καταπολέμησης της εκτεταμένης φοροδιαφυγής, ένα θέμα που ο ίδιος είχε αναδείξει κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, όταν είχε αναφέρει ότι τα δηλωθέντα εισοδήματα είναι 80 δισ. ευρώ και η κατανάλωση 140 δισ. ευρώ. Η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και η ενίσχυση των επενδύσεων ήταν επίσης ψηλά στις παραρτήσεις του κεντρικού τραπεζιού, με στόχο την εδραίωση της αξιοπιστίας της οικονομίας, την ανάπτυξη και υπέρβαση της επενδυτικής βαθμίδας, και τέλος την πραγματική σύγκλιση με την Ε.Ε. και την κοινωνική συνοχή.

Οι προβλέψεις της έκθεσης της ΤτΕ κινούνται περίπου στο ίδιο μήκος κύματος –λίγο πιο συντηρητικά– με αυτές του Προγράμματος Σταθερότητας, που κατέθεσε η κυβέρνηση στο τέλος Απριλίου στην Ε.Ε.: Βλέπουν ρυθμό ανάπτυξης 2,2% φέτος, 3% το 2024 και 2,7% το 2025, έναντι κυβερνητικών προβλέψεων 2,3%, 3% και 3% αντίστοιχα. Για τον πληθωρισμό προβλέπουν 4,3% φέτος, 3,8% το 2024 και 2,3% το 2025, έναντι 4,5%, 2,4% και 2% αντίστοιχα των προβλέψεων της κυβέρνησης.

Ο κ. Στουρνάρας σημείωσε ότι η αυξημένη αβεβαιότητα για τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους μακροπρόθεσμα δεν αφήνει περιθώρια δημοσιονομικής χαλάρωσης έναντι των στόχων. Κι αυτό

Η αυξημένη αβεβαιότητα για τη βιωσιμότητα του χρέους μακροπρόθεσμα δεν αφήνει περιθώρια δημοσιονομικής χαλάρωσης.

γιατί σταδιακά θα αυξάνεται η αναχρηματοδότηση του χρέους με όρους αγοράς και αντίστοιχα η έκθεση του ελληνικού Δημοσίου στον επιτοκιακό κίνδυνο και στον κίνδυνο αγοράς. Επίσης επισήμανε ότι μεσοπρόθεσμα θα αποδυναμώνεται η αρχικά ευεργετική επίδραση του πληθωρισμού στη μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, επομένως η μείωσή του επιβάλλει την επιστροφή σε πρωτογενή πλεονάσματα.

Πέρα από το θέμα του χρέους, ωστόσο, υπέρ της περιοριστικής κατεύθυνσης της δημοσιονομικής πολιτικής συνηγορεί και η ανάγκη αντιμετώπισης των υψηλών πληθωριστικών πιέσεων. Όπως είπε, σε αντίθετη περίπτωση θα μπορούσε να καταστεί αναγκαία η περαιτέρω αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής, με αρνητικές προεκτάσεις στην οικονομική δραστηριότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο, της τιθάσευσης του πληθωρισμού, πρότεινε άλλωστε και μισθολογικές αυξήσεις, συνεπείς με τον μεσοπρόθεσμο στόχο του πληθωρισμού.

Παράλληλα, ο κεντρικός τραπεζίτης έθιξε το θέμα των υψηλών περιθωρίων κέρδους των εταιρειών, καθώς και «των οριζών ολιγοπωλιακών συνθηκών σε συγκεκριμένες αγορές αγαθών και υπηρεσιών», και των στρεβλώσεων στην αγορά ενέργειας. Μάλιστα ζήτησε παρεμβάσεις και ελέγχους, ώστε να αποφευχθούν υπερβολικές αυξήσεις τιμών, και σε βάθος χρόνου βελτίωση των συν-

Ο κεντρικός τραπεζίτης έθιξε το θέμα των υψηλών περιθωρίων κέρδους των εταιρειών, καθώς και «των οριζών ολιγοπωλιακών συνθηκών σε συγκεκριμένες αγορές αγαθών και υπηρεσιών», και των στρεβλώσεων στην αγορά ενέργειας. Μάλιστα ζήτησε παρεμβάσεις και ελέγχους, ώστε να αποφευχθούν υπερβολικές αυξήσεις τιμών.

θηκών ανταγωνισμού.

Στις προκλήσεις με τις οποίες είναι αντιμέτωπη η οικονομία ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κατέγραψε, επίσης, το υψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και το υψηλό ιδιωτικό χρέος, την υψηλή ανεργία και την αναντιστοιχία ζητούμενων και προσφε-

ρόμενων θέσεων εργασίας, αλλά και την αντιμετώπιση χρόνιων αδυναμιών της ελληνικής οικονομίας. Τέτοιες αδυναμίες, που περιορίζουν την ανταγωνιστικότητα και δημιουργούν ανικίνητρα στην πραγματοποίηση επενδύσεων, είναι μεταξύ άλλων οι καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης, η γραφειοκρατία, η υστέρηση σε βασικές

υποδομές, αλλά και το χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας.

Ο κ. Στουρνάρας διατύπωσε 8 προτάσεις πολιτικής που προφανώς απευθύνονται στη νέα κυβέρνηση:

1. Υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ώστε να ενισχυθούν η συνολική παραγωγι-

κόττητα, ο ρυθμός αύξησης του δυναμικού προϊόντος και η διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα.

2. Αποτελεσματική και ταχεία αξιοποίηση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. και από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την τόνωση των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων. Σε αυτό το θέμα η έκθεση σημειώνει ότι ενώ οι επιδόσεις στην απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης είναι υψηλές, οι εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις παρουσιάζουν καθυστερήσεις. «Ειδικότερα», αναφέρει, «μέχρι το τέλος του 2022 οι μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό προς φορείς της γενικής κυβέρνησης ανέρχονταν σε 3,1 δισ. ευρώ, εκ των οποίων μόλις το 1,3 δισ. ευρώ είχε καταβληθεί στις επιχειρήσεις, αντανάκλωντας περιορισμούς των φορέων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ως προς τη διοικητική διεκπεραίωση και την υλοποίηση των σχεδίων. Αναφορικά με τα δάνεια αντίστοιχα, οι εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις ανέρχονταν σε 450 εκατ. ευρώ έως το τέλος Απριλίου 2023».

3. Αντιμετώπιση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας.

4. Περαιτέρω μείωση του λόγου δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ.

5. Διασφάλιση της περαιτέρω αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού.

6. Περαιτέρω υποχώρηση του ποσοστού της ανεργίας και αντιμετώπιση των προβλήματος της αναντιστοιχίας μεταξύ των ζητούμενων και προσφερόμενων θέσεων εργασίας.

7. Επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και της απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα.

8. Περαιτέρω ενδυνάμωση του τραπεζικού συστήματος.

Στο 10,8% υποχώρησε η ανεργία τον Μάιο

Κάτω από το ψυχολογικό όριο του 11%, στο 10,8%, έπεσε το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα μας τον Μάιο, παρουσιάζοντας αξιοσημείωτη μείωση σε σχέση με το 12,7% τον Μάιο του 2022, αλλά και σε σχέση με το αναθεωρημένο προς τα άνω 11,3% τον Απρίλιο 2023. Η μείωση αυτή, που συμπίπτει με την έναρξη της τουριστικής περιόδου, δημιουργεί αύξηση των προσδοκιών για περαιτέρω μείωση της ανεργίας κάτω από το 10% σε συντομότερο χρόνο από αυτόν που αρχικά είχε προβλέψει το οικονομικό επιτελείο, αλλά και οι διεθνείς ευρωπαϊκοί οργανισμοί.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι άνεργοι τον Μάιο ανήλθαν στις 506.184, σημειώνοντας μείωση κατά 95.166 σε σχέση με τον Μάιο 2022 (15,8%) και κατά 23.861 σε σχέση με τον Απρίλιο 2023 (4,5%). Οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 22.512 ή 0,5% μέσα σε έναν μήνα, φθάνοντας τα 4.186.179. Μεγαλύτερη ήταν η αύξηση σε σχέση με τον Μάιο του 2022, της τάξης του 1,1% ή κατά 45.901 άτομα. Αμελητέα ήταν από

μήνα σε μήνα η μεταβολή όσον αφορά τα άτομα κάτω των 75 ετών, που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό, ήτοι στα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία. Συγκεκριμένα, σε σχέση με τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους μειώθηκαν κατά 996, φθάνοντας τον Μάιο του 2023 τα 3.111.516. Σε σχέση με τον Μάιο του προηγούμενου έτους υπήρξε αύξηση της τάξης του 0,6% ή κατά 18.599 άτομα. Όπως κάθε μήνα, έτσι και τον Μάιο του 2023 το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες ήταν σχεδόν διπλάσιο από αυτό των ανδρών. Συγκεκριμένα διαμορφώθηκε σε 14,4% από 16,6% τον Μάιο πέρυσι και έναντι 7,9% των ανδρών φέτος και 9,6% πέρυσι. Η ανεργία, τέλος, εξακολουθεί και πλήττει τους νέους σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό απ' ό,τι τους μεγαλύτερους σε ηλικία. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην ηλικιακή ομάδα μεταξύ 15 και 24 ετών το ποσοστό της ανεργίας ανήλθε τον περασμένο Μάιο σε 24% από 32,7% τον Μάιο του 2022, ενώ στις ηλικίες μεταξύ 25 και 74 ετών ήταν 10,1% από 11,6% έναν χρόνο πριν.

Πώς θα δοθούν αυξήσεις μισθών 700 εκατομμυρίων ευρώ στο Δημόσιο

Στο επίκεντρο νεοεισερχόμενοι, υπάλληλοι με θέση ευθύνης και όσοι έχουν παιδιά

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΠΟΥ

Αγώντας δρόμο στο οικονομικό επιτελείο, ώστε οιλλαγές στο ενιαίο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων να «κλειδώσουν» μέσα στις επόμενες εβδομάδες και οι νέες διατάξεις να συμπεριληφθούν στο πρώτο πολυνομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών.

Στο υπουργείο Οικονομικών κρατούν κλειστά τα χαρτιά τους ενόψει της αλλαγής των προγραμματικών δηλώσεων. Με δεδομένο όμως τον δημοσιονομικό χώρο από τον προϋπολογισμό του 2024 που θα διατεθεί –700 εκατ. ευρώ θα δοθούν για τις μεικτές αυξήσεις, ενώ το καθαρό κόστος για τον προϋπολογισμό θα είναι 500 εκατ. ευρώ, καθώς το Δημόσιο θα εισπράξει περισσότερους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές– θα επιχευθεί να ικανοποιηθούν δύο στόχοι ταυτόχρονα:

Πρώτον, να δουν αύξηση στις μεικτές αποδοχές τους όλοι οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο οι οποίοι είναι και οι μόνοι που δεν έχουν δει ακόμη τους μισθούς τους να αλλάζουν. Και δεύτερον, το ενιαίο μισθολόγιο να γίνει πιο «ελκυστικό» για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων οι οποίες βρίσκονται στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής:

1. Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τους νεοεισερχόμενους και όσους κατατάσσονται στα χαμηλότερα κλιμάκια του ενιαίου μισθολογίου. Ο εισαγωγικός μισθός στο Δημόσιο σήμερα ανέρχεται στα 780 ευρώ για τα άτομα υποχρεωτικής εκπαίδευσης, στα 858 ευρώ για τους εργαζόμενους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα 1.037 ευρώ για τους τεχνολογικούς και στα 1.092 ευρώ για τους πανεπιστημιακούς εκπαιδευμένους. Τα 780 ευρώ, που είναι και ο ελάχιστος μισθός στο Δημόσιο, παραμένει αμετάβλητος από το μακρινό πλάνο 2011, όταν άρχισαν να πέφτουν βροχή οι περικοπές στους μισθούς του Δημοσίου. Μελετάται η απελευθέρωση του κατώτατου μισθού.

2. Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει αυτούς που καταλαμβάνουν θέσεις ευθύνης. Με τα σημερινά δεδομένα, η ανάληψη ευθύνης στο Δημόσιο αποζημιώνεται μόνο με το επίδομα θέσης το οποίο ανέρχεται στα 290 ευρώ μεικτά για τους προϊστάμενους τμημάτων, στα 350 ευρώ μεικτά για τους προϊσταμένους υποδιευθύνσεων, στα 450 ευρώ για τους προϊσταμένους διευθύνσεων και στα 1.000 ευρώ για τους προϊσταμένους γενικών διευθύνσεων. Η αύξηση του επιδόματος θέσης είναι ένα από τα σενάρια που επίσης έχουν εξεταστεί και πριν από τις εκλογές.

Αύξηση στις μεικτές αποδοχές τους θα δουν όλοι οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο. Το καθαρό κόστος για τον προϋπολογισμό θα είναι 500 εκατ. ευρώ, καθώς το Δημόσιο θα εισπράξει περισσότερους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές.

Μελετάται η αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού, που σήμερα είναι στα €780.

3. Η 3η ομάδα περιλαμβάνει τους εργαζόμενους με παιδιά. Το σκεπτικό που συνοδεύει το σενάριο να αυξηθεί το επίδομα παιδιών είναι το αντίστοιχο που οδήγησε και στη λήψη της απόφασης για αύξηση της έκπτωσης φόρου για τις οικογένειες με παιδιά. Και στο ενιαίο μισθολόγιο –όπως συμβαίνει και με τη φορολογική νομοθεσία– η απόσταση του επιδόματος ανάμεσα σε αυτούς που έχουν ένα και δύο παιδιά είναι πολύ μικρή. Οι έχοντες ένα προστατευόμενο τέκνο λαμβάνουν 50 ευρώ, ενώ οι έχοντες δύο λαμβάνουν 70 ευρώ (σ.σ. αντίστοιχα το επίδομα για τους τριτέκνους είναι 120 ευρώ). Έχει πέσει στο τραπέζι η πρόταση να υπάρξει μια μικρότερη αύξηση στο επίδομα τέκνου για όσους έχουν ένα παιδί (π.χ. από τα 50 ευρώ στα 70 ευρώ) και μια μεγαλύτερη αύξηση για όσους έχουν δύο παιδιά (π.χ. από τα 70 ευρώ στα 120 ευρώ) και για όσους

έχουν τρία ή περισσότερα παιδιά (π.χ. από τα 120 στα 170 ευρώ για τους τριτέκνους). Αν υιοθετηθεί αυτή η λύση, θα συνδυαστεί με την αύξηση της έκπτωσης φόρου για τους γονείς με παιδιά, οπότε οι δημόσιοι υπάλληλοι με ανήλικα θα λάβουν μια ουσιαστική καθαρή αύξηση στις αποδοχές τους.

Το κυβερνητικό πρόγραμμα προβλέπει ότι το δημοσιονομικό κόστος για το ενιαίο μισθολόγιο θα παραμείνει σταθερό στα 500 εκατ. ευρώ για όλη την 4ετία. Αυτό σημαίνει ότι οι μεταβολές που θα αποφασιστούν θα διατηρηθούν σε ισχύ χωρίς πρόσθετες παρεμβάσεις για όλη την 4ετία. Οι όποιες πρόσθετες αυξήσεις στο Δημόσιο θα προέλθουν από τις ωριμάνσεις και τις αλλαγές μισθολογικού κλιμακίου.

Την οριστική εικόνα του νέου μισθολογίου στο Δημόσιο αναμένεται ότι θα δώσει ο πρωθυπουργός κατά την άφιξη των προγραμματικών δηλώσεων της κυβέρνησης.

Τόσο προεκλογικά όσο και μετεκλογικά έχουν γίνει πολλά σενάρια για να αξιοποιηθεί ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος των 700 εκατ. ευρώ (μεικτά με τέτοιο τρόπο ώστε και να πάρουν

όλοι αύξηση, αλλά και να υπάρξει καλύτερη μεταχείριση όσων απάγονται στις τρεις κατηγορίες που προαναφέρθηκαν. Αλλωστε, οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν υποστεί και τις μνημονιακές περικοπές στον μισθό τους, αλλά και τις μεγάλες απώλειες πραγματικού εισοδήματος κατά την τελευταία διετία. Με τον πληθωρισμό διεισδύει να «τρέξει» με 15%, αλλά και τον πληθωρισμό των τροφίμων με 25%, η ζημία έχει περάσει ολόκληρη στην αγοραστική δύναμη των δημοσίων υπαλλήλων, δεδομένου ότι το μόνο «αντάλλαγμα» που έχει δοθεί μέχρι στιγμής είναι η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης (και αυτή με καθυστέρηση σε σχέση με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα).

Ο λόγος για τον οποίο το «μεικτό» δημοσιονομικό κόστος είναι 700 εκατ. ευρώ και το καθαρό περιορίζεται στα 500 εκατ. ευρώ είναι η μη τιμαριθμική αναπροσαρμογή της φορολογικής κλίμακας. Για τους περισσότερους δημοσίων υπαλλήλους το 20%-30% της όποιας αύξησης θα παρακρατηθεί από την εφορία, ενώ περισσότερες θα είναι οι κρατήσεις και για τις ασφαλιστικές εισφορές.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου Υποβολή αιτημάτων για μειωμένα δικηγορικά έξοδα για υποθέσεις εξυγίανσης και αξιολογίων

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανακοινώνει ότι θα δέχεται αιτήματα για καταβολή μειωμένων δικηγορικών εξόδων από πρόσωπα που έχουν καταχωρήσει αγωγή εναντίον της ΚΤΚ σε σχέση με θέματα εξυγίανσης και αξιολογίων της Τράπεζας Κύπρου ή/και της Λαϊκής Τράπεζας. Αιτήματα μπορούν να υποβάλλονται αναφορικά με:

- Αγωγές που εκκρεμούν εναντίον της ΚΤΚ και πρόκειται να αποσυρθούν,
- Αγωγές που έχουν αποσυρθεί εναντίον της ΚΤΚ και εκκρεμεί η καταβολή των δικηγορικών εξόδων που έχουν επιδικαστεί υπέρ της ΚΤΚ, και
- Αγωγές που έχουν εκδικαστεί και εκδόθηκε απόφαση υπέρ της ΚΤΚ και εκκρεμεί η καταβολή των επιδικασθέντων δικηγορικών εξόδων στην ΚΤΚ.

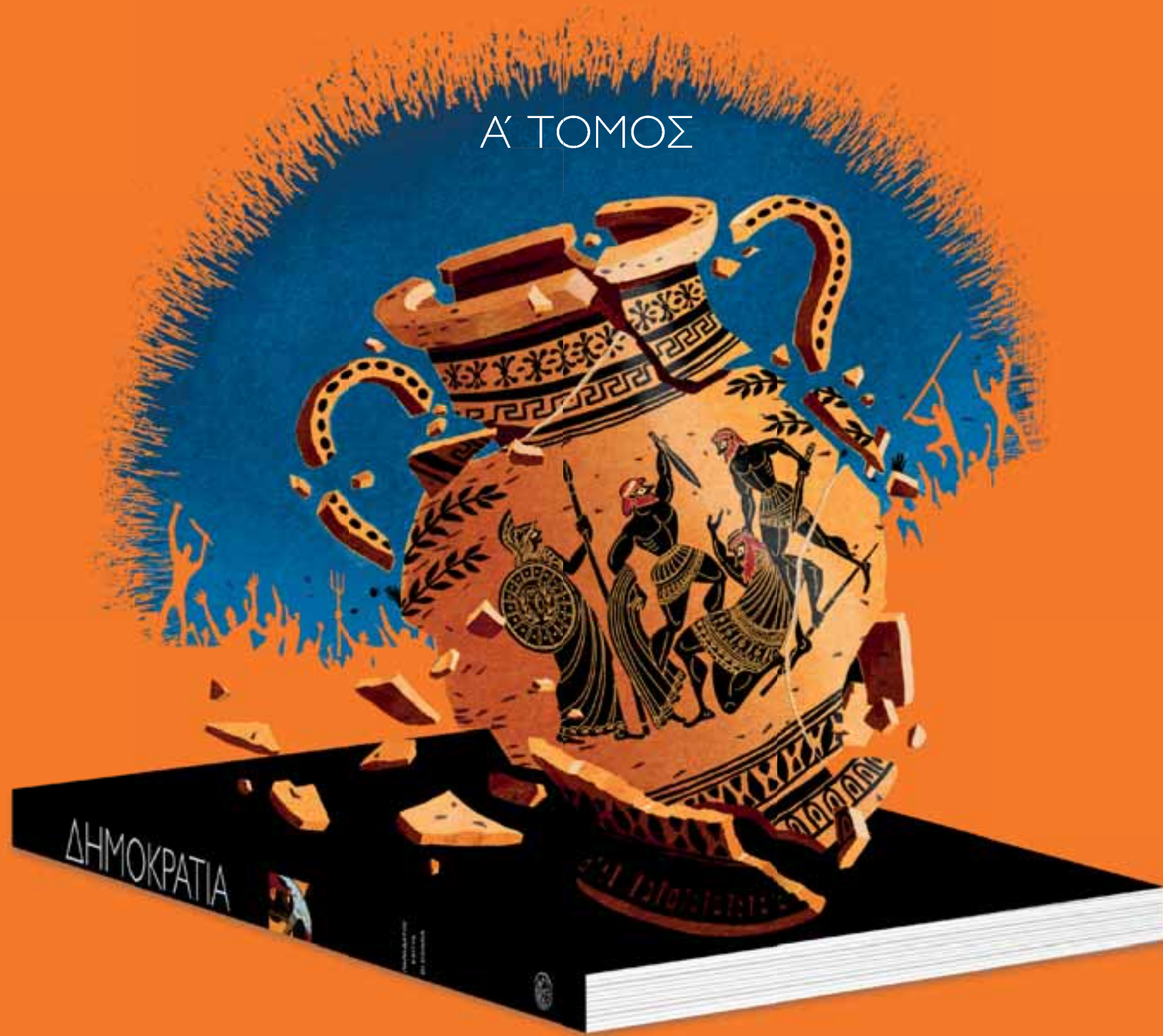
Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν αίτημα στην ΚΤΚ μέσω ειδικού Εντύπου, το οποίο θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ στις 10 Ιουλίου 2023. Το αίτημα πρέπει να υποβληθεί εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης των Εντύπων στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ, δηλαδή μέχρι τις 8 Σεπτεμβρίου 2023 και ώρα 14:30.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να απευθυνθούν στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ www.centralbank.cy και στο τηλέφωνο 22714600.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η περιπέτεια της γέννησης
της δημοκρατίας σε δύο τόμους

Α ΤΟΜΟΣ

Μυθοπλασία και ιστορία σε ένα
από τα πιο καθηλωτικά ελληνικά graphic novels
της τελευταίας δεκαετίας

ΚΥΡΙΑΚΗ
09/07

Η αναβίωση ρύθμισης χρεών ξεμπλοκάρει τη συνταξιοδότηση

Στην αναβίωση των 72 ή 120 δόσεων μπορούν έως το τέλος Ιουλίου να συμμετάσχουν και οι οφειλότες που έχουν υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης, ώστε επαναρυθμίζοντας τα χρέη τους, να καταφέρουν να λάβουν τη σύνταξή τους. Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ, που εκδόθηκε έπειτα από διευκρινιστικά ερωτήματα των υπηρεσιών του φορέα προς το υπουργείο Εργασίας, ξεκαθαρίζει ότι αφού προβλεπόταν δικαίωμα συνταξιοδότησης με υπαγωγή του υποψηφίου συνταξιούχου στη ρύθμιση των 120 δόσεων, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν και όσοι έχασαν τη ρύθμιση των 120 δόσεων έως

και τα όσα προβλέπονται ως προς το ύψος της οφειλής τους.

Συγκεκριμένα, ο νόμος ορίζει ότι οφειλότες μπορούν να βγουν στη σύνταξη, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρώσουν εφάπαξ τη διαφορά πάνω από τις 20.000 ευρώ, ενώ το ποσό των 20.000 ευρώ μπορούν να το εξοφλήσουν σε έως 60 δόσεις, με το ποσό να παρακρατείται από τη σύνταξή τους. Για τον τ. ΟΓΑ, η σύνταξη καταβάλλεται από την προβλεπόμενη ημερομηνία, εφόσον το οφειλόμενο ποσό που προκύπτει μόνο από την υπαγωγή στην ασφάλιση του τρέως φορέα δεν είναι μεγαλύτερο των 6.000 ευρώ. Τυχόν οφειλές από αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης δεν περιλαμβάνονται στο όριο αυτό, αλλά περιλαμβάνονται στο γενικό όριο 20.000 ευρώ και η παρακράτηση των οφειλών ανεξάρτητα εάν προέρχονται από μη καταβολή εισφορών ή αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης.

Πλέον, με το νέο έγγραφο του ΕΦΚΑ ξεκαθαρίζεται ότι σε όσους έχουν απολέσει τις ασφαλιστικές ρυθμίσεις των 120 ή των 72 δόσεων έως την 1η Φεβρουαρίου 2023, δίνεται η δυνατότητα να τις αναβιώσουν, καταβάλλοντας δύο μηνιαίες δόσεις που καλύπτουν τις δύο παλαιότερες οφειλόμενες δόσεις. Το περιθώριο που έχουν είναι –όπως και όλοι οι υπόλοιποι– έως τις 31 Ιουλίου 2023. Οι δόσεις που έχουν απολεσθεί μεταφέρονται, έντοκα, στο τέλος της ρύθμισης.

Βασική προϋπόθεση για την αναβίωση της χαμένης ρύθμισης, εκτός από την υποβολή της αίτησης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, είναι οι οφειλές να μην έχουν υπαχθεί μετά την απόλεια της ρύθμισης είτε σε ρύθμιση οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού του Ν. 4469/2017 είτε σε ρύθμιση οφειλών του Ν. 4738/2020 («δευτέρα ευκαιρία»). Επιπροσθέτως, ο οφειλόμενος δεν πρέπει να έχει άλλες ληξιπρόθεσμες και μη ρυθμιζόμενες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ. Αν έχει και άλλες ληξιπρόθεσμες οφειλές, η αναβίωση της ρύθμισης συντελείται υπό την προϋπόθεση ότι αυτές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση που τρεπείται.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Σύμφωνα με την εγκύκλιο, ο οφειλόμενος δεν πρέπει να έχει άλλες ληξιπρόθεσμες και μη ρυθμιζόμενες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ.

την 1η Φεβρουαρίου 2023, εφόσον υποβάλουν αίτηση επανένταξης σε αυτή έως το τέλος Ιουλίου.

Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για χορήγηση σύνταξης στον ΕΦΚΑ, η οποία εκκρεμεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, εφόσον υπαχθούν στη νέα ρύθμιση, είναι δυνατή η συνταξιοδότησή τους από την προβλεπόμενη ημερομηνία, εφόσον τρουνται

Στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας 12ετίας η ανεργία

Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι της ΔΥΠΙΑ μειώθηκαν τον Μάιο σε 854.181

ΤΗΣ ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Με ρυθμούς... πρωταθλήτριας κινείται η απασχόληση στη χώρα μας τους τελευταίους μήνες, με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΠΙΑ) να δείχνουν πως τον Μάιο ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων μειώθηκε δραστηρικά, φθάνοντας σε προ κρίσης επίπεδα, σχεδόν αντίστοιχα με αυτά του Μαΐου 2011. Τα ευνοϊκά στοιχεία έρχονται να προστεθούν σε αυτά του συστήματος «Εργάνη» για το πρώτο τετράμηνο του έτους (εν αναμονή των στοιχείων Μαΐου), σύμφωνα με τα οποία το ισοζύγιο απασχόλησης κατέγραψε ρεκόρ, ενώ και τον Απρίλιο ήταν το δεύτερο υψηλότερο από το 2001 που καταγράφονται στοιχεία.

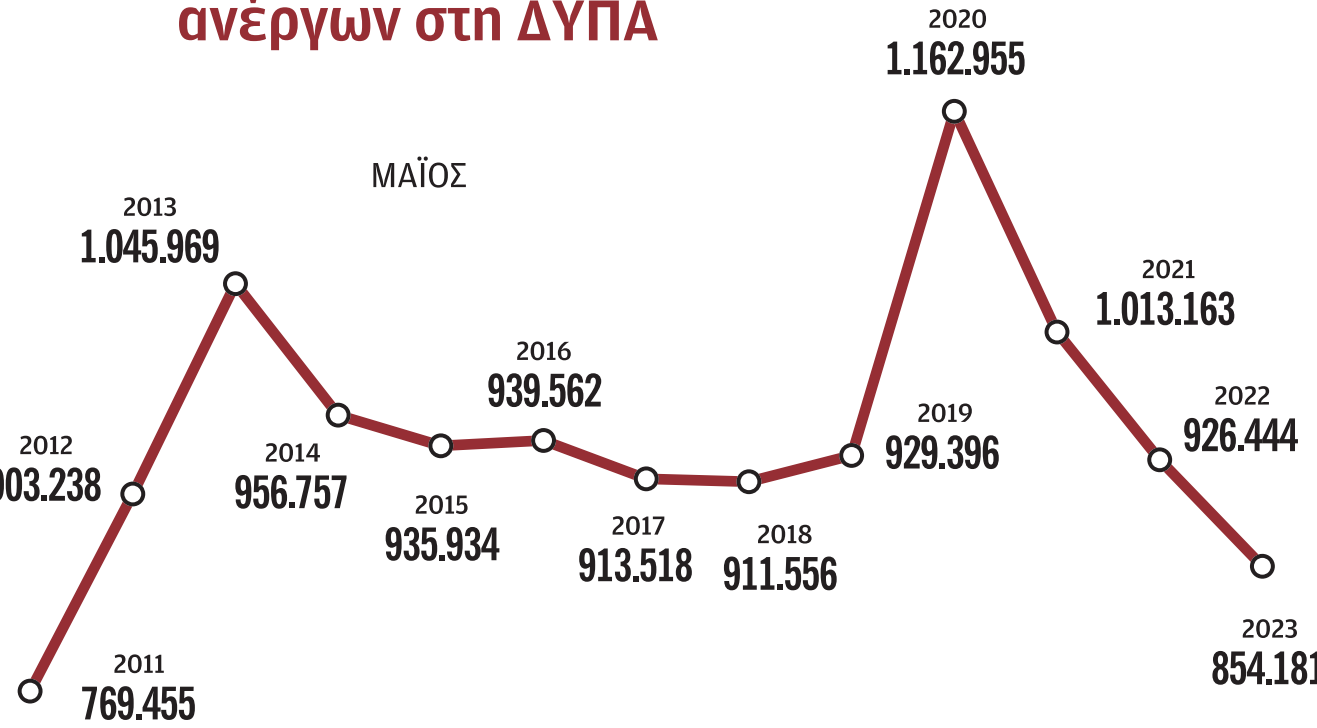
Η έναρξη της τουριστικής σεζόν και οι προσδοκίες για κίνηση αντίστοιχη με αυτήν του 2019 αύξησαν τις προ-

Η έναρξη της τουριστικής σεζόν και οι προσδοκίες για ισχυρή κίνηση αύξησαν τις προσλήψεις.

σλήψεις ανέργων, με αποτέλεσμα –και παρά την αύξηση των απολύσεων στους εκπαιδευτικούς λόγω της λήξης της σχολικής χρονιάς– ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων να πέσει στις 854.181, μειωμένος κατά 72.263 άτομα (-7,8%) σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους και κατά 73.612 άτομα (-7,9%) σε σχέση με τον Απρίλιο.

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι κάτω από 900.000 ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων είχε να πέσει από τον Μάιο του 2011, πριν από το ξέσπασμα της δημοσιογραφικής κρίσης, όταν οι άνεργοι στον τότε ΟΑΕΔ ανέρχονταν στις 769.455. Στη συνέχεια, με εξαίρεση το 2012 που εκτοξεύθηκαν πάνω από ένα εκατομμύριο, κινήθηκαν περίε των 910.000-930.000, για να πάρουν εκ νέου ανοδική πορεία προς το ένα εκατομμύριο τον Μάιο του 2020, αλλά και το 2021. Τον Μάιο του προηγούμενου έτους οι εγγεγραμμένοι στη ΔΥΠΙΑ άνεργοι ήταν 926.444 και φέτος έπεσαν κάτω από

Η πορεία των εγγεγραμμένων ανέργων στη ΔΥΠΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δουλέψαμε 14 λιγότερες μέρες φέτος για το κράτος σε σχέση με περσινι

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Απελευθερωμένοι από σήμερα είναι οι Έλληνες φορολογούμενοι (πολίτες και επιχειρήσεις), έχοντας καλύψει τους φόρους και τις ασφαλιστικές εισφορές που πρέπει να αποδώσουν στο κράτος το 2023. Εκατόν εβδομήντα μία ημέρες εργαστήκαμε για να πληρώσουμε 86,8 δισ. ευρώ, ποσό που είναι σχεδόν διπλάσιο από αυτό που καταβάλλουν τα νοικοκυριά για την κάλυψη των βασικών τους αναγκών. Αν συσυπολογιστεί το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο αντιπροσωπεύει μελλοντικούς φόρους, τότε η ημέρα φορολογικής ελευθερίας για το 2023 θα έρθει σε 7 ημέρες και συγκεκριμένα την 28η Ιουνίου. Ωστόσο, αυτό που προκύπτει από τη φετινή έκθεση του Κέντρου Φιλελευθέρων Μελετών είναι ότι η ημέρα φορολογικής ελευθερίας έρχεται φέτος 14 ημέρες νωρίτερα σε σχέση με το 2022 (5 Ιουλίου).

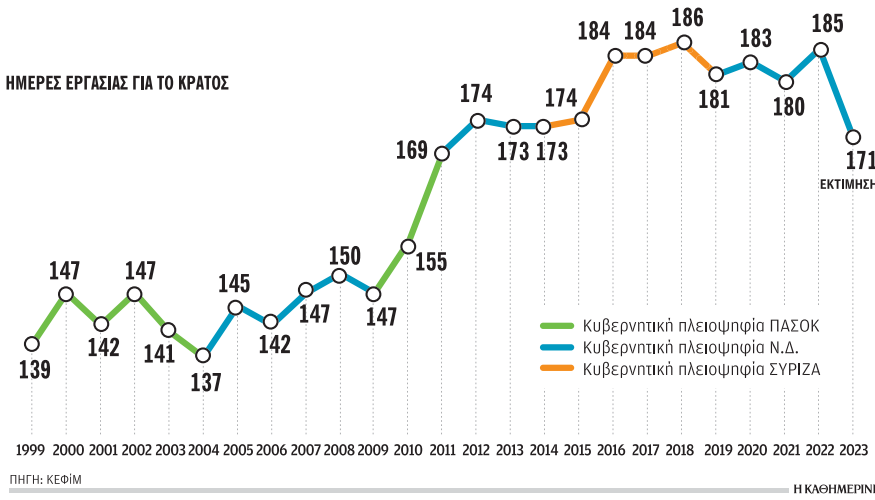
Οι 171 ημέρες εργασίας για το κράτος που προβλέπονται για το 2023 είναι η χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση από το 2011, όταν το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 169 ημέρες. Αν συσυπολογιστεί το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, τότε οι 178 ημέρες εργασίας για το κράτος που προβλέπονται για το 2023 είναι η χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση από το 2007, όταν το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 177 ημέρες.

Στα 86,8 δισ. ο λογαριασμός Όπως προαναφέρθηκε, φέτος πληρώσαμε στο ελληνικό κράτος φόρους και εισφορές ύψους 86,8 δισ., τα οποία κατανέμονται ως εξής:

- 32 δισ. ευρώ από έμμεσους φόρους.
- 17,8 δισ. ευρώ από άμεσους φόρους.
- 26,1 δισ. ευρώ από ασφαλιστικές εισφορές.
- 170 εκατ. ευρώ από φόρους επί του κεφαλαίου.

Σύμφωνα με την έρευνα του ΟΟΣΑ, η ικανοποίηση των Ελλήνων πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες την εποχή της πανδημίας είναι από τις χαμηλότερες ανάμεσα στις ανεπτυγμένες οικονομίες, ιδιαίτερα τη στιγμή που η φορολογική επιβάρυνση στην Ελλάδα παρέμεινε υ-

Η εξέλιξη της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας

Χρειάστηκαν 171 ημέρες εργασίας το 2023, από 185 το 2022, για να πληρωθούν οι ασφαλιστικές εισφορές και οι φόροι.

ψηλή. Πιο συγκεκριμένα, οι Έλληνες πολίτες είχαν το χαμηλότερο ποσοστό ικανοποίησης από τις υπηρεσίες του κράτους στο εκπαιδευτικό σύστημα (36%) ανάμεσα σε 35 ανεπτυγμένες οικονομίες.

Η ίδια δυσάρεσκη επικρατεί και από την παροχή υπηρεσιών από το σύστημα υγείας, καθώς οι Έλληνες πολίτες είχαν το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό ικανοποίησης ανάμεσα σε 36 ανεπτυγμένες οικονομίες, με τη χειρότερη επίδοση να καταγράφεται στην Πολωνία.

Το μείγμα οικονομικών πολιτικών στην Ελλάδα συνδυάζει φορολογική επιβάρυνση υψηλότερη από τον διάμεσο των ανεπτυγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ, ωστόσο, με πολύ χαμηλή ανταποδοτικότητα σε βασικές υπηρεσίες.

Όπως αναφέρει ο εκτελεστικός διευθυντής του Κέντρου Φιλελευθέρων Μελετών Νίκος Ρώμπας, «η σημαντική φετινή μείωση της φορολογικής ελάφρυνσης στη χώρα μας, εφόσον βεβαιώ-

ση σχετικές προβλέψεις επιβεβαιωθούν από τα τελικά δεδομένα, είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς οδηγεί σε αύξηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και ενθαρρύνει τις επενδύσεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η πρόκληση πλέον είναι η μείωση των φορολογικών βαρών να συνεχιστεί και ταυτόχρονα να βελτιωθεί ουσιαστικά η ποιότητα των παρεχομένων από το κράτος υπηρεσιών στους πολίτες, μέσα από την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και πρακτικών και την ενίσχυση του θεσμού της αξιολόγησης».

Τα διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της ημέρας φορολογικής ελευθερίας ξεκινούν από το 1999 και η τάση είναι κυρίως ανοδική με μικρές διακυμάνσεις. Το 2018 υπήρξε το έτος όπου οι ημέρες εργασίας για το κράτος έφθασαν τις 186 –περισσότερες από ποτέ–, ενώ ακολουθεί το 2022, για το οποίο οι ημέρες εργασίας για το κράτος ήταν 185. Οι 171 ημέρες για το 2023 αποτελούν ρεκόρ 12 ετών, καθώς είναι η χαμηλότερη επίδοση από το 2011, όταν το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 169 ημέρες.

Ουσιαστικά από το 2010 στο 2020 προστέθηκαν 25 επιπλέον ημέρες εργασίας για το κράτος, μια αύξηση που είναι η δεύτερη μεγαλύτερη ανάμεσα σε 28 ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές οικονομίες.

900.000 και συγκεκριμένα στις 854.181. Ο αριθμός των επιδοτούμενων ανέργων, παρά το γεγονός ότι υπερδιπλασιάστηκε μέσα σε ένα μήνα και συγκεκριμένα αυξήθηκε κατά 112% σε σχέση με ένα χρόνο πριν, αυξήθηκε μόλις κατά 5.839 άτομα (5,2%), παραμένοντας σε χαμηλά επίπεδα, καθώς δεν ξεπέρασε τις 117.597.

Το σύνολο των εγγεγραμμένων στο μητρώο της ΔΥΠΙΑ για τον μήνα Μάιο 2023 ανήλθε σε 854.181. Από αυτούς, 507.209 (59,4%) είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο της ΔΥΠΙΑ για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και οι υπόλοιποι 346.972 (40,6%) είναι εγγεγραμμένοι για λιγότερο από 12 μήνες. Οι άνδρες ανέρχονται σε 292.389 (34,2%) και οι γυναίκες σε 561.792 (65,8%). Η ηλικιακή κατηγορία 30-44 ετών συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων, ο οποίος ανέρχεται στις 278.573 (32,6%). Το εκπαιδευτικό επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό

εγγεγραμμένων ανέργων μεταξύ των εκπαιδευτικών επιπέδων, ο οποίος ανέρχεται στις 401.333 (47%), ενώ μεταξύ των περιφερειών της χώρας η Περιφέρεια Αττικής και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφουν τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων και συγκεκριμένα 299.094 άτομα (35%) και 173.151 (20,3%) αντίστοιχα.

Το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων για τον μήνα Μάιο 2023 (αφορά τον αριθμό των δικαιούχων που πληρώθηκαν εντός του αντίστοιχου μήνα) ανέρχεται στις 117.597, από τους οποίους 98.079 (83,4%) είναι άνεργοι που προέρχονται από κοινές επιχειρήσεις και 19.518 (16,6%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελμάτων. Βέβαια, στο ποσοστό των «κοινών» ανέργων περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο άνεργους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι αν και εργάζονταν ως καθηγητές σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια και φροντιστήρια, δλώνονταν ως υπάλληλοι. Να σημειωθεί ότι τους επόμενους

μήνες αναμένεται να εφαρμοστεί από τη ΔΥΠΙΑ και η διάταξη του νόμου που ορίζει πως θα χάνουν μια σειρά από παροχές άνεργοι που με υψηλά εισοδήματα. Βέβαια, όπως εξηγούν στην «Κ» στελέχη της διοίκησης, αυτό δεν σημαίνει ότι θα βγαίνουν εκτός λίστας εγγεγραμμένων ανέργων, ήτοι δεν θα υπάρξει καμία μαζική εκκαθάριση του μητρώου λόγω εισοδήματος.

Απλώς, οι παροχές ανεργίας, όπως δωρεάν μετακινήσεις στα μέσα μεταφοράς, κοινωνικό τιμολόγιο στο ρεύμα, μειωμένα εισιτήρια σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, συμμετοχή σε προγράμματα κοινωνικού τουρισμού, κατασκηνωτικά προγράμματα κ.ά. θα παρέχονται με βάση εισοδηματικά κριτήρια για τους κατόχους της κάρτας ανεργίας και συγκεκριμένα βάσει των κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος θέρμανσης (ατομικό εισόδημα έως 16.000 ευρώ και οικογενειακό έως 24.000 ευρώ με προσαύξηση 3.000 ευρώ για κάθε παιδί).

Το 20% των Ελλήνων βλέπει παράνομα αθλητικές μεταδόσεις

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Το... ασημένιο μετάλλιο παίρνει η Ελλάδα όσον αφορά την πρόσβαση σε παράνομο αθλητικό περιεχόμενο. Σύμφωνα με την έκθεση για το 2023 του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕUIPO), η Ελλάδα καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση, μετά τη Βουλγαρία, ως προς την παράνομη πρόσβαση σε διαδικτυακές πηγές για την παρακολούθηση αθλητικών μεταδόσεων.

Σε τέτοιου είδους περιεχόμενο έχει πρόσβαση το 20% των Ελλήνων συμμετεχόντων στην έρευνα, με το συγκεκριμένο ποσοστό να διαμορφώνεται σε 21% στη Βουλγαρία και σε 19% σε Ιρλανδία και Ισπανία. Αντίθετα, η συγκεκριμένη πρακτική, που επιφέρει σοβαρό πλήγμα στα έσοδα των παρόχων επειδή η απόκτηση των δικαιωμάτων των αθλητικών μεταδόσεων είναι ιδιαίτερα ακριβή, έχει πολύ

Η Ελλάδα βρίσκεται στη δεύτερη θέση στην Ευρώπη μετά τη Βουλγαρία.

μικρό βαθμό διείσδυσης στην Ουγγαρία, στη Φινλανδία και στην Αυστρία (9%). Πανευρωπαϊκά, στους νεότερους, δηλαδή όσους ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία 15 έως 34 ετών, αντιστοιχεί το υψηλότερο ποσοστό χρήσης παράνομου οπτικοακουστικού περιεχομένου.

Υψηλά κατατάσσεται η Ελλάδα και ως προς το «ανέβασμα» (upload) περιεχομένου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα με στόχο την κοινή χρήση του από άλλους χρήστες. Η χώρα μας καταλαμβάνει την τρίτη θέση, πανευρωπαϊκά, με το 14% των ερωτηθέντων να αναφέρει ότι υποθέτει αυτή την τακτική. Την πρώτη θέση καταλαμβάνει το Λουξεμβούργο (19%) και ακολουθεί η Λετονία (16%). Στην Ευρώπη, το 11% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι έχει «ανεβάσει» μουσική ή ταινίες που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα. Η έρευνα

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την τρίτη θέση, πανευρωπαϊκά, ως προς το «ανέβασμα» (upload) περιεχομένου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα με στόχο την κοινή χρήση του από άλλους χρήστες.

του EUIPO καταγράφει πολύ στενή συσχέτιση ανάμεσα στην παράνομη πρόσβαση σε περιεχόμενο και στη διάδοση προστατευμένου από πνευματικά δικαιώματα περιεχομένου μέσω του «ανέβασματός» του. Και αυτό διότι το 42% όσων έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακό περιεχόμενο από παράνομες πηγές έχει επίσης «ανεβάσει» προστατευμένο περιεχόμενο.

Με τους συνδρομητές που έχουν παράνομη πρόσβαση στο υλικό των πλατφορμών συνδρομητικής τηλεόρασης να ξεπερνούν τις 900.000 στην Ελλάδα, οι Αρχές συνεχίζουν τις επιχειρήσεις κατά του πειρατών του streaming.

Μόλις πριν από μερικές εβδομάδες σε επικείμενη της Ελληνικής Αυσ-

νομίας, που ήταν σε συνεργασία με την εταιρεία Προστασίας Οπτικοακουστικών Έργων (ΕΠΟΕ), συνελήφθησαν τρία μέλη κυκλώματος πειρατείας συνδρομητικής τηλεόρασης που εξασφάλισε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο της Cosmote TV και της Nova. Υπολογίζεται ότι το εν λόγω κύκλωμα είχε 1.370 πελάτες, ενώ κατά την πενταετή δράση του είχε εξασφαλίσει έσοδα 1,23 εκατ. ευρώ, με τη ζημία που είχε προκαλέσει μόνο στην Cosmote και στη Nova να ξεπερνάει τα 6,5 εκατ. ευρώ.

Είχε προηγηθεί τον περασμένο Δεκέμβριο η εξάρθρωση ενός ακόμη κυκλώματος streaming, το οποίο, κατά την εξετασθείσα δραστηριότητά του, αποκόμιζε παράνομο περιουσιακό όφελος της τάξεως των 2 εκατ. ευρώ. Η ζημία που προκάλεσε στους παρόχους ξεπερνάει τα 10 εκατ. ευρώ.

Γιάννης Μπρόπουλος, πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Προμηθευτών Ενέργειας και γενικός διευθυντής της εταιρείας Φυσικό Αέριο

Ερχονται σταθερά τιμολόγια ρεύματος μικρής διάρκειας

Τι θα αλλάξει στους λογαριασμούς μετά την απόσυρση των επιδοτήσεων

ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Τα έκτακτα μέτρα στην αγορά ηλεκτρισμού για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης αποσύρονται –εκτός από την 1η Σεπτεμβρίου και η επιστροφή της ρήτρας αναπροσαρμογής από την 1η Οκτωβρίου στα τιμολόγια ρεύματος τρομάζει όχι μόνο τους καταναλωτές αλλά και τους παρόχους, που βρέθηκαν να απολογούνται ακόμη και στα δικαστήρια για την κατασταρατήγιά τους. Οι περισσότεροι πάροχοι, σύμφωνα με τα όσα μεταφέρει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ) και γενικός διευθυντής της εταιρείας Φυσικό Αέριο, Γιάννης Μπρόπουλος, θα προσφέρουν από Οκτώβριο σταθερά τιμολόγια βραχυπρόθεσμου ορίζοντα (μήνα ή τριμήνου) και καθαρά κοστοστρεφή προϊόντα, με διαφανείς όρους. Θα υπάρξουν και προμηθευτές που θα προσφέρουν τιμολόγια με ρήτρα αναπροσαρμογής, όμως αυτή τη φορά, όπως τονίζει χαρακτηριστικά ο ίδιος, «όποιοι το κάνουν θα πρέπει να εξασφαλίσουν την πλήρη διαφάνεια του υπολογισμού των χρεώσεων, καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν θα έχουν δεύτερη ευκαιρία από τους καταναλωτές και όχι μόνο». Η επιλογή του φθηνότερου τιμολόγιου θα παραμείνει ένας δύσκολος γρίφος για τον καταναλωτή, όπως σημειώνει ο κ. Μπρόπουλος. Διπλώνει υπέρμαχος τις μετακινήσεις των πελατών και του δικαιωμάτος τους να επιλέγουν ελεύθερα προμηθευτή, επισημαίνει ωστόσο ότι «μια ελεύθερη αγορά χρειάζεται και κανόνες που θα εξασφαλίζουν ότι ούτε οι προμηθευτές αλλά ούτε και οι καταναλωτές θα επιβαρύνουν την αγορά με τις πρακτικές και τις συμπεριφορές τους», θίγοντας το φαινόμενο του «ενεργειακού τουρισμού».

– Τέλος Σεπτεμβρίου καταργούνται τα έκτακτα μέτρα στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος. Πώς θα τιμολογείται η κλιματώρα από 1ης Οκτωβρίου; Θα επιτρέψουμε στη ρήτρα αναπροσαρμογής;

– Τα έκτακτα μέτρα είχαν ορθώς θεσπιστεί κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης όταν οι καταναλωτές ήταν εκτεθειμένοι στην ανεξέλεγκτη πορεία των τιμών ενέργειας, και οι εταιρείες προμήθειας έπρεπε να υποστηρίξουν τους καταναλωτές, να καλύψουν τις υψηλές απαιτήσεις σε κεφάλαια κίνησης, να αντιμετωπίσουν τον ενεργειακό τουρισμό και να διαχειριστούν την αβεβαιότητα και την αστάθεια των αγορών. Πλέον, η αποκλιμάκωση των τιμών οδηγεί σε μια νέα κανονικότητα χωρίς περιορισμούς στους όρους του ανταγωνισμού, όμως με περισσότερη ωριμότητα όλων των φορέων της αγοράς συγκριτικά με την προ κρίσης περίοδο. Τι θα δούμε λοιπόν την 1η Οκτωβρίου; Σταθερά τιμολόγια μεσοπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου ορίζοντα θα έχουν ακόμη μεγάλο ρίσκο για όποιους τολμήσουν να τα πουλήσουν αλλά και για εκείνους που θα τολμήσουν να τα αγοράσουν. Σταθερά τιμολόγια βραχυπρόθεσμου ορίζοντα, όπως για παράδειγμα μήνα ή τριμήνου, θα είναι πιο ελκυστικά

τόσο για τους προμηθευτές όσο και για τους καταναλωτές. Καθαρά κοστοστρεφή προϊόντα (cost plus) με διαφανείς όρους θα είναι επίσης ελκυστικά για όλους. Τέλος, θεωρώ σίγουρο ότι θα υπάρξουν προμηθευτές που θα προσφέρουν τιμολόγια με μηχανισμούς αντιστάθμισης του πραγματικού κόστους στη φόρμουλα ή άλλως με ρήτρα αναπροσαρμογής όπως είναι γνωστά. Όμως αυτή τη φορά όποιοι το κάνουν θα πρέπει να εξασφαλίσουν την πλήρη διαφάνεια του υπολογισμού των χρεώσεων, καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν θα έχουν δεύτερη ευκαιρία από τους καταναλωτές και όχι μόνο.

– Η ΡΑΑΕΥ έχει θέσει σε δημόσια διαβούλευση συγκεκριμένες κατευθύνσεις προς τους προμηθευτές για τη διασφάλιση της διαφάνειας των τιμολογίων. Μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα είμαστε σε θέση να διαβάσουμε τον λογαριασμό ρεύματος χωρίς τη βοήθεια... συμβούλου;

– Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την επόμενη ημέρα και της δημόσιας διαβούλευσης που είναι σε ισχύ, η ΡΑΑΕΥ υποδεικνύει στους προμηθευτές να προσδιορίσουμε με σαφήνεια τη φόρμουλα που θα διαμορφώνει την τιμή χρέωσης. Η λογική της Αρχής είναι, αφενός ότι με τον απόλυτο και διαφανή προσδιορισμό της φόρμουλας ο προμηθευτής μπορεί να ελεγχθεί εύκολα για τις τιμές που χρεώνει και από την άλλη ότι οι καταναλωτές μπορούν να συγκρίνουν τις επιλογές τους και να καταλήγουν στην πλέον συμφέρουσα για τους ίδιους. Ωστόσο, η κοστολόγηση του ηλεκτρικού ρεύματος και η αξιολόγηση και σύγκριση διαφορετικών τιμολογίων είναι εξαιρετικά απαιτητική διαδικασία και απαιτεί τεχνογνωσία που

Όταν υπάρχει ανταγωνισμός σε όλη την αλυσίδα παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, τότε ο μόνος που έχει να κερδίσει είναι ο καταναλωτής, σημειώνει ο κ. Μπρόπουλος.

Οι νέοι λογαριασμοί ενέργειας μετά τη λήξη της τροπολογίας εκτιμώ ότι θα συνεχίσουν να είναι διαχειρίσιμοι.

«Ναι» στην ελεύθερη αλλαγή παρόχου, αλλά με κανόνες

– Η ελεύθερη μετακίνηση πελατών κατά δήλωσή σας έχει ενισχύσει το φαινόμενο του «ενεργειακού τουρισμού» και έχει προσθέσει ανεξόφλητες οφειλές άνω των 500 εκδ. ευρώ από τον περασμένο Αύγουστο. Πόσο σας ανησυχεί η παραμονή της και μετά την 1η Οκτωβρίου;

– Είμαι ξεκάθαρα υπέρμαχος της μετακίνησης των πελατών και του δικαιωμάτος τους να επιλέγουν ελεύθερα προμηθευτή. Εξάλλου, η διευκόλυνση της μετακίνησης των πελατών αποτελεί βασικό παράγοντα μιας ελεύθερης και ανταγωνιστικής αγοράς χωρίς γραφειοκρατία και εμπόδια. Όμως μια ελεύθερη αγορά χρειάζεται και κανόνες που θα εξασφαλίζουν ότι ούτε οι προμηθευτές αλλά ούτε και οι καταναλωτές δεν θα επιβαρύνουν την αγορά με τις πρακτικές και συμπεριφορές τους. Τα τελευταία σχεδόν δύο χρόνια ζήσαμε καταστάσεις όπου καταναλωτές μετακινούνταν από τον ένα πάροχο στον άλλο αφήνοντας οφειλές και καταλήγοντας τελικά στην καθολική υπηρεσία συνεχίζοντας την παραβατική πρα-

Κρίσιμη σημασία η υλοποίηση του έργου προμήθειας και εγκατάστασης των έξυπνων μετρητών.

κτική τους. Πρακτικά, αυτό αφορά την προστασία της αγοράς από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, οι οποίοι επιβαρύνουν άμεσα τους συνεπείς καταναλωτές και τις εταιρείες προμήθειας και βέβαια έμμεσα όλους τους φορείς της αγοράς.

– Μεγάλη μερίδα καταναλωτών καταλήγει να πληρώνει φουσκωμένους λογαριασμούς εξαιτίας των καθυστερήσεων στην καταμέτρηση από τον ΔΕΔΔΗΕ. Ο ΕΣΠΕΝ δεν θα έπρεπε ως θεσμικό όργανο να βάλει το ζήτημα των έξυπνων μετρητών στην ατζέντα του και μάλιστα επιτακτικά;

– Το θέμα των έξυπνων μετρητών είναι στην ατζέντα των προμηθευτών. Το προηγούμενο διάστημα είχαμε,

Υπάρχει αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών του φυσικού αερίου και η τιμή, όπως διαμορφώνεται καθημερινά, είναι σημαντικά χαμηλότερη από τις εκτιμήσεις των προηγούμενων μηνών, ακόμα με τις οποίες ελαφρές συγκυριακές διακυμάνσεις. Αυτόματα η κατάσταση αυτή οδηγεί και σε αποκλιμάκωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος, λέει ο πρόεδρος του ΕΣΠΕΝ.

δεν είναι διαθέσιμη στον μέσο καταναλωτή. Ειδικά η αξιολόγηση και σύγκριση εναλλακτικών τιμολογίων απαιτεί τη δημιουργία διαφορετικών σεναρίων ανάλογα με τις εξελίξεις της αγοράς, όπως αυτές επηρεάζονται από πολυάριθμες και πολύπλοκες μεταβλητές οι οποίες επιδρούν στο κόστος, και φυσικά τις καταναλωτικές συμπεριφορές του πελάτη. Τέτοιες αναλύσεις δεν είναι δυνατόν να γίνουν από τους καταναλωτές, ενώ γίνεται εμφανές ότι η απλή παράθεση των τιμολογίων σε ένα διαδικτυακό εργαλείο που λαμβάνει υπόψη μόνο τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς σε κάποιες περιπτώσεις είναι ακόμη και παραπλανητικό. Χωρίς αμφιβολία, είναι ιδιαίτερα θετικό ότι δεν υπάρχουν ρήτρες πρόωρης αποχώρησης και στο πλαίσιο του δικαιώματος ελεύθερης επιλογής, ο καταναλωτής μπορεί τουλάχιστον να κάνει αξιολογήσεις εκ των υστέρων εφόσον φυσικά έχει στη διάθεσή του και τις παρελθοντικές τιμές ανταγωνιστικών τιμολογίων.

– Ποιες είναι οι εκτιμήσεις σας για τις τιμές; Είναι πράγματι βιώσιμες για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις χωρίς επιδότηση;

– Είναι εμφανές ότι υπάρχει αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών του φυσικού αερίου και η τιμή, όπως διαμορφώνεται

καθημερινά, είναι σημαντικά χαμηλότερη από τις εκτιμήσεις των προηγούμενων μηνών, ακόμα με τις οποίες ελαφρές συγκυριακές διακυμάνσεις. Αυτόματα η κατάσταση αυτή οδηγεί και σε αποκλιμάκωση των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος. Το προηγούμενο διάστημα, η επιδότηση ως όχημα βοήθησε στη διαμόρφωση των τελικών λογαριασμών ρεύματος, ανακούφισε τους καταναλωτές και υποστήριξε εν γένει τη λειτουργία της αγοράς. Ήταν ένα επιτυχημένο μέτρο παράλληλα με το πλάφον των 150 ευρώ/MWh για το οποίο υπεραιμνήθηκε η ελληνική Πολιτεία και αποδείχθηκε αποτελεσματικό για τη συγκράτηση του ενεργειακού κόστους μετά την εκτίναξη των τιμών σε επίπεδα ρεκόρ. Ταυτόχρονα, οι καταναλωτές έδειξαν ευαισθησία και μείωσαν την κατανάλωσή τους τόσο στο ηλεκτρικό ρεύμα όσο και στο φυσικό αέριο, υιοθετώντας νέες συμπεριφορές και συνήθειες σχετικά με τη διαχείριση και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Εκείνο που έχω να πω είναι πως όταν υπάρχει ανταγωνισμός σε όλη την αλυσίδα παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, τότε ο μόνος που έχει να κερδίσει είναι ο καταναλωτής. Τα χαμηλά κόστη κοινωφελούς, τα ανταγωνιστικά τιμολόγια προμήθειας, οι ευνοϊκοί όροι συναλλαγής, οι πολυ-

ριθμες και πολυδιάστατες υπηρεσίες εμφανίζονται σε αγορές με μεγάλο αριθμό παραγωγών και προμηθευτών που ανταγωνίζονται με όρους απόλυτης διαφάνειας και μη διάκρισης των καταναλωτών. Η συνταγή είναι απλή και την έχουμε δει να λειτουργεί σε πολλές αγορές στην Ευρώπη και στην Αμερική. Σε κάθε περίπτωση συνεκτιμώντας όλα τα παραπάνω, ο νέος λογαριασμοί ενέργειας μετά τη λήξη της τροπολογίας εκτιμώ ότι θα συνεχίσουν να είναι διαχειρίσιμοι ακόμα και χωρίς το εργαλείο των επιδοτήσεων. Εξοντάς, ωστόσο, τα αντανακλαστικά της Πολιτείας στην κρίση είμαι σίγουρος ότι σε περίπτωση έκτακτου γεγονότος θα επιδείξουν ανάλογη ετοιμότητα.

– Τι θα πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να προσέξει ο καταναλωτής πριν επιλέξει πάροχο. Ο ΕΣΠΕΝ θα αναλάβει πρωτοβουλίες, διασφάλισης του κύρους και της αξιοπιστίας της αγοράς ώστε να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών που με ευθύνη της κλιόνιστρεκα στην αρχή της κρίσης;

– Εκπροσωπώντας το Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας γνωρίζω το καθέστερο διαφάνειας και συνέπειας που υποαγορεύει την επικοινωνία μας με τους καταναλωτές, οι οποίοι μας τιμούν με την εμπιστοσύνη τους σταθερά για πολλές δεκαετίες. Στο πλαίσιο εξορθολογισμού και ωριμότητας της αγοράς είμαι πεπεισμένος αντίστοιχα για τις προθέσεις των υπόλοιπων προμηθευτών οι οποίοι σέβονται τις ανάγκες και τις επιθυμίες των καταναλωτών. Εκπροσωπώντας παράλληλα και τον ΕΣΠΕΝ, επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι βρεθήκαμε από την πρώτη στιγμή συντονισμένα και με πλήρη υπευθυνότητα στο πλευρό της Πολιτείας συνδράμοντας τις προσπάθειές της να περιορίσει τον αντίκτυπο της εκτίναξης των διεθνών τιμών ενέργειας στα ελληνικά νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις. Καταθέσαμε, και συνεχίζουμε να το κάνουμε, τεκμηριωμένες προτάσεις για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου και την προστασία των καταναλωτών. Βασικός μας στόχος είναι να είμαστε στο πλευρό του καταναλωτή προασπίζοντας τον ελεύθερο και υπή ανταγωνισμό προκειμένου να διασφαλίξεται η προμήθεια περιβαλλοντικά φιλικής ενέργειας με αξιοπιστία και οικονομικά συμφέροντες όρους για τον πελάτη. Υπό αυτό το πρίσμα θεωρώ ότι εφόσον όλοι μας συνεχίσουμε να επιδεικνύουμε ψυχραιμία και σοβαρή στάση στα ενεργειακά τεκταινόμενα, η εμπιστοσύνη των καταναλωτών επανέρχεται με γρήγορους ρυθμούς.

Ρεκόρ δεκαετίας στο άνοιγμα νέων επιχειρήσεων

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ρεκόρ δεκαετίας στο άνοιγμα νέων επιχειρήσεων κατά το πρώτο πεντάμηνο του έτους καταγράφεται τη φετινή χρονιά, το οποίο, μάλιστα, σε συνδυασμό με τον μικρό συγκριτικά με άλλες χρονιές αριθμό διαγραφών έχει ως συνέπεια να καταγράφεται φέτος, πάντα σε επίπεδο πενταμήνου, το μεγαλύτερο θετικό ισοζύγιο εγγραφών/διαγραφών τουλάχιστον των τελευταίων δέκα ετών. Εάν, πάντως, δεν υπάρξει κάποια δραματική οικονομική ή γεωπολιτική εξέλιξη, αυτή η θετική τάση αναμένεται να συνεχισθεί μέχρι το τέλος του 2023. Η πλειονότητα, βεβαίως, των νέων επιχειρήσεων είναι ατομικές, όπως άλλωστε και η πλειονότητα αυτών που κλείνουν.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία από τη βάση δεδομένων του Γενικού Επιμερησιού Μητρώου (ΓΕΜΗ), στο διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2023 ο αριθμός των συστάσεων νέων επιχειρήσεων ανήλθε σε 23.839 έναντι 21.486 το αντίστοιχο

Στο πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου άνοιξαν 23.839 επιχειρήσεις και έκλεισαν 5.553.

διάστημα του 2022, αυξημένος κατά 10,95%. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η υψηλότερη επίδοση της περιόδου 2014-2023, ενώ ήδη από το 2021 ο αριθμός των συστάσεων νέων επιχειρήσεων είχε υπερβεί τα επίπεδα του πρώτου πενταμήνου του 2019, της τελευταίας χρονιάς δηλαδή πριν από την «επισβολή» του κορωνοϊού στη ζωή μας.

Αντίστροφη πορεία ακολούθησαν οι διαγραφές επιχειρήσεων από το ΓΕΜΗ, καθώς στο πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου 2023 μειώθηκαν σε 5.553 από 6.257 το αντίστοιχο διάστημα του 2022 –μείωση δηλαδή της τάξης του 11,25%. Πρόκειται, μάλιστα, για τον δεύτερο μικρότερο αριθμό διαγραφών στη δεκαετία, με τις λιγότερες να έχουν σημειωθεί

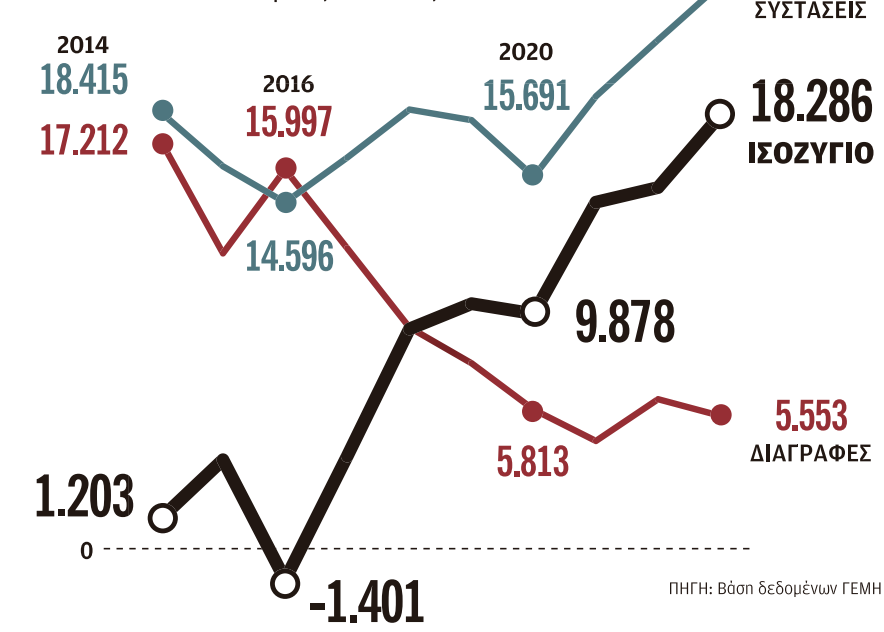
το πεντάμηνο του 2021 (4.487), κάτι βεβαίως που σχετίζεται και με τις ρήτρες που υπήρχαν για μη κλείσιμο των επιχειρήσεων ως προϋπόθεση ένταξης στα διάφορα μέτρα στήριξης που εφαρμόστηκαν λόγω των lockdowns. Σημειώνεται ότι ως διαγραφές θεωρούνται οι ακόλουθες καταστάσεις στις οποίες βρίσκεται μια επιχείρηση: πτώχευση, διακοπή (ΔΟΥ), λύση - εκκαθάριση, υπό εκκαθάριση, διαδικασία συνδιαλλαγής, διαγραφή, διαγραφή λόγω συγχώνευσης, αναγκαστική διαχείριση, διαγραφή λόγω διάσπασης. Η σημαντική αύξηση των εγγραφών σε συνδυασμό με τη μείωση των διαγραφών έχει ως συνέπεια να διαμορφώνεται –τουλάχιστον μέχρι στιγμής– το μεγαλύτερο θετικό ισοζύγιο εγγραφών / διαγραφών, με τις νέες επιχειρήσεις να υπερβαίνουν τα «λουκέτα» κατά 18.286.

Βεβαίως, η πλειονότητα των επιχειρήσεων που συστήνονται είναι ατομικές, στην ουσία δηλαδή ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι, κάτι

που σχετίζεται και με το γεγονός ότι αρκετοί στην Ελλάδα προχωρούν σε αυτή την επιλογή διότι δεν βρίσκουν άλλη δουλειά, είτε διότι θεωρούν ότι οι αμοιβές από τη μισθωτή εργασία δεν είναι ικανοποιητικές, είτε διότι επιζητούν μια πρόσθετη πηγή εισοδήματος. Σε σύνολο 23.839 νέων επιχειρήσεων οι 8.737 είναι ατομικές, ενώ στο ίδιο πεντάμηνο διέκοψαν τη λειτουργία τους 1.926 ατομικές επιχειρήσεις. Η δεύτερη δημοφιλέστερη νομική μορφή είναι η ΙΚΕ (ιδιωτικά κεφαλαιουχική εταιρεία), την οποία προτιμούν οι ενδιαφερόμενοι έναντι της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) αλλά και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αντί για τη περιφημη «μπλοκάκι». Στο πρώτο πεντάμηνο του 2023 συστάθηκαν 6.496 ΙΚΕ και διέκοψαν τη λειτουργία τους το ίδιο διάστημα 1.049 ΙΚΕ. Σημαντικός, τέλος, ήταν ο αριθμός των καινούργιων ανωνύμων εταιρειών που έκαναν έναρξη λειτουργίας μέσα στο πρώτο πεντάμηνο του 2023, καθώς έφθασαν τις 660.

Νέες συστάσεις και διαγραφές επιχειρήσεων

2014-2023 (Ιανουάριος - Μάιος)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Λίγο πριν τις 1.300 μονάδες «φρέναρε» το Χρηματιστήριο

Στις 1.299,78 μονάδες έκλεισε ο Γενικός Δείκτης του Χ.Α. με άνοδο κατά 0,55%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

«**Τοίχο**» στις 1.300 μονάδες βρήκε ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με τη μεταβλητότητα σε αρκετούς τίτλους να είναι υψηλή, συνεχίζοντας πάντως την ανοδική του φόρα, ενώ η συναλλακτική δραστηριότητα μειώσε «ταχύτητα», λόγω και της αργίας στη Wall Street.

Σημαντική στήριξη αυτή τη φορά προσέφερε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, με πολλά χαρτοφυλάκια να εντοπίζουν ευκαιρίες σε μετοχές που έχουν μείνει πίσω σε αποδόσεις σε σχέση με την αγορά, ενώ πιέσεις ασκήθηκαν στην πλειονότητα των τραπεζικών τίτλων περιορίζοντας έτσι τα συνολικά κέρδη του Χ.Α.

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε κατά 0,55% στις 1.299,78 μονάδες, με υψηλό ημέρας τις 1.300,70 και ο τζίρος ανήλθε στα 78 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κατέγραψε άνοδο 0,20% στις 3.142,35 μονάδες, ενώ με κέρδη 2,23% στις 2.065,25 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης,

Στα μη τραπεζικά blue chips, ανοδικά ξεχώρισαν οι Quest και ΕΒΑΛΑΧάκκορ με κέρδη 4,5% και 3,7% αντίστοιχα, ακολουθήσε με άνοδο 2,37% η Lambda Development, ενώ με κέρδη άνω του 1% έκλεισαν οι Aegean, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΕΥΔΑΠ, Motor Oil και Jumbo. Με ήπια πτώση, κάτω του 1%, έκλεισαν οι Mytilineos, ΟΠΑΠ, ΟΤΕ, ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, Σαράντις, Titan και Autohellas.

Ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε ελαφρώς, κατά 0,16%, στις 1.027,59 μονάδες, με την Τράπεζα Πειραιώς να υποχωρεί κατά 1,29%, την Εθνική Τράπεζα να ακολουθεί με απώλειες 0,95%, και την Alpha Bank να κλείνει στο -0,33%, ενώ κέρδη 1,31% σημείωσε η Eurobank.

Το ανοδικό μομέντομ επανήλθε στο ελληνικό χρηματιστήριο ύστερα από μια μόνο συνεδρίαση ουσιαστικών ρευσ-

Ο Γενικός Δείκτης σημειώνει ρεκόρ έτους αλλά και ρεκόρ 109 μηνών (πάνω από 9 έτη), με τη φρενιτή απόδοσή του στο 39% περίπου να είναι στην πρώτη θέση παγκοσμίως.

Ο τζίρος περιορίστηκε στα 78 εκατ. ευρώ, καθώς επηρεάστηκε και από την αργία στη Wall Street.

στοποίηση των επομένων της εκλογικής διαδικασίας, όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος Επενδύσεων Κύκλος ΑΧΕΠΙΕΥ. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης σημειώνει ρεκόρ έτους αλλά και ρεκόρ 109 μηνών (πάνω από 9 έτη), με τη φρενιτή απόδοσή του στο 39% περίπου να είναι

στην πρώτη θέση παγκοσμίως. Κατά τον αναλυτή, η αναμέτρηση με τις 1.300 μονάδες συντελείται ήδη, με την τεχνική ανάλυση να επισημαίνει τις 1.340 μονάδες ως εγγύτερο όριο αντιστάσεως και τις 1.280 μονάδες ως πλειοψηφική στήριξη.

Οι διεθνείς οίκοι συνεχίζουν να δίνουν σημαντική ψήφο εμπιστοσύνης στην Ελλάδα και στις ελληνικές μετοχές, με την JP Morgan να αναβαθμίζει τη στάση της στο Χ.Α. σε θετική, μετά το αποτέλεσμα των εκλογών αλλά και ενόψει της ανάκτησης σύντομα της επενδυτικής βαθμίδας από την Ελλάδα, τονίζοντας ότι βλέπει σημαντικά περιθώρια για πε-

ρατέρω άνοδο των αποτιμήσεων των ελληνικών μετοχών. Σύμφωνα με την JP Morgan μάλιστα, η ελληνική αγορά διαπραγματεύεται με μεγάλη έκπτωση (discount) της τάξης του 49% σε σχέση με τις αναδυόμενες αγορές σε όρους τιμής προς κέρδη P/E, παρά το ράλι που έχει σημειωθεί από τις αρχές του έτους. Παράλληλα, όπως τονίζει, οι αποδόσεις των ελληνικών 10ετών ομολόγων είναι 40 μονάδες βάσης χαμηλότερες από εκείνες των αντίστοιχων ιταλικών τίτλων, ενώ οι δείκτες απόδοσης ιδίων κεφαλαίων ROE των ελληνικών τραπεζών είναι υψηλότεροι από εκείνους των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Με μικρές απώλειες οι ευρωπαϊκές αγορές

Ημεις πτωτικές τάσεις παρουσίασαν χθες οι περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές, καθώς οι επενδυτές έχουν στραμμένο το βλέμμα σε στοιχεία που αναμένεται να δοθούν στη δημοσιότητα εντός της εβδομάδας για να αντλήσουν ενδείξεις περί του πώς θα κινηθούν οι κεντρικές τράπεζες. Ανάμεσα στα στοιχεία αυτά συγκαταλέγονται και τα σχετικά με τα μισθολόγια των αμερικανικών εταιρειών, τις προσλήψεις και τις απολύσεις, που αναμένεται να δοθούν στη δημοσιότητα την Παρασκευή. Εκτιμάται ότι αυτά τα στοιχεία θα είναι σε μεγάλο βαθμό ενδεικτικά του πόσο έχουν επηρεάσει τη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο οι αλληπάλλπλες αυξήσεις των επιτοκίων του δολαρίου που αποφάσισε η Federal Reserve μέσα στους τελευταίους 16 μήνες για να αντιμετωπίσει τον ανυπαρκτό πληθωρισμό. Τις μεγαλύτερες απώλειες σημείωσε, πάντως, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης που έκλεισε με υποχώρηση 0,26%, κυρίως εξαιτίας της πτώσης που κατέγραψαν οι μετοχές των εταιρειών ενέργειας και βασικών πρώτων υλών. Είχε προηγηθεί η δημοσιοποίηση των τελευταίων στοιχείων που φέρουν τις εξαγωγές της Γερμανίας να υποχωρούν κατά 0,1% τον Μάιο, καθώς οι αυξήσεις των επιτοκίων αρχίζουν να επιβαρύνουν οικονομικά τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της χώρας. Σημειώθηκε ότι οι αναλυτές της αγοράς είχαν προβλέψει αύξηση των γερμανικών εξαγωγών κατά 0,3%. «Το εμπόριο δεν αποτελεί πλέον τον ανθεκτικό μοχλό ανάπτυξης της γερμανικής οικονομίας όπως άλλοτε και σήμερα αποτελεί μάλλον επιβαρυντικό παράγοντα», επισημαίνει ο Κάρστεν Μπρέζκι, στέλεχος της ING, που υπογραμμίζει πως «η αναμενόμενη επιβράδυνση της αμερικανικής οικονομίας, ο υψηλός πληθωρισμός και η μεγάλη αβεβαιότητα είναι σαφές ότι έχουν αντίκτυπο στις εξαγωγές της Γερμανίας». Στο μεταξύ, ο πανευρωπαϊκός δείκτης

Ανοδικά κινήθηκαν οι τιμές του πετρελαίου, με το αργό Δυτικού Τέξας να σημειώνει άνοδο 2% και να κυμαίνεται χθες βράδυ στα 71,21 δολ. το βαρέλι.

Ο DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με υποχώρηση 0,26% κυρίως εξαιτίας της πτώσης που σημείωσαν οι μετοχές εταιρειών ενέργειας και πρώτων υλών.

Eurostoxx 600 παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος κλείνοντας οριακά σε θετικό πρόσημο με κέρδη 0,067%, με τον όγκο των συναλλαγών να είναι περιορισμένος καθώς η αμερικανική αγορά ήταν κλειστή για τον εορτασμό της Ημέρας Ανεξαρτησίας. Ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με μικρές απώλειες 0,1% και ο CAC 40 του Παρισιού με υποχώρηση 0,23%. Στο μεταξύ, ανοδικά κινήθηκαν οι τιμές του «μαύρου χρυσού», με το αργό Δυτικού Τέξας να σημειώνει άνοδο 2% και να κυμαίνεται χθες βράδυ στα 71,21 δολ. το βαρέλι και το Brent να ενισχύεται κατά 1,41%, στα 76,06 δολ. το βαρέλι.

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Μετ.%	Εταιρεία	2/5	Μετ.%	Μετ.%	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	Μετ.%
3M COMPANY	101.14	1.0491		ANGLO AMERICAN	2390.5	0.107		AJINOMOTO	5632	-2.37		ACCOR	33.81	-0.59	
ALCOA CORP	34.27	1.0021		A.B.FOOD	2017.3992	-0.05		ASAHI GROUP HL	5613	-0.71		AIR LIQUIDE	163.30	-0.68	
ALTRIA GROUP	45.92	1.3687		ADMIRAL GRP	2095.07716	0.383		BRIDGESTONE CO	5833	-1.75		ALSTOM	26.34	-2.98	
AMAZON COM	130.22	-0.1074		ASHTED GRP	5362	-0.74		CANON INC	3810	-0.78		AXA	26.97	-0.92	
AMER EXPRESS C	175.44	0.7118		ASTRAZENECA	10624.2574	1.986		CASIO COMPUTER	1182	-0.71		BNP PARIBAS	57.89	-0.92	
AMER INTL GROU	57.94	0.6952		BABCOCK INTL	282.45128	-1.828		CITIZEN WATCH	911	3.17		BOUYGUES	30.77	0.16	
AMGEN	225.01	1.3467		BAE SYS.	911.7364	-0.98		CREDIT SAISON	2275.5	2.75		CARGEMINI	176.10	1.5	
APPLE INC	192.46	-0.7785		BARCLAYS	153.7703	-1.966		DAIWA SEC GROU	753.9	0.78		CARREFOUR	17.06	-1.95	
BANK OF AMERIC	29.2	1.7776		BARRAMETOB.	2649	0.132		SUBARU	2716	-1.36		CASINO GUICHAR	4.57	16.22	
BAXTER INTL IN	44.68	-1.9315		BARRATT DEVEL.	418.2	0.551		FUJIFILM HOLDI	8573	-1.51		CREDIT AGRICOL	10.87	-0.6	
BOEING CO	210.92	-0.1137		BERKELEY GRPL	3985	0.886		FUJITSU	18350	-1.69		DANONE	55.91	-0.87	
BRISTOL MYERS	64.43	0.7506		BRLIAND	317.3	1.756		HINDO MOTORS	614.2	-1.25		DASSAULT SYSTE	40.32	0.56	
CAMPBELL SOUP	46.51	1.7502		BUNZL	2953	-0.371		HITACHI	8982	-0.76		L'OREAL	424.00	0.11	
CATERPILLAR IN	247.33	0.5202		BP	469.8	-0.117		HONDA MOTOR	4145	-0.47		L.V.M.H.	856.70	0.21	
THE CIGNA GP O	280.33	-0.0962		BURBERRY GRP	2120	-0.048		IHII	4009	-1.11		LAGARDERE	21.70	0.46	
CHEVRON	157.21	-0.089		BT GROUP	124.75	0.523		ISUZU MOTORS	1764.5	-1.12		MICHELIN	26.88	-0.85	
CISCO SYSTEMS	51.82	0.1546		COCACOLA HBC A	2343.95541	-0.897		KAWASAKI HVY I	3794	-0.89		PERNOD RICARD	204.20	1.44	
CITIGROUP	46.74	1.5204		CARNIVAL	1346.5	0.745		KAJIMA CORP	2174	-0.98		KERING	506.00	0.4	
CERVECERIAS	16.61	2.3413		CENTRICA	125.35	0.521		KEIO	4403	-1.92		PUBLICIS GROUP	72.16	1.09	
COCA-COLA CO	60.58	0.5978		COMPASS GROUP	2172.19402	-1.057		KOBE STEEL	1337	0.41		RENAULT	37.86	-1.75	
COLGATE PALMOL	77.14	0.1298		CAPITA GROUP	27.4795	0.509		KONICA MINOLTA	498	-0.14		SAINTE-GOBAIN	55.73	-0.29	
DANASO CORP	68.39	2.3956		CRH	4306.5	-1.44		IJTEK	1320.5	-0.49		SANOFI	97.73	-0.54	
DIANA SHIPPING	3.7	0.271		DCC	4368.14286	-0.907		MITSUB UFJ FG	1111	2.35		SCHNEIDER ELEC	161.34	-1.14	
DOW INC	53.78	0.9763		DIAGEO	3397	0.236		MITSUBUSHI COR	7022	-1.18		SOCIETE GENERA	24.00	-0.27	
DUPONT DE NMOU	71.57	0.182		DIRECT LINE	138.18235	0.771		MITSUBUSHI ELE	2033.5	-0.51		SOLEXO	98.06	-1.37	
GLOBAL X EM MR E	25.21	1.0826		EXPERIAN	2989	-0.466		MITSUBUSHI MOT	510.7	-0.72		TF1	6.47	0.86	
ENERGY CP	98.14	0.7908		EASYSIET	495	-0.081		NEC CORPORATIO	7027	-0.55		THALES	134.55	-1.36	
EXXON MOBIL	107.46	0.1958		FRESNILLO	626.53441	0.128		NIKKON HLDD	2834.5	-1.13		VOELIA ENVIRON	29.13	-0.27	
FEDEX CORP	247.55	-0.1412		GLENCORE	457.75	0.207		NIKON CORP	1911	-1.06					
FORD MOTOR CO	15.24	0.727		GSK	1377.8	-0.548		NISSAI CORP	5613	0.77					
INTL BUS MACHI	133.67	-0.1046		HIKMA	1904.375	0.396		NISSAN MOTOR C	616.6	2.22					
GENERAL DYNAMI	215.78	0.2928		HAMMERSON	25.36	0.955		NOMURA HOLDING	558.3	-0.09					
GENERAL ELEC C	108.28	-1.4292		HARGREAVES LAN	808.8	-0.149		ONIX	6141	-1.78					
GOLDM SACHS GR	326.61	1.2619		HSBC HLDS.GK	625.0121	-0.462		NIPPON PAPER I	1198						
HALLIBURTON CO	33.63	1.94		INTL CONSOL AI	164.20453	-0.153		OBAYASHI CORP	1242.5	-1.19					
HARTFORD FINL	72.3	0.3888		INTERCON. HOTE	5418	0		ODAKYU ELEC RA	1894	-1.35					
HP INC	30.75	0.1303		ITV	68	-0.899		OJI HOLDINGS	521	-2.65					
HOME DEPOT INC	310.02	-0.1996		JOHNSON MATTHE	1764.5	0.541		OSAKA GAS	2192	-1.08					
INTEL CORP	33.62	0.5383		KINGFISHER	231.9	-0.215		RICOH CO LTD	1237	-1					
JOHNSON JOHNSO	163.35	-1.311		LAND SECS.	597	1.531		SECOM	9539	-2.18					
JPMORGAN CHASE	146.61	0.8045		LEGAL&GEN.	228.4	-0.392		SEVEN & I HLDD	6171	-0.74					
LAZARD	32.73	2.2813		LLOYDS GRP	44.325	-0.78		SHARP CORP	829.6	-1.74					
MCDONALD'S COR	294.84	-1.1963		MARKS & SP	18000	-1.814		SHIMIZU CORP	913.1	-0.95					
MERCK & CO	114.33	-0.9186		MONDI	12375	1.144		SHISEIDO	6541	0.05					
MICROSOFT CP	337.99	-0.7488		NATIONAL GRID	1047.93304	0.191		SONY GROUP COR	13195	-1.01					
3M COMPANY	101.14	1.0491		NEXT	6979	-0.115		SMFG	6430	3.59					
MORGAN STANLEY	86.41	1.1827		PRUDENTIAL	1105.0924	-0.135		SUMITOMO CHEM	440.3	-0.61					
NIKE INC CL B	109.11	-1.1416						SUZUKI	978	0.2					
NORFOLK SOUTHE	228.88	0.9349						TAISEI CORP	5034	-1.06					
PFIZER INC	36.65	-0.0818						TKK CORPORATIO	5750	0					
PROCTER & GAMB	152.5	0.5009						TOBU RAILWAY	3736	-2.48					
ROCKWELL AUTOM	329.47	0.0061						TOYO MARINE H	3357	0.36					
SCHLIMBERGER L	49.47	0.7125						TORAY INDUSTRI	811.6	-0.75					
SOUTHERN	70.57	0.4555						TREND MICRO	7016	-1.61					
STEALTHGAS	4.27	0.2347						TOPY INDS LTD	2329	0.39					
TSAKOS ENERGY	17.72	-0.5612						TORAY INDUSTRI	811.6	-0.75					
UNISYS CORP	4.04	1.5075						TOSHIBA CORP	4510	-0.33					
UNITEDHEALTH G	477.88	-0.5742						TOYOTO MOTOR C	1079	1.22					
US BANCORP	33.58	1.6344						YAMAHA CORP	2338	0.54					

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMES ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΤΙΜΕΣ SPOT	ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	ΤΙΜΕΣ SPOT
1,0895	5,2293	1,0895	5,2293
157,34			

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.299,78	1.292,72	7,06	0,55%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.142,35	3.135,94	6,41	0,20%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	8.395,16	8.221,32	173,84	2,11%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.990,78	3.942,90	47,88	1,21%
ΑΤΙΧΕX SELECT PLUS	4.479,43	4.408,96	70,47	1,60%
ΑΤΙΧΕX SELECT	6.347,61	6.230,58	117,03	1,88%
FTSE/Χ.Α. MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	5.402,64	5.327,05	75,59	1,42%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.065,25	2.020,24	45,01	2,23%
FTSE/Χ.Α. ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	3.817,91	3.769,32	48,59	1,29%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	747,84	745,48	2,36	0,32%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.341,62	2.328,91	12,71	0,55%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.027,59	1.029,25	-1,66	-0,16%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.783,32	4.696,64	86,68	1,85%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.383,60	1.304,54	79,06	6,06%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	7.500,27	7.500,40	-0,13	0,00%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	1.309,86	1.311,76	-1,90	-0,14%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	14.829,12	14.603,27	225,85	1,55%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	10.242,77	10.207,47	35,30	0,35%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	9.261,78	9.134,91	126,87	1,39%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	4.498,94	4.448,60	50,34	1,13%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5.356,22	5.303,50	52,72	0,99%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.919,66	2.929,48	-9,82	-0,34%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.766,75	2.703,40	63,35	2,34%
FTSE/Χ.Α. ΘΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.338,10	4.360,46	-22,36	-0,51%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	417,25	405,21	12,04	2,97%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.094,69	6.072,22	22,47	0,37%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	23.299.537,21
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	10.327.452,87
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6.947.668,42
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.430.775,16
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.383.915,72
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.618.884,54
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.814.799,35
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.492.717,74
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.488.779,21
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.217.810,90
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.493.805,30
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.250.734,14
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.193.121,06
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.094.292,16
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	1.027.771,84
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	809.824,83
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	793.200,54
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	734.018,93
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	582.943,37
ΥΔΡΕΥΣΗ	502.075,03
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	450.951,75
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	437.345,13
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	401.461,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	358.453,10
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	331.022,07
ΕΞΕΙΔΙΚΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	285.181,85
ΤΡΟΦΙΜΑ	205.025,57

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	1,050	12,42%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,311	-2,81%
ΑΒΑΞ (ΚΟ)	1,386	9,83%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD. (ΚΟ)	3,060	-1,29%
ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	0,532	6,40%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	12,540	-1,26%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5,600	6,06%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	2,640	-1,12%
IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	5,420	5,86%	ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)	2,890	-1,03%
ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	1,270	5,83%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6,060	-0,95%
INTRAKAT (ΚΟ)	2,525	5,21%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	2,100	-0,94%
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	5,360	5,10%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,600	-0,76%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	6,270	4,50%	ΑΒΕ Α.Ε. (ΚΟ)	0,522	-0,76%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,610	4,27%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	16,110	-0,62%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ. %
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	6	0,33
CENER (CENERGY HOLDINGS SA)	6,07	0,5
ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)	17,6	-0,45
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	27,32	0,33
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	15,52	-0,51
ΑΡΑΓΓ (ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES)	11,4	1,79
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,99	-0,55
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	7,5	-0,4
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,415	0,84
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	14,38	1,27
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	32,88	-0,06
ΛΑΜΔΑ (LAMBDA DEVELOPMENT)	7,335	2,37
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	2,1	3,7
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,512	-0,33
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	26,46	1,77
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	6,06	-0,95
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,06	-1,29
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	1,551	1,31
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7,75	0
ΚΟΥΕΣ (QUEST)	6,27	4,5
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ)	14	-0,57
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	7,08	1,72
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	16,11	-0,62
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	23,56	1,29
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	10,5	0,48

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΟΤΕ (ΚΟ)	10.327.452,87
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	8.323.380,89
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	5.291.254,87
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.975.253,29
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	4.551.685,24
JUMBO (ΚΟ)	4.383.915,72
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	3.699.223,12
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	3.607.323,76
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	2.813.439,35
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.565.426,66

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	200	1.218	5.891
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	6	30	1.290
FTSE/Χ.Α. Large Cap	184	908	4.390
MSCI GREECE REBASED	10	280	211
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.949	29.407	474.352
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	28	139	14.922
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΔΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	49	259	5.895
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	439	16.063	220.005
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1	5	94
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	34	77	736
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	16	106	1.583
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	28	203	6.592
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	16	69	563
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	23	99	1.850
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	88	1.957	34.654
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	12	37	923
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	13	72	1.182
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	78	382	7.384
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	267	2.002	7.445
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	12	33	1.081
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	54	166	3.221
INTRAKAT (ΚΟ)	135	1.084	9.141
JUMBO (ΚΟ)	7	8	221
LAMBDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	89	349	5.636
MIG (ΚΟ)	3	15	46
MOTOR OIL (ΚΟ)	4	13	1.443
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	15	64	2.578
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	63	279	15.298
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	74	423	2.192
ΟΤΕ (ΚΟ)	97	718	11.381
ΟΠΠ (ΚΟ)	0	0	345
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	168	4.181	73.899
ΔΕΗ (ΚΟ)	90	444	26.496
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	129
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	31	106	11.154
TITAN CEMENT (ΚΑ)	4	14	652
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	11	40	5.611
Δικαιώματα σε Δείκτες	14	68	1.210
FTSE/Χ.Α. Large Cap	14	68	1.210
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	150	630
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	14
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	293
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	101
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	26
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	2	150	1
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	195
Συνολική Δραστηριότητα	2.165	30.843	482.083

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 4 Ιουλίου 2023

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΙΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	1.9250	1.9300	1.9270	0.1530	"16,561"	1.9300	1.9500	1.9250	0,26
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	2.8700	2.9300	2.8848	-1.2760	"16,940"	2.9000	2.9300	2.9300	2,09
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.5300	0.5400	0.5330	-0.7040	"7,761"	0.5300	0.5400	0.5400	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0830	0.0880		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0780	0.0825	0.0785	-0.2500	"9,000"	0.0800	0.0825	0.0825	1,85
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.1800	2.2200	2.1864	-11.1220	"2,500"	2.2000	2.2600	2.1800	-5,22
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.5800	1.6100	1.5994	-0.3560	"12,607"	1.5800	1.6500	1.6000	-0,62
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0500	0.0605		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0160	0.0160	0.0160	0.0500	"2,719"	0.0145	0.0165	0.0160	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0260		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0500	0.0000		
ΕΛΜΗ	ELLIMAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3260	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0000	0.0660		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0050		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0035	0.0035	0.0035	0.1000	"10,500"	0.0025	0.0035	0.0035	40,00
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0010	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0235		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0.2940	0.0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΦΟΡΕΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ *						1.1400	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0205	0.0225		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0955	0.1100		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALLYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0640	0.0690		

Σαμπάνια, ακριβό γρασίδι και ιστορία

Το θρυλικό Γουίμπλεντον ανοίγει τις πύλες του υποδεχόμενο την αφρόκρεμα του τένις και αθλητές που ψάχνουν την υπέρβαση

Της ΣΠΥΡΙΑΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

«Τίποτε δεν συγκρίνεται με τη συμμετοχή στο τουρνουά του Γουίμπλεντον. Αγωνίζεσαι και νιώθεις την ανάσα των θρύλων που έχουν κοσμήσει με την αγωνιστική παρουσία τους αυτά τα γήπεδα», έχει πει η Βίνους Γουίλιαμς και τα λόγια της είναι σαν να περιγράφουν με τον καλύτερο τρόπο το κορυφαίο τουρνουά τένις του κόσμου. Ένα τουρνουά όπου οι αγώνες στο κορτάρι είναι σαν να σμίγουν με την πατίνα του χρόνου, τα βασιλικά οικοσώμα, τις φράουλες με τη σαβτινί και τη σαμπάνια.

Οι αγώνες στο κυρίως ταμπλό άρχισαν την Δευτέρα 3/7 και η διοργάνωση θα ολοκληρωθεί στις 16 Ιουλίου. Το συνολικό ποσό των φετινών επάθλων αγγίζει τα 52 εκατ. ευρώ, μια αύξηση, σε σχέση με πέρυσι κατά 11,2%.

Το Γουίμπλεντον είναι το παλαιότερο τουρνουά στην ιστορία του παγκόσμιου τένις. Διεξάγεται σε γήπεδα από χόρτο, που βρίσκονται στο ομώνυμο προάστιο του Λονδίνου. Η ιστορία του φθάνει μέχρι το 1877, όταν ο Παναγγλικός Σύλλογος Τένις και Κρόκετ διοργάνωσε αγώνες στους οποίους συμμετείχαν 22 τενίστες, σε εγκαταστάσεις κοντά στην οδό Γουόριλ. Το 1884 πήραν για πρώτη φορά μέρος γυναίκες. Τα σημερινά γήπεδα βρίσκονται στην οδό Τσερτς και λειτουργούν από το 1922.

Η διοργάνωση κατάφερε να επιβιώσει από παγκόσμιους πολέμους και πανδημίες. Στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου τα γήπεδα φιλοξενούσαν κότες, κουνέλια και χοίρους, που αποτελούσαν τροφή για αθλητές. Στο βασικό γήπεδο έπεσαν 500 οβίδες, αλλά το 1946 η διοργάνωση διεξήχθη, παρόλο που το γρασίδι έφερε ακόμη π... μυρωδιά του πολέμου. Το Γουίμπλεντον διαθέτει 19 γήπεδα. Το κεντρικό κορτ έχει χωρητικότητα 15.000 θέσεων και οροφή που ανοίγει και κλείνει ώστε να προστα-

Γ. Καλοβελώνης: Φαβορί για την κατάκτηση του τροπαίου είναι ο Τζόκοβιτς και ο Αλκαράθ. Προσπαθώ να σκεφθώ τρίτο όνομα και δεν μπορώ...

Ακρως απαιτητική η επιφάνεια του χόρτου, αφού το μπαλάκι σε άλλα σημεία σκάει αργά και σε άλλα πηγαίνει γρήγορα, κάτι που απαιτεί καλό συγχρονισμό.

τεύει τους παίκτες από τις ιδιαιτερότητες του βρετανικού κλίματος. Τα δύο κύρια γήπεδα χρησιμοποιούνται μόνο κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης.

Η φετινή διοργάνωση αποτελεί ακόμη μια πρόκληση για τον Νόβακ Τζόκοβιτς. Ο Σέρβος έχει γράψει επτά φορές το όνομά του στο τρόπαιο των πρωταθλητών και όταν κατακτήσει και τη φετινή διοργάνωση τότε θα φθάσει τον πολυνίκη του θεσμού, τον Ρότζερ Φέντερερ, ο οποίος έχει στο παλμαρέ του οκτώ τίτλους. Σ' αυτόν τον στόχο θα προσπαθήσει να μπει εμπόδιο ο Κάρλος Αλκαράθ. Ο 20χρονος Ισπανός τενίστας βρίσκεται σε άριστη αγωνιστική κατάσταση. «Τελείωσα τις υποχρεώσεις της περασμένης εβδομάδας παίζοντας σε υψηλό επίπεδο και είμαι έτοιμος», δήλωσε χαρακτηριστικά. «Θα έλεγα ότι φαβορί για την κατάκτηση του τροπαίου είναι ο Τζόκοβιτς και ο Αλκαράθ. Προσπαθώ να σκεφθώ τρίτο όνομα για να σας πω και δεν

Εκοντας κατακτήσει τα δύο τελευταία τρόπαια του Γουίμπλεντον (και συνολικά επτά), ο βιονικός Νόβακ Τζόκοβιτς θα διεκδικήσει ακόμη ένα, με τον Κάρλος Αλκαράθ να αναζητεί μια... προσωπική βεβάν, μετά τον επεισοδιακό αποκλεισμό του από τον Σέρβο στο Ρολάν Γκαρόν.

μπορώ. Σε αυτή τη διοργάνωση μπορεί να δούμε και κάποιο ασυνήθιστο να φθάσει στην κορυφή. Είναι ένα ιδιαίτερο τουρνουά», δήλωσε στην «Κ» ο παλιός πρωταθλητής Γιώργος Καλοβελώνης. Στις γυναίκες, στην πρώτη θέση της παγκόσμιας κατάταξης βρίσκεται η Ιγκά Σβίτοεκ, αλλά φαβορί για την κατάκτηση του τροπαίου θεωρείται η περυσινή νικήτρια Ελενα Ριμπάκινα, χωρίς να υστερεί και το Νο 2 της παγκόσμιας κατάταξης, η Αρίνα Σαμπάλενκα, η οποία θα πάρει μέρος στους αγώνες καθώς οι διοργανωτές αποφάσισαν να επιτρέψουν σε Ρώσους και Λευκορώσους να αγωνιστούν. Τις τρεις αθλήτριες τις αποκαλούν «Big Three» και μένει να δούμε εάν κάποια από αυτές θα καταφέρει να βάλει στη συλλογή της το βαρύτερο τρόπαιο της φετινής χρονιάς. «Οι γυναίκες είναι απρόβλεπτες. Εγώ διπλά στην Πολωνή, τη Λευκορωσίδα και την τενίστρια από το Καζακστάν θα έβαζα και την Τζέσικα

Πέγκουλα. Η Πολωνή στο χόρτο δεν είναι τόσο καλή. Στις γυναίκες τα σέτ είναι δύο και αυτό αποτελεί πρόσθετη δυσκολία, καθώς μια αθλήτρια δύσκολα μπορεί να ανατρέψει ένα αποτέλεσμα, καθώς δεν έχει τρίτη ευκαιρία», τόνισε ο κ. Καλοβελώνης.

Η Τζέσικα Πέγκουλα (ΗΠΑ) βρίσκεται στην 4η θέση της παγκόσμιας κατάταξης και ακολουθεί η Γαλιθία Καρολίν Γκαρσία. Η 6η θέση ανήκει στην Ονς Ζαμπέρ από την Τυνησία, μια φιλόδοξη τενίστρια που θέλει να γίνει η πρώτη παίκτρια από την Αφρική που θα κερδίσει τίτλο γκραν σλαμ. Για άλλη μια χρονιά, δύο Έλληνες, ο Στέφανος Τσιτσιπάς και η Μαρία Σάκκαρη θα βρίσκονται ανάμεσα στους δέκα καλύτερους αθλητές που θα πάρουν μέρος στο φημισμένο βρετανικό γκραν σλαμ. Ο 25χρονος Τσιτσιπάς είναι στην 5η θέση και η Μαρία Σάκκαρη στην 8η. «Εγώ πιστεύω και στους δύο πρωταθλητές μας. Νομίζω ότι θα

έχουν μια καλή πορεία, αρκεί να ξεπεράσουν τους πρώτους γύρους. Εάν μπουν στην πρώτη οκτάδα όλα μπορεί να συμβούν», μας είπε ο Γ. Καλοβελώνης και όταν του αναφέραμε τις κακές εμφανίσεις του Στέφανου Τσιτσιπά στις τελευταίες διοργανώσεις, απάντησε: «Πριν από τα μεγάλα τουρνουά πολλοί τενίστες εμφανίζουν κάποια πτώση».

Οι ιδιαιτερότητες

Η επιφάνεια του Γουίμπλεντον αποτελείται από πυκνή «χλόη ακτινών». Το ύψος του χλοοτάπητα διατηρείται σταθερά στα οκτώ χιλιοστά κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων των αγώνων και η συντήρησή του είναι πολύ απαιτητική και δύσκολη. Μετά την ολοκλήρωση των αγώνων το γρασίδι στα κορτ ξαναφτιάχνεται διότι έχει υποστεί φθορές. Χρησιμοποιούνται σχεδόν 1.000 κιλά σπόροι. «Η επιφάνεια του χόρτου είναι περίεργη. Η μπάλα σε άλλα σημεία σκάει

αργά και σε άλλα πηγαίνει γρήγορα. Θέλει καλό συγχρονισμό και σε αυτόν τον τομέα πρωταθλητές είναι ο Τζόκοβιτς, χωρίς να υστερεί και ο Αλκαράθ. Τον Τζόκοβιτς τον βοηθάει και το σερβίς του. Το γρασίδι όταν είναι φρέσκο κάνει την μπάλα να «κάθεται». Το μπαλάκι σε άλλα σημεία γλιστράει και σε άλλα σταματάει. Πολύ καλός ήταν και ο Φέντερερ στο χόρτο. Δεν είναι τυχαίο ότι είναι ο τενίστας με τους περισσότερους τίτλους εκεί», υπογράμμισε ο Γιώργος Καλοβελώνης.

Αυξημένα τα μέτρα

Οι διοργανωτές αποφάσισαν να αυξήσουν τα μέτρα ασφαλείας προκειμένου να μην υπάρξει κάτι που να διαταράξει την ομαλή διεξαγωγή του τουρνουά. Την περασμένη Τετάρτη (28.6), οι ακτιβιστές του Just Stop Oil διέκοψαν τον αγώνα ανάμεσα σε Αγγλία και Αυστραλία σκορπώντας στον αέρα πορτοκαλί σκόνη. Δεν είναι η πρώτη φορά που οι διαδηλωτές διακόπτουν φέτος μια αθλητική διοργάνωση. Έχουν διακόψει τον τελικό ράγκμπι της Πρέμιερσιπ, το παγκόσμιο πρωτάθλημα σνούκερ, ιπποδρομίες κ.ά. Σύμφωνα με τα ΜΜΕ, η διοργάνωση του Γουίμπλεντον ενδέχεται να αποτελέσει τον επόμενο στόχο. «Οι όροι εισόδου, οι οποίοι ανακοινώθηκαν τον Απρίλιο του 2023, περιλαμβάνουν οδηγίες για απαγορευμένα είδη και ενοχλητική συμπεριφορά. Οποιοσδήποτε παραβιάσει αυτών των όρων θα αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας μας», δήλωσαν οι διοργανωτές. Στον απαγορευμένο κατάλογο των αντικειμένων συμπεριλαμβάνονται κόλλες, καλώδια, αλυσίδες, λουκέτα, σκόνη κηρωσίας κ.ά. «Η ασφάλεια και η προστασία των παικτών, των συναδέλφων και των επισκεπτών μας είναι πρωταρχικής σημασίας», δήλωσε χαρακτηριστικά η διευθύντρια του Λονδρέζικου Μίτζορ, Μισέλ Ντάιτ.

Η χρυσή «βίβλος» της διοργάνωσης

1877

το έτος που ξεκίνησε το διάσημο -και παλαιότερο- τουρνουά τένις του κόσμου. Στην πρώτη διοργάνωση πήραν μέρος 22 άνδρες.

128

τενίστες και 128 τενίστριες αγωνίζονται στα κυρίως ταμπλό. Λαμβάνουν μέρος οι καλύτεροι του κόσμου.

19

είναι τα γήπεδα και όλα έχουν στην επιφάνειά τους γρασίδι. Τα δύο κυρίως γήπεδα χρησιμοποιούνται μόνο κατά τη διάρκεια του τουρνουά.

8

είναι οι τίτλοι που έχει κατακτήσει ο Ρότζερ Φέντερερ, ενώ στις γυναίκες η Μαρτίνα Ναβρατίλοβα έχει σπικώσει εννέα φορές το βαρύτερο τρόπαιο.

2.350.000

λίρες θα προσθέσουν στους λογαριασμούς τους οι νικητές, 1.175.000 οι φημισμένοι και 600.000 λίρες οι αθλητές και οι αθλήτριες που θα φθάσουν μέχρι τους ημιτελικούς.

Η soeasy της Cytamobile-Vodafone παρουσιάζει

cytamobile | Vodafone

SUMMER TOUR

DEEJAY 93.5 RADIO

25 ΙΟΥΝΙΟΥ 15:00 - 17:00 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΜΑΚΕΝΤΖΙ	23 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΠΡΩΤΑΡΑΣ - ΣΙΚΟ SEASIDE
9 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΛΕΜΕΣΟΣ - ΑΚΤΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ	30 ΙΟΥΛΙΟΥ 17:00 - 19:00 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΦΟΙΝΙΚΟΥΔΕΣ
16 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ - ΝΙΣΣΙ BEACH	6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 11:00 - 13:00 ΠΑΦΟΣ - ΜΠΑΝΙΑ

SPONSORED BY **POKKA** LIVE the summer experience

2023

ENJOY YOUR WEEKENDS AT

MASTERS tennis academy

Κρατήσεις Γηπέδων τα Σαββατοκύριακα στην Ακαδημία Masters Tennis Academy. € 20.00 την ώρα.

Περισσότερες πληροφορίες στο: 99631669, 99606689 και 22105929

#HellenicBankMASTERS

SPONSORS: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, UNILEVER, perrier, McDonald's, cabernet, Babolat, NICOSIA, MIP FM, Electrolux

Θα αντικαταστήσουν τα ρομπότ τους γιατρούς;

Τα συμπεράσματα συνάντησης των κορυφαίων Ελλήνων επιστημόνων στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης στον «Δημόκριτο»

Της **ΗΛΙΑΝΑΣ ΜΑΓΡΑ**

Το πρωί της Δευτέρας η ελληνική επιστημονική ελίτ της τεχνητής νοημοσύνης (AI) συναντήθηκε στην Αγία Παρασκευή προκειμένου να δώσει απαντήσεις για το πώς αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί και τι αλλαγές φέρνει στην καθημερινή ζωή και σε όλα τα επιστημονικά πεδία.

Κορυφαίοι επιστήμονες που διδάσκουν στο Χάρβαρντ και στο MIT, όπως οι Ευθύμης Καξίρας, Δημήτρης Μπερτσιμάς και Γεωργία Περάκη, αλλά και στο ΕΜΠ –ο Γιώργος Στάμου και η Θεοδώρα Βαρβαρίγου–, έδωσαν το «παρών» στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», στις καλοκαιρινές εκδηλώσεις του Ελληνικού Ινστιτούτου Προηγμένων Μελετών (HIAS), που πραγματοποιούνται στην Αθήνα

«Έχει αναπτύξει πολύ γρήγορα υπεράνθρωπη νοημοσύνη. Έχουμε πολλά χρόνια μπροστά μας μέχρι να δούμε το αποτέλεσμα, αλλά το βρίσκω συναρπαστικό».

στις 3-7 Ιουλίου, με κύριο στόχο τη δημιουργία γεφυρών μεταξύ επιστημόνων της διασποράς και της Ελλάδας.

«Οραματίζομαι ένα μέλλον στο οποίο η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι η καθολική γλώσσα σε όλους τους τομείς», δήλωσε στην ομιλία του ο Δημήτρης Μπερτσιμάς, καθηγητής στη Σχολή Διοίκησης Sloan στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT), συμπληρώνοντας πως η τεχνητή νοημοσύνη έχει αναπτύξει πολύ γρήγορα «υπεράνθρωπη νοημοσύνη». Έχουμε πολλά χρόνια μπροστά μας μέχρι να δούμε το αποτέλεσμα, αλλά το βρίσκω συναρπαστικό», τόνισε. Ο κ. Μπερτσιμάς αναφέρθηκε στην καθολικότητα της τεχνητής νοημοσύνης

Η **ιατρική** είναι ένας από τους τομείς στους οποίους η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης θα είναι καθοριστική εφεξής. Και όχι μόνο. Θα πρέπει να ανησυχούμε; Κορυφαίοι Έλληνες καθηγητές σε ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια, που συμμετέχουν στο σχετικό τριήμερο «σχολείο» στον «Δημόκριτο», δίνουν απαντήσεις.

και στην εφαρμογή της σε διαφορετικά πεδία – από τις επιστήμες και τη μηχανική μέχρι τη νομική και την ιατρική.

Μίλησε για την τεχνητή νοημοσύνη ως ένα εργαλείο πρόβλεψης, δίνοντας παραδείγματα για την αντίστοιχη εφαρμογή της.

Στην περίπτωση της καρδιακής νόσου, όπως είπε, οι παράγοντες είναι, μεταξύ άλλων, το φύλο του ασθενούς, η ηλικία και ο αριθμός τοιγάρων που καπνίζει την ημέρα. Σε όλες τις περιπτώσεις, πάντως, οι άνθρωποι δεν είναι απλά αποδέκτες των ευρημάτων της

τεχνητής νοημοσύνης, αλλά και δημιουργοί του μοντέλου της. Οσον αφορά την ιατρική περίπτωση, ο στόχος της AI είναι, αφού δεχθεί έναν όγκο ιατρικών δεδομένων, να αποσαφηνίσει ποιοι ασθενείς δέχονται κακής ποιότητας ιατρική περίθαλψη. «Πώς θα αξιολογήσει

τη σχέση ποιότητας και κόστους; Ο μόνος τρόπος είναι να χρησιμοποιήσεις δεδομένα», δήλωσε ο κ. Μπερτσιμάς.

Στη διάρκεια της πρώτης ημέρας του σεμιναρίου εξετάστηκαν παραδείγματα εφαρμογής της τεχνητής νοημοσύνης σε πλήθωρα τομέων, από τη φυσική μέ-

χρι τις πορείες πλοίων. Ταυτόχρονα όμως, και αυτός είναι ο στόχος του σεμιναρίου, έγινε ξεκάθαρο πως ο σημαντικότερος πυλώνας εξέλιξης μιας κοινωνίας που θα χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο την τεχνητή νοημοσύνη ως βοηθητικό εργαλείο είναι η εκπαίδευση. «Ο κόσμος αλλάζει πολύ πιο γρήγορα από ό,τι άλλαζε», δήλωσε στην «Κ» ο κ. Μπερτσιμάς.

«Ο ρυθμός της αλλαγής είναι τόσο υψηλός που πρέπει να τροποποιήσουμε τη διαδρομή από την αρχή του εξαμήνου μέχρι το τέλος του, σε ό,τι αφορά την τεχνητή νοημοσύνη», συμπλήρωσε ο Γιώργος Στάμου, καθηγητής της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Ο κ. Μπερτσιμάς τόνισε πως δεν θα πρέπει απλά να αλλάξει η διδασκόμενη

«Δεν θα πρέπει απλά να αλλάξει η ύλη, αλλά ο τρόπος που σκεφτόμαστε την εκπαίδευση. Να δημιουργηθούν καινούργιες τάξεις, π.χ. AI+Φυσική, AI+Ιατρική».

ύλη, αλλά ο τρόπος που σκεφτόμαστε την εκπαίδευση. «Θα πρέπει να έχουμε οριζόντιες τάξεις, μαθήματα στα οποία συμμετέχουν όλοι, αλλά και καινούργιες τάξεις, παραδείγματος χάριν AI+Φυσική, AI+Ιατρική», σημείωσε. Για να καταλήξει: «Δεν οραματίζομαι ένα μέλλον στο οποίο θα πηγαίνουμε για τα πάντα σε ένα ρομπότ, ούτε εγώ θα εμπιστευόμουν ένα ρομπότ αντί ενός γιατρού. Αλλά θα πρέπει να μάθουμε να συνεργαζόμαστε. Αυτό θα αλλάξει ανεξάρτητα από εμάς, οπότε καλύτερα εμείς, στην ελληνική κοινωνία, να προσαρμοστούμε για να προετοιμαστούμε για όσα έρχονται, γιατί ο κόσμος θα προχωρήσει ό,τι και να γίνει».

Δημήτρης Μπερτσιμάς

Καθηγητής στη Σχολή Διοίκησης Sloan στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT)

Δεν οραματίζομαι ένα μέλλον στο οποίο θα πηγαίνουμε για τα πάντα σε ένα ρομπότ, ούτε εγώ θα εμπιστευόμουν ένα ρομπότ αντί ενός γιατρού. Αλλά θα πρέπει να μάθουμε να συνεργαζόμαστε.

Γεωργία Περάκη

Διευθύντρια του Κέντρου Επιχειρησιακής Έρευνας στο MIT

Η τεχνολογική εξέλιξη του συγκεκριμένου τομέα έχει πάρει ήδη τον δρόμο της και εμείς θα πρέπει να επανεκπαιδευτούμε για να έχουμε τα εργαλεία να τη χρησιμοποιήσουμε σωστά.

Ευθύμης Καξίρας

Καθηγητής Καθαρής και Εφαρμοσμένης Φυσικής και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών στο Χάρβαρντ

Στην καθαρή επιστήμη δεν μπορώ να φανταστώ κάποιο μειονέκτημα. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένα ενδιαφέρον και περίπλοκο «όπλο» που δίνει απαντήσεις σε δύσκολα προβλήματα.

«Στον τέλειο αλγόριθμο αν βάλεις σκουπίδια θα πάρεις σκουπίδια»

Μία από τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης (AI) που συζητήθηκαν την πρώτη ημέρα του σεμιναρίου στον «Δημόκριτο» αφορούσε τη φυσική. Ο Ευθύμης Καξίρας, καθηγητής Καθαρής και Εφαρμοσμένης Φυσικής και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, μίλησε στους φοιτητές για την εφαρμογή της AI στην καλύτερη κατανόηση των άμορφων υλικών και στον σχεδιασμό υλικών με στόχο την καλύτερη απόδοση.

«Οι μπαταρίες πάνανυ μεγάλο χώρο, είναι το πιο βαρύ εξάρτημα ενός τηλεφώνου ή αυτοκινητό. Θέλουμε μια μπαταρία με πολύ μικρότερο όγκο να αποθηκεύει την ίδια ποσότητα ενέργειας», λέει στην «Κ». Αλλά τα υλικά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν γι' αυτόν τον σκοπό είναι πολύ περίπλοκα. Χρησιμοποιώντας την τεχνητή νοημοσύνη είναι εφικτό να ξεπεραστούν τα προβλήματα, τονίζει. «Ένα άλλο παράδειγμα είναι τα μαγνητικά υλικά που είναι πάρα πολύ σημαντικά σε πολλές εφαρμογές, π.χ. στη μαγνητική τομογραφία ή στα τρένα μαγνητικής αιώρησης», τονίζει ο κ. Καξίρας. Επισημαίνει πως ο ίδιος και η ομάδα του χρησιμο-

ποιούν μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης εδώ και 10 χρόνια και δεν έχει συναντήσει κάποιο μειονέκτημα στη χρήση της. «Τα προβλήματα που προσπαθούμε να λύσουμε εμείς είναι τεχνικά φύσεως. Τα μοντέλα δεν θέτουν ηθικά διλήμματα, είναι εργαλεία για να διαλέξεις ένα υλικό αντί για ένα άλλο. Στην καθαρή επιστήμη δεν μπορώ να φανταστώ, λοιπόν, κάποιο μειονέκτημα, η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένα ενδιαφέρον και περίπλοκο «όπλο» που δίνει απαντήσεις σε δύσκολα προβλήματα».

Και η χρήση της στην εκπαίδευση; Το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, όπου ο κ. Καξίρας διδάσκει, ξεκίνησε φέτος μια συστηματική προσπάθεια συμπερίληψης εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, όπως το ChatGPT, στον τρόπο διδασκαλίας. «Είναι πολύ εύκολο να το χρησιμοποιήσουν οι φοιτητές και αυτό δημιουργεί ένα σοβαρό ζήτημα», σημειώνει ο ίδιος. «Υπάρχουν απόψεις που υποστηρίζουν ότι οι φοιτητές θα πρέπει να δίνουν προφορικές εξετάσεις για να μην μπορούν να το χρησιμοποιήσουν. Η δική μου η γνώμη είναι διαφορετική. Για τα αντικείμενα που ασχολούμαι εγώ είναι εργαλείο που μπορεί να βο-

«Είναι μια νέα τεχνολογία και όπως καθετί νέο έχει τόσο θετικά όσο και αρνητικά, αλλά όταν βγαίνει κάτι καινούργιο αντιμετωπίζεται πάντα με φόβο».

«Δεν νομίζω ότι μας αντικαθιστά. Εκπαιδεύεται και εξαρτάται από τους ανθρώπους. Το θέμα είναι πως όσοι θα τη χρησιμοποιήσουν να μην την καταχραστούν».

θήσει φοιτητές να μην αναλώνονται σε τετριμμένα ερωτήματα, οπότε η σκέψη τους να γίνει πιο σύνθετη και αναλυτική. Θα πρέπει να αλλάξει η φιλοσοφία της εκπαίδευσης, να μη δίνεται έμφαση, λ.χ., στην αποστήθιση. Ας δούμε ποια είναι τα σωστά ερωτήματα που πρέπει να θέσουμε και πώς θα μάθουν οι φοιτητές να αντιμετωπίζουν τις απαντήσεις της τεχνητής νοημοσύνης με κριτικό τρόπο», δηλώνει, τονίζοντας πως το ChatGPT συνθέτει δεδομένα. «Δεν έχει λογική ή κρίση, δεν κρίνει τα δεδομένα. Θα πρέπει οι φοιτητές να μπορούν να καταλάβουν πώς να ψάξουν την ορθότητα της απάντησης, να διακρίνουν το σωστό από το λάθος».

Για τα ηθικά διλήμματα που παρουσιάζει η τεχνητή νοημοσύνη θα μιλήσει στο σεμινάριο στον «Δημόκριτο» την Τετάρτη η Γεωργία Περάκη, διευθύντρια του Κέντρου Επιχειρησιακής Έρευνας και αναπληρώτρια πρύτανης του Κολεγίου Ηθικής και Κοινωνικής Ευθύνης της Παιδείας στο MIT. «Είναι μια νέα τεχνολογία και όπως καθετί νέο έχει τόσο θετικά όσο και αρνητικά, αλλά όταν βγαίνει κάτι καινούργιο αντιμετωπίζεται πάντα με φόβο», δηλώνει

στην «Κ». Αυτό που θα ζητήσει από τους φοιτητές είναι να σκεφθούν μια νέα τεχνολογία που να έχει σχέση με την τεχνητή νοημοσύνη και να αναφέρουν τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά ή αρνητικά την ανθρωπότητα. «Αν φτάσεις τέλειους αλγόριθμους και τους βάλεις σκουπίδια θα σου δώσουν σκουπίδια», λέει η κ. Περάκη.

Είναι μια άσκηση την οποία υπέβαλαν και σε φοιτητές του MIT φέτος, 56 εκ των οποίων έγραψαν εργασίες πάνω στο θέμα μέσα σε διάστημα ενός μήνα. Ένας φοιτητής της, αναφέρει η κ. Περάκη, σκέφθηκε μια εφαρμογή AI που θα παίρνε τα δεδομένα από όλες τις διαδικτυακές συνομιλίες ενός ατόμου, και με βάση αυτές θα του κάνει συστάσεις για το πώς να συμπεριφέρεται καλύτερα στις ανθρώπινες σχέσεις του. «Θα εκπαιδευόταν», όπως και όλες οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, «από εσένα, αλλά θα μπορούσε φυσικά και να ξεπεράσει τα όρια», τονίζει.

Η ίδια πιστεύει πως δίνεται πολύ μεγάλη έμφαση στα αρνητικά της συγκεκριμένης τεχνολογίας, ενώ θα πρέπει να συζητάμε περισσότερο για τα θετικά.

«Είμαι εξαιρετικά αισιόδοξη, μπορείς να κάνεις κάτι πραγματικά απίστευτο για τόσα προβλήματα, για την ιατρική, για τη φυσική. Το μυαλό μας είναι ένας υπολογιστής, αν βάλεις λάθος δεδομένα θα πάρει λάθος αποφάσεις, το ίδιο ισχύει και για την AI, ο άνθρωπος μπορεί να χρησιμοποιήσει τους αλγόριθμους για βοήθεια», σημειώνει η κ. Περάκη.

«Η τεχνολογική εξέλιξη του συγκεκριμένου τομέα έχει πάρει ήδη τον δρόμο της», τονίζει, «και εμείς θα πρέπει να επανεκπαιδευτούμε για να έχουμε τα εργαλεία να τη χρησιμοποιήσουμε σωστά». Γι' αυτόν τον λόγο συνάδελφοί της από το Κολέγιο Ηθικής και Κοινωνικής Ευθύνης της Παιδείας στο MIT έδωσαν «μαθήματα» για την AI στη Γερουσία και στο Κογκρέσο. «Η εκπαίδευση του κόσμου είναι σημαντική», τονίζει, «το να μην υπάρχει αμάθεια σε σχέση με την τεχνητή νοημοσύνη, αλλά κατανόηση. Δεν νομίζω ότι μας αντικαθιστά η τεχνητή νοημοσύνη. Εκπαιδεύεται από τους ανθρώπους και εξαρτάται από τα άτομα. Το θέμα είναι οι άνθρωποι που θα τη χρησιμοποιήσουν να μην την καταχραστούν».

Πόσο εύκολα εντοπίζεται η τεχνητή νοημοσύνη

Των **ΣΤΙΟΥΑΡΤ ΤΟΜΣΟΝ** και **ΤΙΦΑΝΙ ΣΟΥ**

Την **ικανότητα** της ανθρωπότητας να διακρίνει το αληθινό από το ψεύτικο απειλεί η διασπορά εικόνων που δημιουργήθηκαν από την τεχνητή νοημοσύνη, όπως αυτή του Πάπα να φοράει παλτό μεγάλου Ισπανού σχεδιαστή μόδας. Αυτή τη σύγχυση προσπαθούν να αντιμετωπίσουν πολλές νέες επιχειρήσεις προσφέροντας τη δυνατότητα εντοπισμού των εικόνων που δημιουργήθηκαν από υπολογιστές. Αυτές οι εφαρμογές αναλύουν το ψηφιακό περιεχόμενο της εικόνας με τη βοήθεια αλγορίθμων, εντοπίζοντας μικροσκοπικά σημάδια που κάνουν τις φωτογραφίες που τραβήχτη-

καν με ανθρώπινο χέρι να ξεχωρίζουν από όσες έχουν παραχθεί από μηχανές. Η πρόοδος της AI, όμως, θα βρισκείται πάντα ένα βήμα μπροστά από τα εργαλεία εντοπισμού. Δοκιμή πραγματοποιήσαν οι NYT σε πέντε νέες εφαρμογές εντοπισμού τέτοιων εικόνων, ανακαλύπτοντας 100 αληθινές φωτογραφίες με συνθετικές εικόνες. Το τεστ έδειξε ότι οι εφαρμογές σημειώνουν μεν πρόοδο, καταγράφοντας ωστόσο ποσοστό αστοχίας, καθώς απέτυχαν να αναγνωρίσουν αρκετές από τις ψηφιακές εικόνες.

Οι εφαρμογές εντοπισμού είναι σχεδιασμένες για να παρατηρούν μικροσκοπικά σημάδια, ενσωματωμένα στις φωτογραφίες AI. Αναζητούν ασυνήθιστα πρότυπα διάταξης των χρωμάτων, καθώς

και στην ευκρινεία τους. Τέτοια χαρακτηριστικά περιέχουν οι εικόνες που δημιουργήθηκαν από μηχανές. Το λογισμικό εντοπισμού είναι, όμως, ανίκανο να «διαβάσει» τα συμπραζόμενα της εικόνας, καθιστώντας το έργο του πιο δύσκολο. Οι εμπλεκόμενες εταιρείες τόνισαν ότι συνειδητοποιούν τα μειονεκτήματα των εφαρμογών τους.

Οι ειδικοί της τεχνητής νοημοσύνης Τσενάο Ταν του Πανεπιστημίου του Σικάγου δεν πείθεται. «Οι εφαρμογές εντοπισμού δεν είναι αποτελεσματικές και δεν περιμένω να βελτιωθούν στο μέλλον. Σε πολύ λίγα χρόνια, όσα μπορεί να δημιουργήσει ένας άνθρωπος με την εικόνα, η τεχνητή νοημοσύνη θα τα κάνει καλύτερα και η διαφορά δεν θα

είναι δυνατόν να εντοπισθεί», λέει ο Ταν. Οι εταιρείες εντοπισμού εικόνων τεχνητής νοημοσύνης υποστηρίζουν ότι οι υπηρεσίες που προσφέρουν προάγουν τη λογοδοσία και τη διαφάνεια, βοηθούν στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, της οικονομικής απάτης, της μη συναινετικής πορνογραφίας και της εικαστικής ανεντιμότητας. Ερευνητές της AI υποστηρίζουν από τη μεριά τους ότι τα εργαλεία εντοπισμού ψεύτικων εικόνων δεν πρέπει να είναι η μοναδική άμυνα της ανθρωπότητας κοινωνίας κατά της παραπληροφόρησης, με τους δημιουργούς των εικόνων να καλούνται να τοποθετήσουν υδατογραφήματα ενημερώνοντας για την ψηφιακή φύση της δουλειάς τους.

Αδυναμία των εφαρμογών να ξεχωρίσουν τις εικόνες - «Καμπανάκι» για παραπληροφόρηση.

ANALYSEH / EUROBANK

Σταθερά, αλλά υψηλά τα επιτόκια στην Κεντρική Ευρώπη

Καθώς ο πληθωρισμός σε οικονομίες της Αναδυόμενης Ευρώπης (περιλαμβάνει χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης), όπως η Ουγγαρία και η Τσεχία, υποχωρεί, οι κεντρικές τράπεζες άφησαν εκ νέου αμετάβλητο το βασικό επιτόκιο παρέμβασης. Στην Ουγγαρία, το βασικό επιτόκιο διατηρήθηκε για ένατο μήνα στο 13%, ενώ στην Τσεχία παρέμεινε για 13ο μήνα στο 7%. Παρά τη σημειωθείσα επιβράδυνση στις αυξήσεις των τιμών, στις επίσημες ανακοινώσεις τους για τα επιτόκια οι κεντρικές τράπεζες αξιολόγησαν πως ο πληθωρισμός είναι ιδιαίτερα υψηλός για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό,τι αναμενόταν νωρίτερα φέτος. Τοιούτο δοθέντος, παραμένει πιθανή μια αύξηση του βασικού επιτοκίου στις προσεχείς συνεδριάσεις σε αμφοτέρως τις χώρες.

Τα υψηλά επιτόκια σε χώρες της Αναδυόμενης Ευρώπης, αλλά και οι ταχείς ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης το προηγούμενο έτος, πριν από τη στροφή των κεντρικών τραπεζών σε περιοριστικά νομισματικά πολιτικά, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην παραγωγή πιστώσεων. Τον Μάιο στην Τσεχία ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης επιβραδύνθηκε ήπια, σε 6,1% σε ετήσια βάση έναντι 6,4% τον Απρίλιο, εξασθένιση που προήλθε αποκλειστικά από τις χορηγήσεις δανείων στα νοικοκυριά, με τον ρυθμό ανόδου να υποχωρεί σε 5,8% από 6,25%. Τον ίδιο μήνα στη Σερβία, με το βασικό επιτόκιο αυξημένο από την αρχή του έτους κατά 100 μ.β., σε 6%, ο ρυθμός διευρύνσης των πιστώσεων ήταν 0,6% σε ετήσια βάση, έναντι 1,6% τον Απρίλιο. Η επιβράδυνση προήλθε τόσο από μικρότερη άνοδο των δανείων στα νοικοκυριά, σε 3% από 3,7% τον Απρίλιο, όσο και από κλιμάκωση της μείωσης των πιστώσεων στις επιχειρήσεις, σε 1,4% από 0,2%.

Στη Ρουμανία, με το βασικό επιτόκιο αμετάβλητο στο 7% από την αρχή του 2023, η πιστωτική επέκταση εξασθένισε τον Ιούνιο στον «πυρήνα» των αναδυόμενων οικονομιών (Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία) και στις τρεις χώρες της Βαλτικής, οστόσο, με εξαίρεση την Ουγγαρία, η πτώση σε αυτές ήταν ηπιότερη σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη.

Ως προς τις πρόσφατες τάσεις στις προσδοκίες, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υποχώρησε τον Ιούνιο στον «πυρήνα» των αναδυόμενων οικονομιών (Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία) και στις τρεις χώρες της Βαλτικής, οστόσο, με εξαίρεση την Ουγγαρία, η πτώση σε αυτές ήταν ηπιότερη σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιγο- ριών της Eurobank.

Οι προγραμματικές κρίνουν την αναβάθμιση

Το τι θα ακούσουν οι οίκοι από την κυβέρνηση για τις μεταρρυθμίσεις θα καθορίσει την ταχύτητα των αξιολογήσεων

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

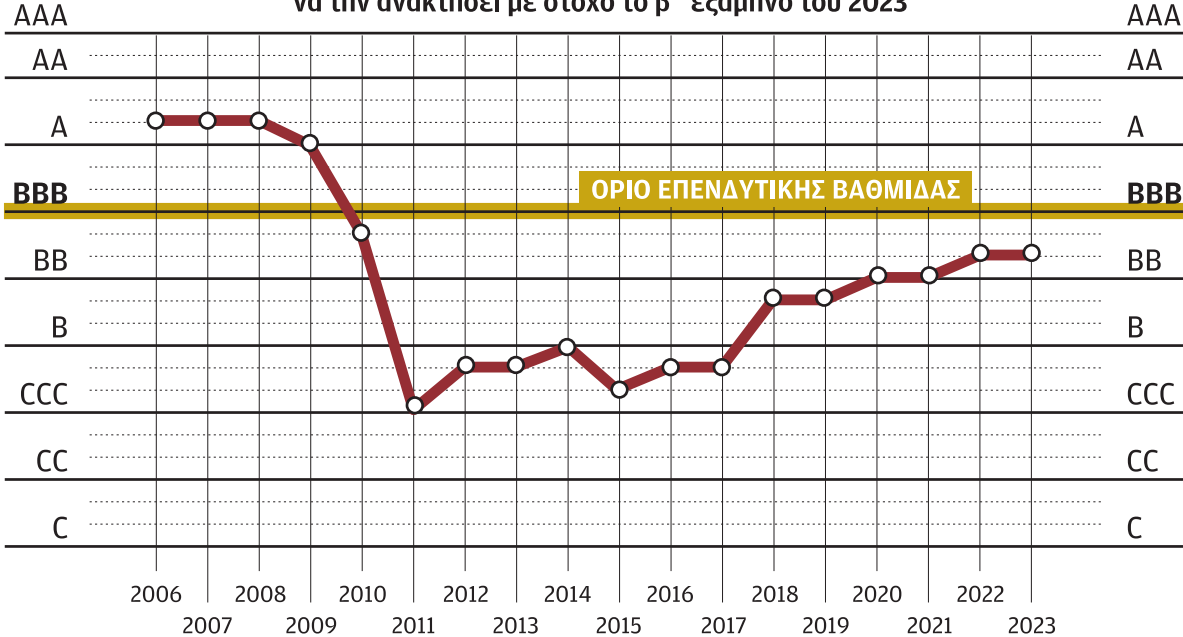
Στις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης θα επικεντρωθούν οι οίκοι αξιολόγησης, τις οποίες και θα εξετάσουν λεπτομερώς πριν προχωρήσουν στις επόμενες «ετημ- γορίες» τους για την Ελλάδα. Το ι- σχυρό μήνυμα των εκλογών για συ- νέχιση της πορείας πολιτικής με ε- στάσιση στην ενίσχυση της ανάπτυ- ξης και των επενδύσεων και στη μείωση του δείκτη χρέους στηρίζει αδιαμφισβήτητα την ανοδική τροχιά των αξιολογήσεων της χώρας και την επιστροφή στην επενδυτική βαθμίδα. Ωστόσο, οι μεταρρυθμίσεις που θα πει η κυβέρνηση ότι θα πραγματοποιήσει θα είναι εκείνο που θα καθορίσει και την ταχύτητα αυτής της αναβάθμισης.

Αν και οι τρεις από τους τέσσερις μεγάλους οίκους αξιολόγησης βαθ- μολογούν την Ελλάδα ένα μόλις σκαλοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα και στο «BB+» – οι DBRS, S&P και Fitch –, μόνο η S&P δίνει (από τον Απρίλιο) θετικές προοπτι- κές, που σημαίνουν πιθανή ανα- βάθμιση της αξιολόγησης στους ε- πόμενους 6-12 μήνες. Οι άλλοι δύο οίκοι δίνουν σταθερές προοπτικές. Αυτό, κατά τη «Λογική» των αξι- ολόγησων, σημαίνει ότι πρώτα θα υπάρξει αναβάθμιση των προοπτι- κών και μετά της αξιολόγησης.

Φυσικά δεν αποκλείεται οι οίκοι στην επόμενη αξιολόγηση τους να αναβαθμίσουν κατευθείαν την Ελ- λάδα στο investment grade. Όπως σημειώνει και η Société Générale, άλλωστε, η Ελλάδα αδικείται από τους οίκους «καθώς η αξιολόγηση της θα έπρεπε να είναι κοντά σε αυτήν της Ιταλίας». Ωστόσο, η τα- χύτητα των κινήσεων των οίκων θα κριθεί από το πώς θα «διαβ- σουν» τις προγραμματικές δηλώσεις που θα κάνει η κυβέρνηση την ε- πόμενη εβδομάδα. Όπως τόνισε στην «Κ» και ο αναλυτής της S&P

Η πορεία της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου

13 χρόνια μετά την απώλεια της επενδυτικής βαθμίδας η Ελλάδα προσπαθεί να την ανακτήσει με στόχο το β' εξάμηνο του 2023

Ο Επίπεδα της πιο ευνοϊκής αξιολόγησης στο τέλος κάθε έτους

ΠΗΓΕΣ: Τράπεζα της Ελλάδος με στοιχεία από DBRS, Fitch, Moody's και S&P

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σάμουελ Τζιρεϊ, «οι μεταρρυθμίσεις και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα θα είναι βασικά στοιχεία για την ε- πόμενη μας απόφαση αξιολόγησης της Ελλάδας».

Τι περιμένουν

«Η αναβάθμιση μπορεί να γίνει αυτό το καλοκαίρι, αλλά πιστεύουμε ότι οι οίκοι αξιολόγησης θέλουν να δουν τα συγκεκριμένα σχέδια και μέτρα της νέας κυβέρνησης πριν αναλάβουν δράση», όπως σημειώνει στην «Κ» και ο Θέμης Θεμιστοκλέους, επικεφαλής του γραφείου ε- πενδύσεων της UBS Global Wealth Management για την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική (E-

MEA). «Πο κοντά στην επενδυτική βαθμίδα είναι η S&P, αλλά μόλις πρόσφατα αύξησε σε θετικές τις προοπτικές και μπορεί να προχω- ρήσει στην αναβάθμιση αργότερα φέτος ή στις αρχές του 2024. Η Fitch και η DBRS στο παρελθόν έκαναν συχνά ενέργειες αξιολόγησης πα- ρακάμπτοντας τις προοπτικές. Ω- στόσο, κατά την άποψή μας, η Ελ- λάδα είναι πιθανό να λάβει μια α- ξιολόγηση επενδυτικής βαθμίδας φέτος, αλλά για να αποκτήσει μέση βαθμολογία investment grade θα χρειαστεί πιθανότατα να περμιέ- νει το 2024. Μόνο μια μέση αξι- ολόγηση επενδυτικής βαθμίδας θα συμπεριλάμβανε τα ελληνικά ομό- λογα σε σημαντικούς δείκτες ανα- φοράς που χρησιμοποιούνται από θεσμικούς επενδυτές και θα δημι- ουργούσε πιο διατηρήσιμη ζήτηση για τα ομόλογα», υπογραμμίζει ο κ. Θεμιστοκλέους. Σημειώνεται πως στις 8 Σεπτεμβρίου είναι η προ- γραμματισμένη αξιολόγηση της D- BRs, στις 20 Οκτωβρίου της S&P και η Fitch έχει προγραμματίσει τη δική της «ετημνορία» την 1η Δε- κεμβρίου. Αν και οι έκτακτες αξι- ολόγησες αποτελούν πρακτική των οίκων, παράγοντες της αγοράς το- νίζουν πως οι επόμενες προγραμ- ματισμένες αξιολογήσεις είναι κοντά έτσι κι αλλιώς.

Ο διοικητής της Τράπεζας της

Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας δι- ήλωσε την περασμένη εβδομάδα πως έπειτα από τις προγραμματικές δη- λώσεις της κυβέρνησης θα είναι θέμα εβδομάδων, εάν όχι ημερών, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθ- μίδας.

Ο κ. Στουρνάρας, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν αναφερόταν σε πιθανότητα έκτακτων αξιολογήσε- ων, αλλά στο γεγονός ότι οι προ- γραμματισμένες ξεκινούν πολύ σύ- ντομα και εάν οι προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης ικανο- ποιήσουν τους οίκους, δεν υπάρχει λόγος για περαιτέρω καθυστέρηση.

Σήμα από Score

Πριν «μυλήσουν» οι μεγάλοι οίκοι, προηγείται, στις 4 Αυγούστου, η α- ξιολόγηση της Score Ratings, το ευρωπαϊκό οίκου ο οποίος εδώ και καιρό κάνει κινήσεις ώστε να εντα- χθεί στο γκρουπ των οίκων που «α- κούει» η ΕΚΤ. Έχει παρατηρηθεί πως πολύ συχνά οι μεγάλοι οίκοι ακολουθούν την κίνηση της Score. Για παράδειγμα, η Score ήταν ο πρώτος οίκος που «ανέβασε» την Ελλάδα στο «BB+» (τον Νοέμβριο του 2021) και ήταν επίσης ο πρώτος που έδωσε θετικές προοπτικές (τον Δεκέμβριο του 2022).

Και σύμφωνα με δηλώσεις της Score, η επενδυτική βαθμίδα είναι αρκετά πιθανή τον Αύγουστο, κάτι που θα αποτελέσει ένα σημαντικό σήμα για τα αγοράς παρά το γεγονός ότι πρακτικά η αξιολόγηση της δεν λαμβάνεται υπόψη στις αποφάσεις της ΕΚΤ. «Το αποτέλεσμα των ε- κλογών είναι πιστωτικά θετικό και στηρίζει την εξέταση της ένταξης της Ελλάδας στην επενδυτική βαθ- μίδα», επισημαίνει ο Ντένις Σεν, ε- πικεφαλής αναλυτής του οίκου. «Το εκλογικό αποτέλεσμα εδραίωνει την οικονομική σταθερότητα και αυτό θα ενισχύσει περαιτέρω την εμπιστοσύνη στις χρηματοπιστω- τικές αγορές».

Μικρά κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Μικρά κέρδη κατέγραψε στη χρηματιστηριακή συνάντηση της εβδομάδας, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 116,75 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 0,21%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €135,636.81. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 70,58 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη σε ποσοστό 0,16%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματι- στηριακούς δείκτες, κέρδη σε ποσοστό 0,18% κατέγραψε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς, ενώ ζημιές σε ποσοστό 0,12% σημείωσε ο δείκτης της Κύριας Αγοράς. Χωρίς με- ταβολή έκλεισαν ο δείκτης των Σενοδοχείων και των Ε- πενδυτικών.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €48,868.8500 (τιμή κλεισίματος €2.9300-άνοδος 2,09%), της Ελληνικής Τρά- πεζας με €31,912.7300 (τιμή κλεισίματος €1.9250 - άνοδος 0,26%), της Atlantic Insurance Company με €20,163.4500 (τιμή κλεισίματος €1.6000 - πτώση 0,62%), της Τιμε- ντοπία Βασιλικού με €10,454.4000 (τιμή κλεισίματος €2.7000 - χωρίς μεταβολή) και της Logicom με €5,466.0000 (τιμή κλεισίματος €2.1800 - πτώση 5,22%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 3 κινήθηκαν καθοδικά και 3 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 69.

Στο μεταξύ, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ανακοί- νωσε την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο, σύμφωνα με το Άρθρο 58(1) του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου του ΧΑΚ, 628.165 συνήθων μετοχών της εταιρείας «WEALTHAVENUE PLC», οι οποίες εκδόθηκαν και παραχωρήθηκαν με τη μέθοδο της ιδιωτικής τοπο- θέτησης και την ταυτόχρονη εισαγωγή τους στο Κεντρικό Αποθετήριο και Μητρώο του ΧΑΚ σύμφωνα με τα Άρθρα 10(1) και (3) του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω μετοχές θα ενσωματωθούν στο ήδη εισηγημένο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, το οποίο θα ανέλθει σε 34.168.624 μετοχές. Η διαπραγμάτευση των μετοχών θα αρχίσει την Παρασκευή, 7 Ιουλίου 2023.

Τα οφέλη από την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας

Η απόκτηση της επενδυτικής βαθ- μίδας και, σε μεταγενέστερο στάδιο, η υπέρβαση της θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα της ελληνικής οι- κονομίας σε εξωγενείς διαταραχές και επεισόδια μεταβλητότητας των διεθνών αγορών. Θα περιορίσει το κόστος άντλησης κεφαλαίων για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, θα διευκολύνει τη διαχείριση του δημόσιου χρέους, την πραγματο- ποίηση επενδύσεων και την ενί- σχυση της οικονομικής ανάπτυξης, όπως σημείωσε και η Τράπεζα της Ελλάδος στην Έκθεσή για τη Νομι- σματική Πολιτική 2022-2023.

Τα σκαλοπάτια έως το «Α»

Η αναμενόμενη αναβάθμιση θα φέρει την Ελλάδα στην κατώτερη κατηγορία επενδυτικής βαθμίδας, στο «τριπλό Β», απέχοντας τουλά- σις τον τρία σκαλοπάτια από τη με- σαία κατηγορία, δηλαδή το «Α» που είχε η χώρα το 2009-2010. Για να βρεθεί συνεπώς η Ελλάδα εκεί που ήταν πραγματικά πριν από την κρί- ση, θα χρειαστεί πολλή δουλειά. «Μια χώρα με βαθμολογία «Α» κα- τέχει σημαντικά χαμηλότερους δεί- κτες κρατικού χρέους από ό,τι η Ελλάδα, πολύ καλύτερους όρους χρηματοδότησης, αδιαμφισβήτητη υποστήριξη από τους δανειστές έ- σκατους ανάγκης, ενισχυμένες τρά- πεζες και μια μακρύτερη φάση πο- λιτικής σταθερότητας», εξηγεί ο κ. Σεν της Score.

Εισορές κεφαλαίων

Σε κάθε περίπτωση, το ότι η Ελ- λάδα είναι κοντά στο να κάνει το πρώτο βήμα είναι σίγουρα σημα-

ντικό. Όπως σημειώνει η Axia Ventures, η επιστροφή στο investment grade θα επιτρέψει στα ελληνικά assets να ξανατεθούν στο ραντάρ μεγαλύτερου αριθμού επεν- δυτών, προσελκύοντας αρκετά πο- στικά και μακροπρόθεσμο οριζόντιο funds, ενώ θα διευκολύνει και τον δρόμο προς την αναβάθμιση των ελληνικών Χρηματιστηρίου στις α- νεπτυγμένες αγορές. Υπογραμμί- ζοντας το μέγεθος του κοινού των επενδυτών στο οποίο θα είναι «δια- θέσιμα» τα ελληνικά assets, η Axia επισημαίνει πως στις ανεπτυγμένες αγορές το υπό διαχείριση ενεργητικό αγγίζει τα 52 τρις. δολάρια, έναντι μόλις 6,3 τρις. δολ. στις αναδυόμενες αγορές.

Το να υπολογιστούν οι εισροές στα ελληνικά ομόλογα δεν είναι εύ- κολο εξίσωση. Επίσης είναι σημά- ντικο πως η ελληνική αγορά είναι αρκετά μικρή και «κλειστή», υπό την έννοια ότι το μεγαλύτερο μέρος των περίπου 75 δισ. ευρώ ελληνικών ομολόγων που είναι σε ελεύθερη διασπορά βρίσκεται στην ΕΚΤ (στην ΤτΕ ουσιαστικά) – τα οποία αποκτι- θηκαν από το έκτακτο PEPP – και στις ελληνικές τράπεζες. Οι θέσεις των ξένων επενδυτών – που είναι και η πιο μεταβλητή κατηγορία – είναι στο μόλις 11% του συνόλου των ελληνικών ομολόγων, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία. Το 2012, για παράδειγμα, οι ξένοι ε- πενδυτές κατείχαν το 80% της ε-

λεύθερης διασποράς των ελληνικών ομολόγων.

Αγορά ομολόγων

Όπως επισημαίνει ο αναλυτής της Bank of America Ερχον Σάκτο, οι αποπληρωμές των φθνών δα- νείων TLTRO της ΕΚΤ και η συνέ- χιση της μείωσης της πλεονάζουσας ρευστότητας σημαίνουν πως η ι- σχυρή ζήτηση για τα ελληνικά ο- μόλογα από τις εγκώριες τράπεζες δύσκολο θα συνεχιστεί με τους ρυθ- μούς του πρόσφατου παρελθόντος, ενώ και η συρρίκνωση του ισολο- γισμού της ΕΚΤ με το τέλος και των επανενδύσεων του PEPP το 2024 θα οδηγήσει στο να είναι περισσό- τερα ελληνικά ομόλογα διαθέσιμα σε ξένους επενδυτές και σε πιο ι- σορροπημένη δομή ζήτησης.

Η BofA εκτιμά πως οι ροές, λόγω αναδιάρθρωσης των θέσεων των funds, προς τα ελληνικά ομόλογα, όταν αυτά ενταχθούν στους διεθνείς δείκτες, θα κινήθουν σε 16 δισ. ευρώ περίπου, αλλά θα είναι στα- θιακές και το μεγαλύτερο μέρος τους θα αφορά περισσότερο το 2024 και μετά, άρα είναι μια εκτίμηση σε βάθος διετίας περίπου.

Η Société Générale από την πλευ- ρά της εξέτασε τα 106 funds κρα- τικών ομολόγων που υπάρχουν στην Ευρωζώνη, τα οποία έχουν ε- νεργητικό περίπου 54 δισ. ευρώ και αποτελούν ένα μικρό κλάσμα του συνόλου των 7,4 τρις. ευρώ που είναι το μέγεθος της αγοράς των κρατικών ομολόγων της περιόδου με διάρκεια άνω του ενός έτους.

Όπως εκτιμά, τα ελληνικά ομό- λογα θα αντιπροσωπεύουν λίγο πε-

ρισσότερο από το 1% των κρατικών δεικτών αναφοράς της Ευρωζώνης όταν θα πληρούν τα κριτήρια έντα- ξης και θα ισοδυναμούν με παθητική ζήτηση 650 εκατ. ευρώ από τα ευ-ρωπαϊκά αυτά funds.

Το κόστος δανεισμού

Τα παραπάνω βέβαια σημαίνουν και οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων – και άρα το κόστος δα- νεισμού του ελληνικού Δημοσίου – θα υποχωρήσουν, αν και σε μικρό- τερο βαθμό, καθώς οι θετικές αυτές εξελίξεις για την Ελλάδα έχουν ήδη τιμολογηθεί, όπως δείχνει και το ράλι που έχουν σημειώσει. Η από- δοση του ελληνικού 10ετούς δια- μορφώνεται στο 3,65%, έναντι 4,1% για το ιταλικό 10ετές, 3,1% για το πορτογαλικό και 3,4% για το ισπα- νικό. Όπως αναφέρει και η ΤτΕ, το άμεσο όφελος από μια αναβάθμιση του ελληνικού Δημοσίου στην ε- πενδυτική κατηγορία θα είναι ση- μαντικό όσον αφορά τη μείωση της μεταβλητότητας των αποδόσεων, αλλά μάλλον θα είναι περιορισμένο όσον αφορά το επίπεδο του κόστους δανεισμού, καθώς η βελτίωση του κόστους δανεισμού φαίνεται να έχει ήδη προεξοφληθεί σε μεγάλο βαθμό από την αγορά.

Παρ' όλα αυτά, καθώς η αναβάθ- μιση της ελληνικής οικονομίας ανα- μένεται να οδηγήσει στη βελτίω- ση της ρευστότητας για τα ελληνικά ομόλογα λόγω της διευρύνσης της δεξαμενής των επενδυτών, ενδέ- χεται να σημειωθεί περαιτέρω μεί- ωση των αποδόσεων μετά την επί- τευξη της αναβάθμισης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Deloitte.

2023 Global Human Capital Trends

© 2023 Deloitte Limited

Στελέχη από κορυφαίους οργανισμούς αναλύουν τις νέες βασικές αρχές για έναν κόσμο χωρίς όρια.

